

T R A N S K R I P T
50. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 1. 4. 2009. GODINE., S POČETKOM U 10,00 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, gospodine Špiriću, Jovičiću, počinjemo raditi. Slavko, jesu li gotove konsultacije. Dame i gospodo, poštovani gosti, otvaram 50. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dakle, ja vas još jedanput sve skupa pozdravljam. Izražavam zadovoljstvo da vidimo danas ovdje i predsjedavajućeg Vijeća ministara, naravno i ministre. Prema informaciji službe, prisutno je 36 poslanika, očekujemo uključivanje još nekih. Odsustvo je opravdao gospodin Todorović. Dakle, ispunjeni su uslovi za rad.

Prema nekoj praksi koju smo uveli, ja ću vrlo kratko dati nekoliko informacija u povodu inicijativa i zaključaka ovog doma, odnosno sa stanovišta njihove realizacije. I, drago mi je da imamo jedan broj ministara i predsjedavajućeg Vijeća ministara, koji će čuti šta je to što ovaj dom još očekuje od Vijeća ministara.

Dakle, kad je riječ o Izvještaju o troškovima Predsjedništva za prošlu godinu, jučer sam dobio informaciju da je on okončan i sad je stvar tehnike, najvjerojatnije ćemo ga imati na narednoj sjednici Predstavničkog doma.

Nažalost, još uvijek nismo dobili materijalne potrebne za raspravu o tačkama dnevnog reda, odnosno o tački dnevnog reda koju su inicirali gospodin Jovičić i gospodin Bahtić, vezano za ekonomsko-socijalnu situaciju, ali evo, obavili smo razgovore, na tome se radi i ja apelujem na Vijeće ministara da se požuri jer je tema goruća, da tako kažem, i obaveze ovog doma su sigurno u tom pravcu evidentne.

Također, nismo dobili još uvijek informaciju Vijeća ministara vezano za hapšenje Vjekoslava Vukovića, jer je takav zaključak. Prema informacijama koje imam, to je prošlo Vijeće ministara, odnosno Vijeće ministara je donijelo takav zaključak i koliko znam da je prošao, ali ja još uvijek tu informaciju nisam dobio i nadam se da ćemo je dobiti.

Prošli put sam vas izvijestio da smo dobili materijale potrebne za vođenje rasprave o aktivnostima na ispunjavanju Akcionog plana za realizaciju prioriteta iz dokumenata Evropsko partnerstvo i Akcionog plana za provođenje Privremenog sporazuma i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i, dakle, Izvještaj o stanju provođenja obaveza Privremenog sporazuma i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Ovi će se materijali razmatrati na zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine čim se steknu uslovi. Dakle, mi smo već to prosljedili u komisijsku fazu.

I posljednje obavještenje je vezano za raspravu koja je vođenja o Inicijativi gospodina Raguža i Zorića i zaključku koji je proistekao iz te rasprave. Mi smo jučer na Proširenom kolegiju dogovorili način na koji ćemo pristupiti realizaciji zaključka, jer on traži učešće i Proširenog kolegija Doma, traži učešće Ustavnopravne komisije i traži saradnju sa Domom naroda. Ali evo, mi smo jučer to dogovorili i to će se desiti 8. ovog mjeseca i nadam se da će taj proces rezultirati onim što je i predlagač očekivao predlažući ovaj zaključak.

Dakle, toliko kad je riječ o ovim nužnim informacijama. Molim?

HUSEIN NANIĆ

/mikrofon nije uključen/

BERIZ BELKIĆ:

Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Vezano je upravo za ovaj vid komunikacije s Parlamentom, znači prethodne informacije. Ja sam kao poslanik, ima skoro godinu dana, predložio tačku dnevnog reda *Informacija o spremnosti institucija BiH za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju*. To je prošlo Komisiju za evropske integracije, jednoglasno podržano, i dato je u proceduru tamo. Ja sam čitao nekoliko sjednica, nisam htio urgirati po tom pitanju. Vidim da, kada navodite obaveze, da tog nema više u obavezama. Zadnja informacija je bila da je dato Vijeću ministara da napravi informaciju, međutim ja želim znači da ona bude, ta informacija koja je bila da se vodi kao obaveza i da na nekoj od sjednica, što prije to bolje, bude raspravljano o tome.

BERIZ BELKIĆ:

To je očigledno moj propust, ali evo, mogli ste mi to reći i prije nekoliko sjednica, niste trebali šutiti, ali nema problema. Dakle, očigledno, moj je propust. Ja ću se pobrinuti da to ispravimo.

Dakle, to je kad je riječ o uvodnim napomenama i informacijama. I sada nekoliko napomena vezanih za dnevni red. Dakle, mogli ste sami vidjeti razlike u odnosu na poziv koji ste dobili i ovaj poziv za kojeg se nadam da ste našli na klupama. Ja ću pokušati u najkraćem da objasnim. Nažalost, iz proceduralnih razloga, odnosno poslovnčkih, mi smo bili u situaciji po zahtjevu komisija da skinemo tačku 3., 4. i 24. Dakle, radi se o Prijedlogu zakona o javnim nabavkama, Prijedlogu zakona o poštama i Izvještaju o radu Pravobranilaštva, s tim što će se o Prijedlogu zakona o poštama, pošto se radi o drugom produženju roka, izjašnjavati Predstavnički dom. Nema potrebe da vam govorim koje su komisije tražile, znate otprilike prema sadržaju ovog zakona.

Mi smo jučer imali konsultacije sa predsjedavajućim Vijeća ministara i međusobne konsultacije i Kolegija i Proširenog kolegija Doma i dogovorili smo se da danas ne raspravljamo o Planu aktivnosti za ispunjavanje obaveza iz preporuka Evropske komisije u vezi sa Mapom puta za liberalizaciju viznog režima i Izvještaju o radu Vijeća ministara BiH za 2008. godinu. Dakle, ako ste pratili mišljenja komisija o Izvještaju o radu Vijeća ministara,

mogli ste uočiti da jedan broj komisija je izrazio primjedbe na model i način na koji je Izvještaj pravljen.

Također, ukazano je da za neke segmente iz rada Vijeća ministara nemamo izvještaja. Komisije su na različite načine tretirale ovaj Izvještaj o radu Vijeća ministara i mi smo jučer na tu temu razgovarali sa predsjedavajućim Vijeća ministara i dogovorili se da sva mišljenja komisija i ostalo, koja nisu bila dostupna Vijeću ministara, vjerovatno nije bilo i sinhronizacije praćenja rada komisija kad je riječ o ovom izvještaju, tako da će Vijeće ministara pregledati sve ove naše primjedbe koje su došle od komisija i do 15. pripremiti eventualno korekcije Izvještaja i obezbijediti apsolutno prisustvo kompletnog Vijeća ministara, što nije bilo moguće za današnju sjednicu obezbijediti. I to su bili razlozi kojim su se rukovodili i Prošireni kolegij da postupi ovako kako smo postupili, odnosno da ovu tačku dnevnog reda razmatramo 15. uz prisustvo kompletnog sastava Vijeća ministara. Ove dane treba iskoristiti za međusobnu komunikaciju, pojašnjavanje šta se mislilo, šta se očekuje itd.

Slično je i sa ovim Planom aktivnosti vezanim za liberalizaciju viznog režima. Također ćemo 15. imati i šefa Interresorne grupe i, naravno, resorne ministre koji su na bilo koji način vezani za ovu problematiku. Moguće je da ćemo do tada, pošto se desio monitoring u mjesecu martu od strane ekspertnog tima EU, moguće je da ćemo imati i njihove nalaze, odnosno mišljenje, tako da bismo mogli kompletirati materijale, odnosno pretpostavke za jednu kvalitetnu raspravu iz koje bismo izašli sa određenim zaključcima i pravcima daljih aktivnosti. Mi ćemo pokušati tu sjednicu da ne opteretimo, koliko je moguće, tako da fokus ide prema ovim tačkama dnevnog reda. To je što se tiče te dvije tačke dnevnog reda.

Vidjeli ste da su neke tačke preformulirane. Za one za koje smo dobili negativna mišljenja, dodato je sa mišljenjem komisija. Također smo uvrstili u dnevni red promjene u članstvu u komisijama koje su proistekle iz činjenica da je došlo do promjene poslanika. Dakle, radi se o poslaniku iz SNSD-a. Mi smo jučer na Proširenom kolegiju otvorili mogućnost ako bilo koji klub ima ambicija ili inicijativa u smislu promjena da to uradi. Nažalost, odnosno, konstatiram da toga nije bilo, tako da mi imamo samo danas, ustvari, zamjenu članstva: umjesto čovjeka/gospođe koja je otišla, ubacujemo čovjeka koji je došao u ovaj Predstavnički dom.

I na kraju, vidjeli ste da smo u posljednjoj tački dodali još četiri sporazuma, odnosno dva sporazuma i dva ugovora na davanje saglasnosti za ratifikaciju i dobili ste, nadam se, i Mišljenje naše komisije o svim ovim sporazuma, kao što je jučer dostavljeno vam i Mišljenje vezano za ove poplave u Popovom polju, Mišljenje nadležne komisije.

Evo, to je, nadam se da nisam bio preobiman. To je ono što sam smatrao da je potrebno da vam se kaže. Dakle, dobili ste aktuelni prijedlog dnevnog reda za današnju sjednicu na klupe i ja otvaram raspravu o dnevnom redu današnje 50. sjednice Predstavničkog doma. Izvolite.

Gospodin Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, uvaženi članovi Savjeta ministara, gosti, kolege i kolegice poslanici, ja bih želio da pokrenem jednu inicijativu, znači, u skladu sa članom 8. Poslovnika

Predstavničkog doma i na ovaj način upoznam i kolege, ali i javnost. Naime, u moru različitih političkih inicijativa, ja ću predložiti jednu inicijativu, što bi rekle kolege iz SDP-a, za čovjeka. Znači, jednu inicijativu koja, u stvari, pokušava, kojom se pokušavaju riješiti neka pitanja običnih, mogu reći, i najsiromašnijih slojeva društva.

Naime, radi se, ja ću sada pročitati tačan naziv te tačke dnevnog reda koju predlažem, a to je: *Razmatranje položaja te mjere za poboljšanje položaja građana BiH koji su bili zaposleni i nastanjeni u Republici Hrvatskoj, a u periodu od 1991. do 1995. godine otpušteni s posla ili protjerani u BiH.*

Naravno, ne bih sada elaborirao, imaćemo priliku kad budemo raspravljali o dnevnom redu, znači ne bih ulazio u širinu. Želim reći samo da motiv zbog čega sam i pokrenuo ovu inicijativu, a to je prije svega pokušaj da se pomogne ovim građanima koji su udruženi u dva udruženja u BiH, a koji zbog, naravno, nedostatka finansijskih sredstava nisu u mogućnosti da vode i elementarne sudske procese u Hrvatskoj kako bi zaštitili svoja prava koja su im ugrožena, rekao sam maloprije u nazivu tačke dnevnog reda na koji način.

Ja bih molio Kolegij da ovu inicijativu u skladu sa Poslovníkom dostavi komisiji. Pri tome, naravno, predložio sam da se obezbijedi, u sklopu pripreme, obezbijedi informacija od Savjeta ministara i od ova dva udruženja, kao i da se predstavnici ovih udruženja pozovu na sjednicu kada bude vođena rasprava o ovoj tački dnevnog reda.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, gospodine Novakoviću, Kolegij će postupiti po Poslovníku, ali ja sam vas shvatio da vi predlažete tačku dnevnog reda, sad mi je jasno. Dakle, ipak je inicijativa. Trebali ste je u sklopu poslaničkih pitanja, ali nije problem. Vi dostavite ovu inicijativu, mi ćemo je staviti u proceduru, pribaviti mišljenje komisije i postupati dalje s njom kako je po Poslovníku predviđeno.

Pričamo o dnevnom redu. Molim vas ima li rasprave o dnevnom redu još? Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Dozvolite mi, radi zapisnika, da konstatiram dnevni red današnje 50. sjednice.

DNEVNI RED

1. Usvajanje zapisnika 48. i 49. sjednice Predstavničkog doma;
2. Poslanička pitanja;
3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine (drugo čitanje);
4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera (drugo čitanje);
5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima (drugo čitanje);
6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine, sa Mišljenjem Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost;

7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (prvo čitanje);
8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (prvo čitanje);
9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine (prvo čitanje);
10. Prijedlog zakona o graničnoj kontroli (prvo čitanje);
11. Prijedlog zakona o finansijskom lizingu (prvo čitanje);
12. Prijedlog okvirnog zakona o osnovama naučnoistraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučnoistraživačke saradnje BiH (prvo čitanje);
13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu u BiH – predlagač: Dom naroda, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije;
14. Izjašnjavanje Doma o Zahtjevu Komisije za saobraćaj i komunikacije za prolongiranje roka za dostavljanje Izvještaja o Prijedlogu zakona o poštama BiH;
15. Prijedlog revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma (prijedlog Vijeća ministara BiH);
16. Izvještaj o radu i poslovanju Radio-televizije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu;
17. Izvještaj o finansijskom poslovanju Radio-televizije Bosne i Hercegovine u 2007. godini;
18. Izvještaj o radu komisija Predstavničkog doma za 2008. godinu:
 - a) Ustavnopravne komisija,
 - b) Komisije za vanjske poslove,
 - c) Komisije za vanjsku trgovinu i carine,
 - d) Komisije za finansije i budžet,
 - e) Komisije za saobraćaj i komunikacije,
 - f) Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova,
19. Izvještaj o radu zajedničkih komisija za 2008. godinu:
 - a) Zajedničke komisija za odbranu i sigurnost BiH,
 - b) Zajedničke sigurnosno-obavještajne komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH,
 - c) Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj,
 - d) Zajedničke komisije za evropske integracije,
 - e) Zajedničke komisije za administrativne poslove,
 - f) Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku,
20. Izvještaj o radu Ureda za razmatranje žalbi za 2008. godinu;
21. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o dopuni Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu BiH;
22. Informacija o poplavama u Popovom polju, rijeci Krupi i na području Hutovog blata (podnosilac: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa);
23. Promjene u članstvu u komisijama Doma;
24. Davanje saglasnosti za ratifikaciju;

- a) Sporazuma o naučnotehničkoj saradnji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Crne Gore,
- b) Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između Bosne i Hercegovine i Crne Gore za 2007. godinu, na osnovu instrumenata za pretpristupnu pomoć, komponenta II – Prekogranična saradnja,
- c) Aranžmana između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Koreje vezano za zajam iz sredstava Fonda za unapređenje ekonomske saradnje,
- d) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Bugarske o međunarodnom drumskom prijevozu putnika i robe,
- e) Sporazuma između Kraljevine Belgije i Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, bivše jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Moldavije, Crne Gore, Republike Srbije i Misije za privremenu upravu UN-a na Kosovu, u ime Kosova, u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1224 o privilegijama i imunitetima Sekretarijata Sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi,
- f) Ugovora o izvedbama i fonogramima Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo,
- g) Ugovora o autorskom pravu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo.

Dakle, to je dnevni red današnje 50. sjednice. Idemo raditi po dnevnom redu.

Tačka 1. je:

Ad.1. Usvajanje zapisnika 48. i 49. sjednice Predstavničkog doma

BERIZ BELKIĆ:

Otvaram raspravu o zapisnicima. Hoćemo li voditi jedinstvenu raspravu o oba zapisnika? Izjašnjavat ćemo se posebno. Dakle, otvaram raspravu o zapisnicima sa 48. i 49. sjednice.

Ako nema prijavljenih, ja imam. Služba me je upozorila, dakle neposredno pred sjednicu, uočila je da je u Zapisniku sa 48. sjednice na strani 6, a ja sam onaj koji, evo, samo radi zapisnika i radi ispravke, to prenosim: dakle, na strani 6., u okviru tačke 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, pogrešno je napisan rezultat glasanja o drugom amandmanu Vinka Zorića; umjesto 10, treba da stoji 20 glasova „za“ (Federacija 12, RS sedam), jer u napomenama govori da je amandman usvojen, a broj 10 govori da nije usvojen. Dakle, treba da stoji 20 glasova.

Greškom je također izostavljeno navođenje glasanja o samom Prijedlogu zakonu, pa treba navesti: Prijedlog zakona usvojen je sa 31 glasom „za“ (iz Federacije 25, RS šest), pet

„protiv“ i jedan „uzdržan“. Dakle, ovo je primjedba koja proizilazi iz činjenica, stenograma i zapisnika.

Ima li još primjedbi? Nema.

Idemo na tačku 2. dakle:

Ad.2. Poslanička pitanja i odgovori

BERIZ BELKIĆ:

Odgovore, barem prema našim evidencijama, su dobili: Rifat Dolić, Slavko Jovičić, Sadik Bahtić, Halid Genjac, Denis Bećirović, Husein Nanić i Azra Alajbegović.

Idemo na komentare dobijenih odgovora na poslanička pitanja. Ja evo imam prijavljenog Sadika Bahtića. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Kolege i kolegice poslanici, članovi Vijeća ministara, mediji i gosti, sve vas srdačno pozdravljam.

Dobio sam odgovor na moje pitanje: 'Da li Savjet ministara ima u planu da jednu od novoformiranih državnih institucija locira sa sjedištem u Bihaću, u centru Unsko-sanskog kantona?'

Zadovoljan sam odgovorom. Oni su obavijestili i poslali su dopis svim ministarstvima u Savjetu ministara i da se zatraži informacija o tome da li planiraju predložiti sjedište za neku od novoformiranih institucija BiH u Unsko-sanskom kantonu. Zahvaljujem se na odgovoru i pratit ću realizaciju i Vijeće ministara da vodi računa da i Krajina dobije bar jednu državnu instituciju.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Halid Genjac, komentar.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovane kolege, cijenjeni gosti, ja sam postavio pitanje Ustavnom sudu RS: 'Zašto u svom radu koriste procedure koje u sebi sadrže protivustavne odredbe?'

I dobio sam odgovor u kome se kaže da Ustavni sud je jednoglasno donio zaključak da nisu dužni dati odgovor na moje pitanje, pozivajući se na član 151. Poslovnika koji zaista govori o pitanjima Vijeća ministara, ministrima i agencijama.

Međutim, ja sam zaista iznenađen činjenicom da Ustavni sud RS nije pogledao Poslovnik u cijelosti, u čijem članu 156. stoji da poslanici mogu postavljati pitanja i svim drugim subjektima i da se odgovor dostavlja u pisanoj formi.

Dakle, mislim da je posrijedi jednoglasan previd Ustavnog suda, i ja ću naravno ponoviti pitanje zbog ovog člana.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih za komentar odgovora na poslanička pitanja. Ako sam dobro razumio, ovo što sada vidim, to su nova poslanička pitanja.

Dakle, prelazimo na nova poslanička pitanja.

Idemo redom, Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani gosti, ja imam jedno poslaničko pitanje za Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Na sjednici na kojoj se ukinuo Zakon o vodama, tražili smo da ostane ovaj zakon na snazi do donošenja 'Pravilnika o mineralnim vodama', jer nam je rečeno da će isti biti donesen u najkraćem roku.

Napominjem da je BiH jedina zemlja u Evropi koja nema ovaj pravilnik o prirodnim izvorskim i mineralnim vodama. Dakle, imamo potpuno neregulisano stanje u ovoj oblasti na bosanskohercegovačkom tržištu. To naravno koriste proizvođači ovih proizvoda iz okruženja. Istovremeno su ti proizvođači izlobirali da u njihovim istovjetnim pravilnicima budu ugrađene određene odredbe koje praktično ne onemogućavaju izvoz izvorskih i mineralnih voda iz BiH. Ulazimo u vrijeme kada je voda najdragocjeniji resurs na svijetu, a mi, ... koji bi svijetu mogli izvoziti vodu, dozvolili smo sebi da uvozimo vodu u enornim a, prije svega, nepotrebnim količinama, prema onim izvještajima oko 100 miliona konvertibilnih maraka.

Pitanje glasi: 'Zašto mi u BiH još uvijek nemamo pomenuti pravilnik, odnosno kada će dobiti *Pravilnik o prirodnim izvorskim i mineralnim vodama*? Napominjem da u njima moraju postojati odredbe recipročne odredbama iz istovjetnih pravilnika iz zemalja u okruženju.'

Odgovor u pisanoj formi tražim od Ministarstva vajske trgovine i ekonomskih odnosa.

BERIZ BELKIĆ:

Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolege, gospodo iz Vijeća ministara i ostali gosti, sve vas pozdravljam.

Ja imam dva pitanja i prijedlog jednog zaključka. Evo, počet ću prvo sa pitajima.

Prvo pitanje upućeno je Vijeću ministara, odnosno Ministarstvu vanjskih poslova, a glasi: 'Da li je Vijeće ministara, odnosno Ministarstvo vanjskih poslova BiH, poduzelo korake

ka sklapanju ugovora o poreskim olakšicama ... građanima BiH sa SAD? Ukoliko nije, kada se planira pokrenuti ovo pitanje?'

Ovdje imam Obrazloženje, zbog racionalnosti ja ga neću čitati, imam ovdje još jedan prilog tako da mogu vidjeti na šta se odnosi.

Drugo pitanje je: 'Koji su razlozi da je BiH na 119. mjestu u svijetu po uslovima poslovanja ako znamo da bez investicija nema brzog razvoja zemlje? Da li će se napraviti mapa puta koja će nas dovesti do povoljnijeg poslovnog ambijenta?'

I treće pitanje u ovom setu: 'Koliko je registriranih preduzeća na hiljadu stanovnika u BiH, koliko u zemljama regiona, koliko u zemljama EU?'

Malo da se pozabavimo tom statistikom.

I zaključak. Kao što znate, 26. 3. je zasjedao Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira i napravio, po mom mišljenju, dosta dobre zaključke i preporuke. Ja mislim da bismo trebali na ozbiljniji način se pozabaviti tim tekstom, i u tom smislu ja pokrećem inicijativu da izglasamo sljedeći zaključak: 'Zadužuju se zakonodavni i izvršni organi vlasti u BiH da urade vlastite i akcione planove za implementaciju preporuka iz komunikea Upravnog odbora za implementaciju mira od 26. 3. 2009. godine.' Ovdje također imam u prilogu ovaj kominike.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, ja sam postavio na jednoj od sjednica pitanje ministru vanjskih poslova, Ministarstvu vanjskih poslova, u cilju dobijanja odgovora: 'Šta je država BiH, odnosno Ministarstvo vanjskih poslova poduzelo da zaštiti građane BiH prema kojima se vode istrage u Republici Srbiji ili drugim državama?, imajući u vidu činjenicu da imamo stav Tužilaštva BiH da po istim predmetima vodi istrage u BiH i da ima kapacitet da iste dovede do kraja i imajući u vidu činjenicu da ministar pravde u Vladi RS najavljuje hapšenja istih po istim optužnicama iz Beograda.'

Pitanje postavljam Vijeću ministara, a neka Vijeće ministara odredi ministarstva koja imaju nadležnost da mi odgovore na ovo pitanje, te:

'Šta je država BiH poduzela da zaštiti građane BiH i njihova ljudska prava?'

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, članovi Vijeća ministara, pozdravljam vas.

Ja imam dva kratka pitanja.

Prvo je Ministarstvu odbrane i direktoru Obavještajno-sigurnosne agencije:

'Koliko je do sada evidentirano slučajeva neovlaštenih zahtjeva lica institucijama za izuzimanjem određene dokumentacije od vaših institucija i u koje svrhe? Koje mjere i radnje ste poduzeli da ne dođe do neovlaštenog pristupa dokumentaciji u vezi sa događajima iz neposredne prošlosti BiH, iz vaše nadležnosti?'

I drugo pitanje Vijeću ministara:

'Koliko je u prethodnom vremenu ovog saziva Vijeća ministara i u kojoj instituciji penzionisano službenika ili namještenika te ponovo vraćeno na iste poslove ili savjetničke pozicije?'

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, ja sam već kazao tehničkom osoblju, fotelja me totalno otkako sam došao, ne mogu sjediti. Prebacite me Zlatku Lagumdžiji ako je slobodno.

Jedno pitanje predsjedavajućem Vijeća ministara, opet ću postaviti po treći puta Vijeću ministara:

'Kada će Vijeće ministara pripremiti tačku po zaključku ovog parlamenta i Kolegija samo ... da se održi plenarna sjednica ovog doma s jednom tačkom *Recesija, globalna finansijska kriza i njeni efekti na ekonomiju u BiH i mjere.*'

Vjerujte, građani i javnost od nas očekuju i svakodnevno na ulici i na svakom mjestu pitaju. Ja i kolega Jovičić smo to predložili, ima već i pola godine. Ja znam da je Vijeće ministara održalo par sjednica, donijelo neke mjere, ali to nije dovoljno. Mi smo izgleda glavna adresa onih koji su nas birali i zato mi treba da ovdje malo prodiskutujemo i da vidimo te mjere.

I ja također predlažem jednu inicijativu da se danas glasa na ovom parlamentu i zaduži Vijeće ministara. Inicijativa moja glasi:

'Da Vijeće ministara ili Ministarstvo civilnih poslova donese odluku ili zaključak da se nogometnoj reprezentaciji BiH iz rezervnog fonda i granta za sport isplati 100.000 KM. Kao što znate, nogometna reprezentacija BiH postiže odlične rezultate, euforija je u cijeloj BiH, slavlje je po svim većim gradovima BiH. Oni se nalaze u vrlo teškoj finansijskoj situaciji. Kada gledamo izvještaj kako se koriste rezervna sredstva i vidimo da dobijaju i po znatno veće iznose i oni koji nemaju rezultate, smatram da nogometna reprezentacija BiH treba da dobije jedan iznos. Mi smo ipak ovdje državni poslanici, to je nešto najmanje što možemo učiniti za našu nogometnu reprezentaciju. Vjerujte, ona je najbolji ambasador ove države, najbolje provomira ovu državu. U dobra recesije i ekonomske krize, svi građani BiH, nadam se bar svi, bar nakratko zaborave na ove probleme i mislim da bi ova inicijativa trebala da dobije danas podršku i da i o njoj glasamo ... da Vijeće ministara učini jedan pravi potez. Mislim da je to u interesu svih građana BiH, a i nas ovdje.'

Toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Možda da sačekamo večeras, pa ćemo vidjeti.
Dakle, Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.
Dopustite mi

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, pažnje, da nastavimo. Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Dopustite mi danas da postavim sljedeća dva pitanja.

Prvo je pitanje predsjedniku Centralne izborne komisije BiH:

S obzirom da prema podacima UNHCR-a u svijetu boravi preko 1,3 miliona građana BiH, iz izvještaja o broju upisanih birača za glasanje putem pošte za lokalne izbore 2008. godine dostavljenog od strane Izborne komisije, može se vidjeti da je ukupan broj primljenih prijava za glasanje putem pošte 41.689 prijava. Od toga je 8.011 prijava odbijenih iz raznih razloga.

Postavljam pitanje i tražim informaciju od Centralne izborne komisije:

'Na koliko adresa je Centralna izborna komisija i na posljednjim općim izborima i lokalnim, znači 2006. i 2008. godine, poslala zahtjeve za glasanje putem pošte i na koji način CIK dobija podatke o adresama prebivališta naših građana u inostranstvu?'

Drugo pitanje je:

'Kakvo je objašnjenje Centralne izborne komisije da od evidentiranih 1,3 miliona naših građana putem pošte glasa 41.000 ili 0,7%?'

I treće pitanje, također odnosi se na CIK:

'Šta CIK poduzima da se dobije stvarni broj naših građana sa prebivalištem van BiH sa pravom glasa putem pošte, te da svakom građaninu BiH koji ima prebivalište van BiH bude omogućeno jedno od osnovnih ljudskih prava da bira, bude biran, te ima pristup izbornom procesu?'

Drugo pitanje je ministru Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, a ono se odnosi na Sporazum, tzv. Ata-karnet sporazum. Ovdje je to već pitanje jednom bilo postavljano, međutim još ni danas nema odgovora na njega, koliko sam ja informisan, a radi se o Sporazumu, Međunarodnom sporazumu na osnovu carinske konvencije, koji zamjenjuje nacionalni carinski dokument

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se slušamo, molim vas da slušamo.

HUSEIN NANIĆ:

... izvoz, uvoz i tranzit robe. Obratili su mi se umjetnici sa zahtjevom da pitam da li je BiH pokrenula postupak pristupanja Ata-karnet sporazumu. Ako nije, kada će se potpisati ovaj značajan međunarodni sporazum?

BERIZ BELKIĆ:

Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ:

Ja imam jedno pitanje za Vijeće ministara, naravno oni će potražiti pomoć i drugih institucija, ukoliko to budu trebali.

'Što čine institucije BiH u cilju rasvjetljivanja zločina u i nakon 1945. godine koje su počinili partizani i komunisti, s posebnim naglaskom na identifikaciju žrtava ali i zločinaca u nedavno pronađenim masovnim „grobnicama“ (grobnice su pod navodnim znacima) u Vrgorcu i slovenskom rudniku Barbarin rov kod sela Huda Jama u blizini Laškog?'

Slike koje smo zadnjih dana i tjedana gledali, a koje su dolazile iz Slovenije, točnije iz rudnika Barbarin rov, bile su užasne. Te slike su zaprepastile i one koji su po svaku cijenu željeli sakriti i zanjekati zločine, nedjela komunističkog režima i sljedbenike te i takve ideologije, koju je osudilo i Vijeće Europe. Objavljeno je da su žrtve u tom rudniku i Hrvati, vojnici i civili, i to je uznemirilo cijelu javnost u Republici Hrvatskoj. To stratište posjetili su visoki dužnosnici Republike Hrvatske i Republike Slovenije. Između ostalih, to mjesto posjetio je i gospodin Mladen Bajić, glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, u naznočnosti slovenske mu kolegice Barbare Brezigar.

Gospodin Mladen Bajić je izjavio, citiram: 'Znao sam da će biti grozno, ali prizor koji me dočeka bio je užasan', dodavši kako hrvatska nadležna tijela također istražuju okolnosti ovog zločina. Sa velikom vjerojatnošću može se već sada konstatirati da su u tu jamu ubačeni većinom hrvatski vojnici i civili, ali i slovenski domobrani i njemački oficiri. Zaliveni su vapnom, iako su neki još bili živi i na kraju sve to je blokirano betonskom dekom, htjela se zabetonirati istina.

Interesantno je da se nitko iz BiH nije zapitao koliko je u toj i takvim jamama vojnika i civila iz BiH. Drugi zločin sa puno manjim brojem žrtava, ovaj iz Vrgorca je još više vezan za BiH, jer su sve žrtve iz Ljubuškoga. Ova dva slučaja su samo dio zločina kojeg je nakon završetka Drugog svjetskog rata učinio komunistički režim. Ubijali su i vojnike i civile, i žene i djecu, i starce i nemoćne, i pričali o svijetloj budućnosti. Njihova sudbina je odmah bila tama i ona je, nažalost svih naroda, trajala 45 godina. Volio bih kad bi ove žrtve dobile barem toliko pažnje u BiH da se identificiraju, da se identificiraju i zločinci i, ako ih se ne osudi, da se barem javnost upozna sa istinom. Ja vjerujem da je vrijeme šutnje o tim žrtvama iza nas.

BERIZ BELKIĆ:

Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja danas imam dva poslanička pitanja.

Prvo pitanje je ministru finansija u Vijeću ministara BiH.

Prije neki dan zvaničnik ovog ministarstva je u jednoj televizijskoj emisiji izjavio da je BiH u 2008. godini za odobrene kredite BiH, koji nisu stavljeni u korištenje na ime redovnih i zateznih kamata, platila ili dodatno zadužena za 18 miliona eura ili oko 35 miliona KM.

Slušajući ovo kao čovjek, kao ekonomista i kao poslanik ovoga doma, dvostruko sam šokiran. Prvo sam šokiran činjenicom da ovako nešto može mirne duše izjaviti zamjenik ministra finansija u jednoj državi. Drugo, šokiran sam ovim što sam čuo, pitajući se da li je moguće da odgovorni ljudi u ovoj državi mogu sebi dozvoliti toliko neodgovornosti i komocije da se odobreni krediti, za koje teku rokovi otplate ili grejs perioda, ne stavljaju u korištenje i za to još plati ovako velika redovna i zatezna kamata.

Moje pitanje glasi:

'Da li je istina da je BiH u 2008. godini za odobrene kredite koji nisu stavljeni u korištenje na ime redovne i kaznene kamate napravila za BiH dodatnu obavezu od 18 miliona eura i, ako je ovo bar blizu istine, ko je za to odgovoran, šta ste poduzeli i šta poduzimate, ili šta ćete poduzeti prema odgovornim za ovako nedopustivo ponašanje?'

Drugo pitanje je MUP-u Unsko-sanskog kantona i Kantonalnom tužilaštvu u Bijaću:

'U kojoj fazi istrage je i šta ste sve do sada poduzeli u istrazi i predmetu otkrivanja laboratorije i platenika u privatnom poslovnom objektu u mjestu Slapnica kod Velike Kladaše u kojem je krajem prošle godine pronađeno preko 2.000 stabljika ili saksija sa zasađenom indijskom konopljom u fazi uzgoja?'

Na ovo pitanje sam potaknut objavljivanjem nekoliko vijesti kako je lišen slobode ili su podnesene krivične prijave protiv uzgajivača ove droge kod kojih je otkriveno 17 ili 32 stabljike konoplje, u odnosu na što je ovo otkriveno kod Kladaše, prava plantaža.

Drugi razlog zbog kojeg postavljam ovo pitanje su vrlo indikativne informacije iz MUP-a Unsko-sanskog kantona kako su u ovoj plantaži konoplje dioničari bili i neki visoki dužnosnici MUP-a ili njihovi prijatelji i da je to razlog da je izostala ne samo odlučnija akcija i istraga već da se predmet zataškava. Za ovakve sumnje simptomatična je i čistka u Policijskoj stanici u Velikoj Kladaši, koja je uslijedila nakon otkrivanja ove plantaže, a u kojoj su iz Policijske stanice prekomandovani oni koji su se više trudili u početnoj istrazi u ovom predmetu.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, predstavnici medija, članovi Vijeća ministara, ja imam dva poslanička pitanja i zamolio bih odgovor danas na sjednici u usmenoj formi.

Prvo pitanje postavljam predsjedavajućem Vijeća ministara, gospodinu Nikoli Špiriću:

'Stanje korupcije u zemlji prema ocjenama brojnih međunarodnih nevladinih organizacija je dostiglo zabrinjavajuće razmjere uz prisustvo društveno najopasnijih i ekonomski najštetnijih oblika korupcije. Evidentno je da dosadašnji strateški okviri za suzbijanje korupcije nisu dali potrebne i zadovoljavajuće rezultate, pa smo i sami na jednoj od prethodnih sjednica konstatovali da i ona strategija koja je važila od 2006. do 2009. godine nije realizirana čak ni sa 50%.

Ja podsjećam kolege u Predstavničkom domu da smo mi prije više od godinu dana na inicijativu Kluba SDP-a usvojili jednoglasno ovdje u Predstavničkom domu Inicijativu koja je tražila od Vijeća ministara BiH da u roku od tri mjeseca dostavi Parlamentarnoj skupštini novu strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije. I podsjećam da smo to jednoglasno izglasali, i pozicija i opozicija u ovom domu. Međutim, evo, prošlo je više od godinu dana a Vijeće ministara još uvijek nam nije dostavilo tu strategiju. Stoga ja danas postavljam pitanje predsjedavajućem Vijeća ministara da objasni svima nama u Predstavničkom domu, kažem svima nama jer smo to zajedno izglasali, zašto Vijeće ministara još uvijek nije realiziralo jednoglasno usvojenu Inicijativu u Predstavničkom domu koja je tražila da Vijeće ministara BiH u roku od tri mjeseca dostavi strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije u BiH?'

Dakle, to je pitanje za predsjedavajućeg Vijeća ministara.

I drugo pitanje (također i za ovo pitanje tražim usmeni odgovor danas na sjednici) postavljam ministru za ljudska prava u Vijeću ministara BiH, a pitanje glasi:

'Šta je konkretno u posljednjih šest mjeseci učinilo Ministarstvo za ljudska prava u Vijeću ministara BiH s ciljem pomoći državljaninu BiH Iliji Jurišiću, koji se, evo već 11. maja će biti dvije godine, nalazi u beogradskom zatvoru?'

S obzirom da je njegovo zdravstveno stanje sve teže, ja bih zamolio i ministra za ljudska prava da nam kaže kakva su njegova najnovija saznanja u vezi sa evidentnim kršenjem ljudskih prava ovog državljanina BiH.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, postoji mogućnost da se dobije i da se traži usmeni odgovor po Poslovniku, ali bih te zamolio da kratko formuliraš pitanja da ih dostavimo da bi do završetka poslaničkih pitanja, samo trenutak, samo trenutak, da se držimo Poslovnika. Dakle, onaj koji pita, dužan je po članu 153. kratko formulirati pitanja i da ih dostavimo i jednom i drugom subjektu kojeg se pita i, naravno, nadam se da ćemo dobiti odgovor.

A mi ćemo ići dalje, Sead Jamakosmanović.

SEAD JAMAKOSMANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja ću postaviti dva pitanja. Prvo pitanje je za Ministarstvo vanjskih poslova ... koje sam već jednom postavio, ali nisam dobio odgovor. Radi se o tome da oko 30.000 građana BiH u Holandiji ne može kvalitetno ostvarivati i zadovoljiti svoje potrebe za komunikaciju sa matičnom zemljom preko DKP-a, jer nema konzula; on naime dolazi iz Belgije.

'Kada će to Ministarstvo vanjskih poslova urediti da naši građani dobiju zadovoljavajuću i kvalitetnu uslugu, odnosno da li će konzul u Holandiji biti stalnog karaktera?'

Drugo pitanje je Ministarstvu civilnih poslova. Radi se o sljedećem:

'Da li je stavljen u funkciju način dobijanja matičnog broja naših građana iz inozemstva elektronskim putem što dosad nije bio slučaj, a zato su stvoreni zakonski uslovi?'

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Ja, poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, imam jedno kratko pitanje Ministarstvu obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo:

'Kada će i kakav će biti odgovor na upit Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu a vezano za regulisanje statusa nastavnika Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, zaposlenih u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, s obzirom na specifičnosti zakonskog uređenja uposlenih nastavnika prema Zakonu o visokom obrazovanju koji je usvojen od strane Skupštine i Kantona Sarajevo?'

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Jukiću, jeste li Vi za repliku ili, gospodine Jukiću?

_____ (?)
Greška.

BERIZ BELKIĆ:

Greška, jel'?

Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, predsjedavajući Savjeta ministara, ministri, dame i gospodo, nije o Kongresu SDA. Kad bih postavio poslovničko pitanje 'da li se vrši prisluškivanje i praćenje poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH, članova Predsjedništva BiH, imenovanih zvaničnika u Savjetu ministara BiH', sigurno bih dobio odgovor da se ne prate i ne prisluškuju. Ali ipak ću postaviti navedeno pitanje i, ako je odgovor potvrđan, zahtijevam detaljno obrazloženje na osnovu čijeg naloga se prisluškivanje vrši i s kojim razlogom?

Istovremeno želim da kažem da ću ... u skladu sa Zakonom o Obavještajno-bezbjednosnoj agenciji uputiti zahtjev lično, ali na ovo pitanje hoću da nadovežem sljedeće, a to je:

'Šta navedene ali i druge nadležne institucije čine, činile su, ili namjeravaju činiti da spriječe nelegalno prisluškivanje i praćenje navedenih osoba?'

Naime, čini mi se da ima dosta indicija u BiH da prema zakonu koji smo ovdje usvojili i opremom koju smo nabavili, donacijom dobili i instalirali, neko nelegalno rukovodi i rukuje, ali isto tako da predstavnici nekih ambasada i osoba, znači imamo indicije, da to nelegalno rade.

Želim znači od naših institucija da dobijem odgovor o tome šta se čini da se to spriječi. Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Niko Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, poštovani predsjedatelju i članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, ja ću postaviti tri pitanja kratka Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice:

'Koliko je u BiH privatizirano stanova od strane predratnih nositelja stanarskog prava i koliko je tih stanova prodato nakon otkupa stana?'

Drugo pitanje:

'Koliko je onih koji su od 1. 1. 1992. do 31. 12. 1995. godine iz bilo kojih razloga ostali bez posla u javnim poduzećima, elektroprivredama i njihovim organizacijskim jedinicama, telekomima i njihovim organizacijskim jedinicama, poštama i njihovim organizacijskim jedinicama, i koliko je njima nakon potpisa Dejtonskog mirovnog sporazuma, odnosno, od 1. 1. 1996. godine omogućeno da se vrate na posao u ta javna poduzeća?'

I treće pitanje:

'Koliko je isti takav broj osoba koje su u općinama, odnosno općinskim administracijama, sudovima, tužiteljstvima i Ministarstvu unutarnjih poslova i njegovim organizacijskim jedinicama ostali bez posla u ovom razdoblju i koliko je broj istih kojima je nakon 1. 1. 1996. godine omogućeno da se vrate na posao u predratna mjesta življenja, odnosno radni odnos?'

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih.

Molim predsjedavajućeg Vijeća ministara, koji je izrazio spremnost da odmah odgovori na ovo pitanje. Nadam se da je to pitanje formulirano i predato, ali evo izgleda da je trebalo dosta vremena za to. Evo, predsjedavajući će, zapamtio je pitanja očigledno.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi ministri, cijenjeni gosti, pripremljen je i pisani odgovor kolegi Bećiroviću pošto je ovo pitanje postavljeno. Ovo je tematika kojom se dugo bavim u Vijeću ministara, želim da kažem dok postoji Strategija za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, a koja je donesena u julu 2006. godine, sa Akcionim planom na rok trajanja dakle do jula 2009. godine. To je aktuelna strategija. Mi cijenimo, naravno, partneri iz EU cijene da treba doći do revidirane strategije, da ova strategija postojeća ne stvara dovoljno prostora za efikasnu borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Ja sam napravio jednu odluku i poslao sam je Evropskoj komisiji. Nije nam cilj da nešto bude u koliziji, jer oni vrše monitoring. Ovih dana smo upravo imali monitoring tim, molili su da sačekamo, poslali su nam sugestije na odluku koju smo predložili, dakle da se formira interresorna radna grupa koja će raditi revidiranu strategiju i akcione planove, predložiti eventualno nova zakonska rješenja. Mi smo dakle u toj odluci koju smo predložili dali rok od 60 dana. Dakle, svjesni smo te obaveze, radimo na njoj, usaglašavamo dakle sa Evropskom komisijom, i to bi mogao biti dakle odgovor. Strategija postoji i cijenimo da ne stvara dovoljno prostora za efikasnu borbu i ulazimo sad dakle u izradu revidirane strategije sa prijedlogom izmjena i zakonskih rješenja i sa akcionim planovima. To je dakle odluka koju je Vijeće ministara donijelo na prošlom zasjedanju, u prošli četvrtak, sada prelazimo u operacionalizaciju te odluke.

Želim takođe da kažem da je to odluka koja je usaglašena sa Kancelarijom Evropske komisije u Sarajevu, a opet je to usaglašeno sa viđenjem Monitoring tima i oni misle da bi to mogla biti odluka koja pogađa ono što jesu standardi u zemljama članicama EU. Dobićete i pisani odgovor, ali evo svjesni smo, radimo na tome, to jesu veliki izazovi i naravno veliki problemi u ocjeni stanja u BiH.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Drugo pitanje je bilo ministru za ljudska prava. Evo i ministar za ljudska prava gospodin Halilović je spreman dati usmeni odgovor.

SAFET HALILOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, poštovani zastupnici, poštovani gosti, što se tiče ovog pitanja vezanog za gospodina Jurišića, ono dugo već traje u neželjenim, tako da kažem, okvirima, na neželjeni način. Ministarstvo je bilo u situaciji da u nekoliko prilika daje svoje mišljenje o tome. Međutim, moram da kažem da je ono, prije svega, ovo pitanje, u nadležnosti Ministarstva pravde i jedne i druge zemlje. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, u ovom

slučaju, može da interveniše jedino u slučaju ukoliko se radi o torturi nad onim protiv koga se vodi ovaj postupak. Mi smo izrazili javno i dopisom nadležnim institucijama našu zabrinutost zbog lošeg zdravlja gospodina Jurišića i potrebu da se on oslobodi, sa slobode vodi dakle ovaj proces. Imamo mi odjel, dakle, Sektor za ljudska prava i izbjeglice koji prije svega ... prati ovo pitanje i bilo koja procedura ukoliko se želi ići dalje u zahtjev, apeliranje, u pogledu statusa gospodina Jurišića, mimo ovih uobičajenih nadležnosti Ministarstva pravde i jedne i druge zemlje – da to mora doći na zahtjev ili gospodina Jurišića ili članova njegove porodice. Takve su te procedure i Ministarstvo će u svim tim – advokata itd. – i Ministarstvo će u svim tim situacijama uraditi sve ono što od njega bude bilo traženo.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Evo na ovaj način ... Komentar? Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

... komentarisati i jedan i drugi odgovor.

Kada je riječ o ovoj strategiji za borbu protiv korupcije, s jedne strane, nakon odgovora predsjedavajućeg Vijeća ministara, želim iskazati zadovoljstvo da je Vijeće ministara BiH krenulo u ovaj proces izrade ove strategije. I mislim da je to dobra vijest.

S druge strane, želim iskazati nezadovoljstvo sa činjenicom da se u taj posao nije ušlo i prije, pogotovo ne u onim rokovima kako je to zaključio Predstavnički dom.

Kada je riječ o ovom drugom pitanju u vezi sa državljaninom BiH Ilijom Jurišićem, želim reći, ali to nije ništa nepoznato, da je u pitanju prije svega jedna velika ljudska nepravda prema tom čovjeku, a onda sve ostalo. Stoga ne bih komentarisao dalje ovaj odgovor, već bih evo u ovom kratkom komentaru zamolio ministra za ljudska prava da zajedno sa ministrom pravde, ako je to moguće, ta dva ministarstva dostave u narednih 15 dana jednu cjelovitu informaciju o kompletnom, da ga tako nazovemo, slučaju Ilije Jurišića, od njegovog hapšenja 11. maja pa do danas – evo 11. će biti dvije godine otkako je uhapšen – kako bismo imali pregled, a možda nakon toga, ministre, i uz vašu asistenciju i ministra pravde i ovdje među poslanicima, da to uvrstimo kao jednu od tačaka dnevnog reda, jer to sasvim sigurno zaslužuje i Predstavnički dom Parlamenta BiH, a pogotovo Ilija Jurišić, da razmotrimo to pitanje i da više ne posmatramo nijemo tako jednu veliku ljudsku nepravdu kakva se čini prema tom čovjeku.

Eto, dakle iskoristio sam priliku da u ovom komentaru predložim jednu sugestiju prema ministru pravde i ministru za ljudska prava.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, ja zaključujem dake ovu tačku dnevnog reda. Kratke informacije o sadržaju, o načinu rada na današnjoj sjednici. U 1,00 sat će biti pauza do 2,00 sata za ručak. Radit ćemo do 6,00 sati. Ako ne uradimo kompletan dnevni red, nastavili bismo sutra. A evo, imamo mogućnost da to uradimo.

Idemo, tačka 3.

Ad.3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje BiH (radi se o drugom čitanju)

BERIZ BELKIĆ:

Izvrještaj Komisije ste dobili 27. marta 2009. godine. Komisija je prihvatila Prijedlog zakona zajedno sa pet amandmana jednoglasno. U plenarnoj fazi, Slavko Jovičić je podnio pet amandmana koje brani u plenarnoj fazi.

Otvram raspravu o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje (drugo čitanje).

Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, dakle, radi se o zakonu oko kojeg smo mi vodili malo dužu raspravu unutar Komisije. Tražili smo i produženje rokova i evo, na kraju, sav taj napor se isplatio, jer na zadnjoj sjednici Ustavnopravne komisije mi smo zajedno sa ministrom civilnih poslova i predlagačima naših amandmana

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se slušamo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

prešli praktično kompletan tekst ovoga zakona, prešli sve amandmane i ono gdje je bilo saglasnosti između ministra civilnih poslova i predlagača amandmana mi smo uvrstili kao amandmane Komisije, te je ovih pet amandmana zapravo rezultat takvog načina rada. Zbog toga ja predlažem: ako kolega Jovičić može da povuče svoje amandmane, bilo bi dobro. Mi smo prešli kompletan tekst i ovo je ono što možemo ponuditi kao, ja bih sad rekao, zajednički rad Ministarstva civilnih poslova, odnosno, ministra i Ustavnopravne komisije. Predlažem da se ovaj zakon usvoji.

Hvala vam lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, takođe predsjedavajući Savjeta ministara i članovi Savjeta ministara, predstavnici nevladinih organizacija i medija, dame i gospodo, kolege i kolegice, pa smisao ulaganja ovih amandmana jeste bio što se u gotovo sličnim agencijama i ovakva upravo struktura i same organizacije i djelovanja tih agencija (a naravno pozdravljam angažovanje ministra Sredoja Novića koji je pomogao da se to usaglasi) zaista nisam iz cijelog teksta – mada su imali dodatno vrijeme za usaglašavanje amandmana – vidio zašto su sporni bili

amandmani, kad recimo u drugim agencijama kao što je recimo Agencija za statistiku, slična organizacija oko izbora rukovodećih ljudi itd., tako da ja nisam spreman da odustanem od ovih amandmana jer oni zapravo poboljšavaju sam ovaj tekst, a ništa ne čine, rekao bih, loše ovom zakonu i neke suštinske promjene kako ovaj zakon ne bi danas dobio podršku u drugom čitanju na sjednici Predstavničkog doma.

Zato ću ja obnoviti svojih pet amandmana u plenarnoj fazi, u skladu sa članom 118. stav (2) Poslovnika Predstavničkog doma i Amandman I. u članu 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje BiH da se briše tačka g), da se u istom članu tačka h) iza riječi 'zapošljavanja' doda tekst 'bosanskohercegovačkih državljana u inostranstvu', a ostali teksta da se briše. Dakle u istom članu tačka m) preformulisati da glasi 'u saradnji sa entitetskim zavodima za zapošljavanje u ...

BERIZ BELKIĆ:

Jovičiću, imamo mi amandmane, imamo amandmane.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Imate amandmane?

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, naravno.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Dobro, onda da ih ne čitam. Dakle, šta je suština. Iz Obrazloženja se vidi, kad imate cijeli tekst, da ne ponavljam, već postoje entitetski zavodi za zapošljavanje, postoji Zavod za zapošljavanje Distrikta Brčko, mi to ne možemo anulirati bilo kojim zakonom. Ja sam samo htio da Agencija na nivou BiH kod prikupljanja raznih podataka da i oni budu prvi, što bih rekao, saradnici od kojih mogu dobiti podatke, a da ne bude ova nova agencija koju smo mi osnovali samo puki neki statistički zbir podataka koji će dobivati na račun svojih nekih informacija. Kad već postoje te agencije i kada su one predviđene, onda ova agencija bi u tom smislu, dakle uglavnom se tu radi i druga stvar vrlo kratko, oko izbora ovih zamjenika.

Potpuno je jasno da u svim agencijama i institucijama direktor prenosi ovlaštenja kad je on odsutan i spriječen za rad, da prenosi na svoje saradnike. Ko će biti saradnici nego njegovi zamjenici?! Dakle, već ovakva struktura, već sam rekao, postoji u Agenciji za statistiku i još nekim drugim agencijama, da ih ne nabrajam jer nije bio predmet ulaganja ovih amandmana, i nisam ništa zaista vidio šta bi bilo sporno da mi ovaj zakon ne donesemo. Zato ja plediram da se ovi amandmani prihvate bez obzira što smo, kažem, na Ustavnoj komisiji gdje su me pozvali i, hvala im, odlagali, tražili dodatno vrijeme, dakle oni neće ništa učiniti da se danas ne donese zakon. Oni će zapravo poboljšati, a ispunićemo onda i one osnovne kriterije da prihvatimo mogućnost trenutnog ustavnog uređenja i da priznamo entitetske agencije za zapošljavanje, odnosno zavode i Agenciju za zapošljavanje u Distriktu Brčko.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih.

Zaključujem raspravu o Prijedlogu zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje u drugom čitanju.

Prelazimo na tačku 4.

Ad.4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera (također se radi o zakonu u drugom čitanju)

BERIZ BELKIĆ:

Komisija je prihvatila Prijedlog zakona i usvojila dva amandmana koji su postali sastavni dio zakona. U plenarnoj fazi, da vas podsjetim, vi to imate, amandmane brane Milorad Živković tri amandmana i Drago Kalabić jedan amandman.

Dakle, otvaram raspravu. Evo ponovno se javlja predsjedavajući Ustavnopravne komisije. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, i ovaj zakon je bio predmetom brižljive analize Ustavnopravne komisije, posebno u onom dijelu koji se tiče amandmana koje je uložio uvaženi kolega Milorad Živković. Povodom tih amandmana, mi smo ponovo sa predstavnikom Ministarstva pravde, pomoćnikom ministra gospodinom Mustafom Bisićem, prešli praktično kompletan tekst zakona i unutar Komisije usaglasili ova dva amandmana koja su navedena u Izvještaju. I zbog toga ja molim da se zakon podrži, naravno sa ova dva amandmana koja su u Izvještaju Ustavnopravne komisije. Zamolio bih kolegu Živkovića ako može da odustane od svojih amandmana, jer ova stvar koja se odnosi na Sud BiH je pojašnjena na Komisiji. Vi niste bili prisutni na sjednici Komisije, ovo se zaista odnosi na Sud BiH, kako piše u zakonu, i nema potrebe da se to obnavlja u svakom članu. Nama je to lijepo pojašnjeno tamo na sjednici Komisiji, tako to proizilazi iz zakona. Dakle, suština je već sadržana u ovom zakonu.

Što se tiče amandmana gospodina Drage Kalabića, vidim da sada postoje neki novi amandmani koji nisu bili na Komisiji. Ne znam koji je to osnov i na šta se to može odnositi, pa bih volio da se ta stvar malo pojasni. I ova stvar je kada je u pitanju član 168.a) brižljivo nekoliko puta čitana na samoj sjednici Komisije. Gospodin Novaković je insistirao na ovom pitanju i mi smo u pogledu toga uradili nešto u ovom svom izvještaju.

Pređajem da Dom sa Izvještajem Komisije usvoji ovaj zakon. Radi se o važnom zakonu na kojem se potrošilo puno vremena i rada od strane Ministarstva pravde i gospodina Bisića, pomoćnika ministra.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam propustio, dužan sam bio da kažem da se radi o novom aspektu po članu 118. stav (3). Evo, to je bio osnov da amandmani koji nisu bili predmet rasprave na ovoj komisiji budu danas ovdje. Ali evo idemo dalje.

Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Jesmo dobri, ali nismo baš toliko dobri. Naime, ja ću ova tri amandmana i da branim ovde danas i jednostavno pokušaću da ih obrazložim iz jednostavnog razloga što mislim da imamo dva zakona. Prethodni, koji ste čuli šta se može popraviti u samom zakonu i više tehničke prirode usklađivanje s Ustavom BiH nego suštinska primjedba, i ovaj zakon, koji u najvećem dijelu je usaglašen. Ja prihvatom što je Ustavopravna komisija dijelove mojih amandmana usvojila i želim da objasnim zašto sam ponovio ova tri amandmana.

Naime, u Amandmanu I. gdje je ključno da se *Sud*, koji je velikim slovom, iza njega dodaje samo *BiH* i otklanja bilo kakva sumnja da se radi o Sudu BiH, a ne bilo kojem drugom sudu u BiH; iako je ustvari samo pojašnjenje ovoga člana, ne vidim nijedan razlog da to ne uradimo, da sutra ne bi radili pojašnjenje norme, da nam neko ne bi tražio ili neke druge imali neprijatnosti, a razlog za ovakav stav proizilazi iz činjenice da je nadležnost inspektora propisana Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija RS.

U Amandmanu II. kada je riječ o Nezavisnoj komisiji, nadležnost treba isključivo da se odnosi prema licima koja izdržavaju kaznu zatvora i mjeru pritvora koji je izrekao ili odredio Sud BiH. Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija RS regulisano je pitanje postojanja i nadležnosti Nezavisne komisije. I, mislim da i taj amandman ide u pojašnjenju samo člana, nikakva suštinska izmjena.

I, u Amandmanu III. radi se znači o premještanju pritvorenih lica bez obzira da li se radi o bezbjednosnim razlozima ili se radi o potrebi liječenja i zna se da je to u nadležnosti Ministarstva pravde BiH, ako se tiče Suda BiH, a da je u nadležnosti ministarstva entitetskih, odnosno kantonalnih, ako se radi o nižim nivoima vlasti.

Prema tome, ja bih vas molio da zbog pojašnjenja i otklanjanja bilo kakve sumnje o tome o kojem se sudu radi dodamo ovo moje pojašnjenje i usvojimo ova tri amandmana, kako bi imali zakon koji inače nije sporan.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Vidite, gospodine Živkoviću, ja sam rekao da ništa nije sporno. Dakle, to tako jeste kao što ste vi naveli u vašim amandmanima u zakonu. Ja ovo što govorim, dakle, to ulazi u

stenogram ovdje, i to je također dokument koji prati ovaj zakon. To tako jeste. To jeste Sud BiH.

Zakon, kad se piše, piše se po određenim pravilima. Dakle, postoje pravila za izradu zakona i u ovom zakonu Sud i sud je pisan velikim i malim slovom na početku samoga zakona, i to se konsekventno provodi dalje kroz kompletan tekst ovog zakona. I, kada se pogleda ova norma i objašnjenja iz uvodnog dijela zakona koji nije predmet ovih izmjena, vidi se da je to Sud BiH. To nije moguće drugačije pročitati. Nemojte sada da pravimo nakazu od zakona. Ukoliko unesemo mi ove vaše amandmane, mi ćemo dakle povrijediti ono izvorno ili da pretresemo kompletan zakon onda. Zbog toga vaši amandmani nisu, dakle ne zbog suštine, nego samo zbog toga da zakon konzistentno do kraja bude izveden.

Nama je to objašnjeno. Evo ovdje je pomoćnik ministra i ja mislim da je to tako. Ja mislim da je to uredu. I zbog toga sam imao potrebu da vam ovo kažem.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Naime, želim samo jasno da kažem da nemam ništa protiv da se pretrese čitav zakon i da dobijemo od Ministarstva pravde zvanično da se to radi na taj način na koji ste vi objasnili. Ja nemam protiv da se to uradi. Mislim da je sasvim dovoljno da se i Ministarstvo o tome odredi i da onda znamo na čemu smo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja mislim da nema razloga da jedni drugima ne vjerujemo. Govorimo o istoj stvari, ali evo, javlja se pomoćnik ministra pravde. Izvolite. Molim vas za malo pažnje, molim vas.

POMOĆNIK MINISTRA PRAVDE
MUSTAFA BISIĆ:

Ja bih pozdravio predsjedništvo Predstavničkog doma, poslanike, članove Vijeća ministara i goste.

U pogledu primjedbe gospodina Živkovića, riječ koja je označena velikim slovom Sud da treba dodati Sud BiH, zašto smo rekli da nije potrebno? Zato što u članu 2. postojećeg zakona koji je donijet u 2005. godini u definiciji pojmova je navedeno da je Sud velikim slovom i da znači Sud BiH. Znači, zakon se bavio i davao definiciju npr. i drugih pojmova: šta je to zatvorenik, šta je pritvorenik, Ministarstvo pravde BiH da znači da je Ministarstvo pravde BiH, Krivični zakon da je Krivični zakon BiH i znači samo je bitno odrednica da te riječi budu označene velikim slovom, što znači da i sam zakon kaže da je to Sud BiH. I zbog ovog člana 2. u svim drugim članovima do 204. uvijek je Sud BiH označen kao Sud sa velikim slovom. Znači, to je sad samo jedna pravno-tehnička nomotehnika da u svim članovima bude jednako.

Što se tiče prijedloga gospodina Živkovića u pogledu riječi 'drugi sud', kada se kaže zašto je to ovaj 'drugi sud' označen malim slovom. To proizilazi, da vam kažem, eto, već iz

samog postojećeg zakona koji je usvojen još 2005. godine i mi već imamo recimo u stavu (4) člana 1. koji određuje nadležnosti BiH da kaže: 'Prema odredbama ovog zahtjeva, a na zahtjev osuđenog lica, izvršit će se i sankcije izrečene u entitetskim sudovima za djela predviđena Krivičnim zakonom BiH.' I zbog toga mi kad kažemo 'drugi sud', morali smo označiti to kao što je i ovdje u zakonu napisano malim slovom. To znači ovako, praktično da kažem, mi možda sada još u praksi nismo imali, ali recimo osoba koja je od strane entitetskog suda nakon 1. 3. 2003. godine bila osuđena recimo za krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, znači, to su krivična djela od 1. 3. 2003. krivična djela ... BiH: znači, takav jedan zatvorenik kada dođe u kazneno-popravni zavod po ovom zakonu ima pravo da kaže: ja želim da izdržavam kaznu ali po zakonima BiH. On može naći neki interes, on može možda gledati Zakon o pomilovanju, gledati uslovni otpust, gledati kakve su pogodnosti, kakve su posjete i on može da procijeni da je za njega sa aspekta ljudskih prava i prava zatvorenika bolji zakon sa većim možda evropskim standardima i on može da izrazi želju da, recimo, znači kaznu izdržava po propisima BiH.

Također, vama je poznato, prema Zakonu o Sudu BiH, Sud BiH u predmetima protiv čovječnosti i međunarodnog prava, međunarodnog organiziranog kriminala i međuentitetskog kriminala, ima pravo da suđenje u jednom predmetu prepusti drugom sudu u BiH. Znači, u takvim slučajevima kada to uradi Sud BiH, drugi sud iz bilo kojeg entiteta sudit će po propisima BiH. Znači, sudit će po Krivičnom zakonu BiH i onda takvo lice, ... kada bi bilo upućeno na izdržavanje kazne, kaznu zatvora bi izdržavalo po Zakonu o izvršenju krivičnih sankcija BiH.

Da je to sve tako, već to prati recimo Zakon o pomilovanju koji je donio Parlament BiH i objavljen u „Službenom glasniku“ broj 93/05, koji već u svom članu 2., znači već je predvidio mogućnost nastajanja takvih situacija, kaže: 'Za krivičnopravne sankcije koje su izrečene od Suda BiH, ili od drugog suda u BiH kada je na njega Sud BiH prenio vođenje postupka, ili za krivičnopravne sankcije koje nije izrekao Sud BiH, a izvršavaju se u BiH, Predsjedništvo BiH može takvim osuđenim licima dati pomilovanje.'

Znači, u konkretnom slučaju samo se radilo o, kako da kažem, pravno-tehničkom pojašnjavanju ovih termina zbog čega smo mi uvažili u članu 13. koji se odnosi na premještaj pritvorenika i prihvatili smo sugestiju gospodina Živkovića i osim riječi *Sud* dodali *ili drugi sud na kojeg je Sud BiH prenio vođenje postupka*. Smatrali smo da to u članovima 2. i 3. nije potrebno, a također mislim da član 168. po našem mišljenju nije sporan. Radi se o provođenju međuentitetskih propisa u slučaju kada je maloljetniku izrečen maloljetnički zatvor. Član je tako koncipiran da u potpunosti poštuje entitetsku nadležnost, što je bilo detaljno objašnjeno. Znači, kada se poštuje mjesto izvršenja djela: nadležni sud entiteta i mjesto prebivališta. I mislim, to su slučajevi kada recimo određeni entitet iako ima tu nadležnost ne posjeduje odgovarajući zavod ili posebno odjeljenje za smještaj. U takvom slučaju, nadležni sud tog entiteta putem Ministarstva pravde tog entiteta morao bi prethodno dobiti saglasnost da bi ministar pravde BiH mogao donijeti takvo rješenje a također prethodno ministar pravde, što smo uvažili prijedlog kolega iz Ustavnopravne komisije iz RS da se traži i saglasnost Ministarstva pravde entiteta koji bi primio takvog maloljetnika, tako da smo i to dodali, tako da, po mom mišljenju, nema nikakvih nejasnoća da je norma potpuno jasna, da potpuno poštuje nadležnost entiteta a da su ovo samo znači slučajevi međuentitetskog sprovođenja zakona ako se pojavi u praksi, za što bi bilo nadležno Ministarstvo pravde BiH. Moram ovdje vama izreći da je i, da tako kažem, jedna inicijativa za formulisanje ovog člana se pojavila i nakon

ovog slučaja koji se desio u Sarajevu, slučaj Denisa Mrnjavca. Znači, može se desiti situacija da imamo djelo na području Federacije, da imamo sud na području Federacije, znači da imamo i prebivalište na području Federacije, a da nemamo odgovarajuću maloljetničku ustanovu u koju bi takva lica bilo moguće smjestiti i ovaj član omogućava znači da se u takvim, mogu reći, lex specialis slučajevima rijetkim koji bi se pojavili u praksi, znači, da ima odgovarajuće ovlaštenje i nadležnost koju ima ministar pravde BiH. Znači da bi takav slučaj mogao biti u praksi riješen i biti upućen u zavod drugog entiteta, gdje mi imamo takav zavod.

BERIZ BELKIĆ:

Mislim da je dovoljno, gospodine Bisiću.

MUSTAFA BISIĆ:

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodine predsjedavajući, evo i ja ću kazati par rečenica o ovom amandmanu koji sam uložio; s obzirom da sam mislio da neće biti potrebno, jer je vidljivo, ali evo predsjedavajući Ustavnopravne komisije je upozorio da bi trebalo voditi računa o umjetničkom dojmu našeg rada, a mi smo u takvoj situaciji gdje igramo predstavu u kojoj se glavni glumci bore za vazduh i nemamo još šanse da pričamo o umjetničkom. Onda kad glavni glumci budu lepršavo radili svoj posao, onda ćemo pričati o umjetničkom dojmu i o priči, jer to vam dođe kao radnika koji je ostao bez posla da pitate za visinu iznosa za topli obrok.

Evo, ... gospodine Džaferoviću,

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, molim vas malo strpljenja.

DRAGO KALABIĆ:

daću vam jedan materijal iz Vijeća naroda Narodne skupštine RS gdje su poslanici SDA postavili pitanje smisla zarez. Ljudima nije jasan zarez. Postavili su pitanje smisla kada gotovo na svakoj sjednici ulože po nekoliko zahtjeva za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa o kojima mi ne govorimo, u jednom od njih je sporan zarez, šta znači. Ja ih mogu i razumjeti. Ljudima je bitan zarez. E, ovo je vrlo važan zakon i nemojte ganjati umjetnički dojam zato što ovaj zakon, em, tretira jednu tešku materiju, tešku materiju, vrlo značajnu materiju koja je u Evropi i u svim zamljama, na kraju krajeva, po ovim modernim tehnologijama dobija na jednoj specifičnoj težini, a pogotovo ako toj težini dodamo naše političke zavrzlake i onda imamo jednu nepreciznu formulaciju, onda to može izazvati probleme. I zato nemojte potcjenjivati ovaj zakon i nemojte spočitavati nikome ko traži bilo kakvo tumačenje bilo kog termina ili bilo koje odredbe i u kojoj misli da to tumačenje može biti sporno. Ne treba da bude sporno i po cijenu da možda nekada evo ne bude lingvistički najbolje, ali bitno je da suština ne bude među nama sporna, a biće vremena kada ćemo i ove stvari. Ja takođe ne mislim da ne treba voditi računa i o pravilima i o svemu, ali pogotovo je važno da se o ovako važnoj materiji potpuno razumijemo zato što mogu biti problematične i ovakve kakve jesu sada formulacije koje su u

ovome zakonu u ovom momentu za koje ljudi smatraju da su najbolje pitanje u budućnosti, kada budu pred izazovom vremena, kako će se pokazati. Mi smo imali ovdje evo i upute da kada se govori o mom amandmanu i primjedbi mi smo na Ustavnoj komisiji amandmane predlagača, mi smo ih, na neki način, bez saglasnosti predlagača prekrojili u svoje amandmane onako kako smo to uradili u najboljoj namjeri da dođemo do kompromisnog rješenja. U tom smislu je i ovaj amandman, iako ... recimo vidio sam kad je već kasno bilo primjedbe ljudi kada je u pitanju pozicija inspektora, pozicija inspektora i koji su, moram reći, u ovim zakonskim rešenjima ostavljena zanemarena, ali da to ne elaboriram sada, imaćemo, ja se nadam, priliku brzo da evo to nam se mislim potkratno i pokušaćemo možda u Domu naroda da eventualno jednim amandmanom to riješimo zato što vidim da je ozbiljna i opravdana primjedba, a recimo nismo je imali ni mi u amandmanima, nismo je imali ni u osnovnom prijedlogu teksta.

U stavu Amandmana koji ja branim, u stavu (3) ne vidim razloga da ne bude to pitanje riješeno memorandumom. Ja ne sporim da i ona odredba koja je napravljena na Ustavnoj komisiji uz saglasnost, ali ne vidim razloga da to tako važno pitanje bude riješeno potpisivanjem takvog memoranduma gdje bi se dodatno uredili svi ti neophodni, odnosno, regulisala sva ta moguća sporna pitanja i gdje bi se ljudi mogli pozvati na taj memorandum u njegovom sprovođenju, znači na neki način, jer ima pitanja i znam da je praksa tu sporna u smislu gdje ljudi zaista rade jedan težak posao koji svakodnevno ima izazove i pogotovo onda kada mu je u tim radnjama da onda ima problem i sa nepreciznim zakonskim odredbama. Zato mislim da ne bi, nećemo sigurno ništa ovdje pogoršati, nego naprotiv popravimo ako usvojimo i ovaj amandman.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Slušajući obrazloženje Amandmana koje je dao gospodin Kalabić, ja mislim da Ustavna komisija bi mogla da razmotri samo tačku 4. jer mislim da je to vrlo bitno, tamo ne kaže se ko snosi troškove i čitav ovaj amandman je u tome ako se dogovori da dečko ide u zatvor, ne znam, u RS iz Federacije, ko snosi troškove. I ako bi se ta tačka 4. usvojila, ovo sve prethodno je rečeno. Pomoćnik ministra je rekao da faktički postoji način dogovaranja kako ide, ali tačka 4. je suštinsko pitanje i mislim da bi dobro bilo ukoliko bi, gospodine Džaferoviću, mogli prihvatiti tačku 4. iz člana 168. kao amandman, jer mi se čini da je upravo ta strana kod nas vrlo bitna da se definiše. I mislim da je čitav amandman koncipiran zbog tačke 4. koja bi mogla da uđe kao amandman, ne znam, u ovaj zakon.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ama, ja mislim da se mi sporimo oko ničega. Mislim, stvarno

BERIZ BELKIĆ:

Onda ja predlažem da se prestanemo sporiti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Mislím, oko ničega se sporimo. Sporimo se oko stvari koja je potpuno nesporna u zakonu. Usaglasili smo: dakle i jedno i drugo ministarstvo moraju imati svoj stav. Bez toga nema ... nema premještaja. To smo raspravljali. Gospodin Novaković je to pitanje potezao na sjednici Ustavnopravne komisije. Ali što se tiče ovog novog amandmana, nemojte pitati Šefika, ja nemam to ovlaštenje. Ja sam jedan od devet nas u Komisiji, ali ima predstavnik Vijeća ministara. Ako njima ovo štima i ako ovo njima nije problem, neka kaže čovjek, neka pregleda ovaj amandman, i to će biti i moj stav. Takav je bio i na sjednici Komisije. Nemamo mi tu šta posebno filozofirati.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih. Nadam se da smo približili težinu vježbe i umjetnički dojam i da ćemo izaći iz ovoga svega.

Dakle ... zaključujem raspravu o tački 4. Idemo na tačku 5.

Ad.5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima (radi se također o drugom čitanju)

BERIZ BELKIĆ:

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Molim vas malo pažnje. Izvještaj ste dobili, vidjeli ste da je on jednoglasan.

Molim vas dozvolite mi da radim. Otvaram raspravu.
Pritisni Ademe! Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Pa evo, pošto je ovdje u Izvještaju Komisije, gospodine predsjedavajući, napisano da je gospodin Džaferović kao član Kolegija Komisije izvjestilac, evo, on me sad zamolio da ja to uradim.

BERIZ BELKIĆ:

Ali nije nužno kad su stvari jasne, nije ni nužen, ali evo izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

A evo, ja predlažem da prihavimo Izvještaj Komisije i želim samo da kažem da je bio jedan amandman koji se ticao člana 17. izmjena i dopuna, odnosno člana 112. starog zakona. Autor ovog amandmana sam bio ja i na Komisiji su me zamolili da odustanem od Amandmana i da će Ministarstvo, odnosno nadležne službe, razmotriti suštinu Amandmana ali to, po mom mišljenju, nije na adekvatan način ovdje stavljeno u zapisnik. Ja samo želim na to da skrenem

pažnju. A moguće da će u zapisniku Komisije to biti i stavljeno. Predlažem znači da usvojimo ovako Izvještaj Komisije.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu o tački 5., dakle o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima.

Idemo na tačku 6.

Ad.6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine, sa Mišljenjem Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost

BERIZ BELKIĆ:

Mišljenje Zajedničke komisije ste dobili 25. 3. i, kao što je iz Izvještaja vidljivo, Zajednička komisija nije prihvatila principe. Mi sada raspravljamo, naravno kasnije ćemo i odlučivati, o Mišljenju ove komisije.

Ja do ovog trenutka nemam prijavljenih. Je li to ti pritišćeš, Ademe? Izvoli. Nešto neće dugme.

ADEM HUSKIĆ:

Ovdje se radilo o izmjeni zakona koja uzima u obzir neke organizacijske izmjene u Ministarstvu odbrane. Pošto je pri glasanju Komisije potrebna saglasnost barem jednog člana iz svakog konstitutivnog naroda, pošto nije postojao nijedan glas „za“ iz reda srpskog naroda, znači ovo nije moglo biti prihvaćeno. Ja predlažem da Izvještaj ovaj odbijemo, da ga vratimo ponovo na ovu komisiju. A mislim da se u međuvremenu može postići ovaj dogovor, odnosno doći do informacija koje su bile potrebne u tom momentu, a nisu postojale da bi se zakon usvojio.

Evo, to je moj prijedlog.

BERIZ BELKIĆ:

Pa evo, ja vjerujem da će Komisija na tome raditi. Dakle, na Komisiji je da radi na tome zajedno sa predlažačem.

Dakle, nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine, s Mišljenjem Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost.

Idemo na tačku 7.

Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine

BERIZ BELKIĆ:

Mišljenje smo dobili također 25. 3. U ovom slučaju, Komisija je prihvatila principe Prijedloga zakona.

Otvaram raspravu o ovom zakonu u prvom čitanju. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama.

Idemo na tačku 8.

Ad.8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Mišljenje nadležne komisije dobili ste 25. marta. Komisija je, kao što ste vidjeli iz Mišljenja, podržala principe ovog zakona.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu u prvom čitanju.

Prelazimo na tačku 9.

Ad.9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine (također se radi o prvom čitanju)

BERIZ BELKIĆ:

Mišljenje smo dobili 25. marta. Komisija je podržala principe Prijedloga zakona.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Graničnoj policiji, u prvom čitanju.

Idemo na tačku 10.

Ad.10. Prijedlog zakona o graničnoj kontroli

BERIZ BELKIĆ:

Istorijat vezan za ovaj zakon, vjerovatno svi poznatete, on traje već, da ne kažem, godinama. Ovaj put smo dobili Izvještaj Komisije od 25. marta i Komisija je podržala ... principe Prijedloga zakona. I ovo je ..., na neki način, otvaram raspravu u prvom čitanju.

Imam prijavljenog Mirka Okolića. Izvolite, Mirko.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, uvaženi predsjedavajući.

Dame i gospodo poslanici, uvaženi predstavnici Savjeta ministara, međunarodne zajednice, nevladinih organizacija, sredstava informisanja, dragi gosti, evo, sam predsjedavajući je rekao da sudbinu ovoga zakona znamo i da je ona, čini mi se, negdje sedam-osam puta doživjela istu sudbinu na Komisiji i da je ovaj tekst zakona u takvoj formi napravljen da ga je bilo teško usaglasiti i u Komisiji, odnosno nije mogao da zadovolji sve kriterije da bi dobio podršku i prolaznost na principima.

Ali s obzirom da je Komisija do sada svaki put davala negativno mišljenje o principima ovoga zakona, za koji nismo mogli naći zajedničku, jer on zaista nije usaglašen, odnosno nije napravljen u skladu sa svim zadovoljavajućim normama koje bi bile potrebne za ovakav jedan zakon, čak su pojedine institucije, odnosno agencije za ovaj zakon novopredloženi rekli da je lošiji od ovog postojećeg. Ali, s obzirom da je ovaj zakon jako bitan za dalje napredovanje BiH za liberalizaciju viznog režima i pridruživanje BiH EU i da ovu agoniju jedanput prekinemo i da ovaj zakon ili usvojimo na ovom parlamentu danas ili odbijemo, nekoliko nas iz reda poslanika iz RS je podržalo namjerno ovaj zakon u prvom čitanju, odnosno njegove principe, da dođe na ovaj parlament, da ne bi Komisija bila ta koja ga navodno kao koč, a zakon zaista nije urađen na, po nama, onakav način koji bi mogao da bude prihvatljiv.

... i zato Komisija nije htjela više, odnosno mi pojedinci iz te komisije nismo htjeli da učestvujemo u tome da ova komisija sebi uzme za pravo da ne dođe ovaj zakon na ovaj dom i da on ocijeni takođe je li ovaj zakon treba pasti i da se ide u novu proceduru izrade novog zakona, ili treba proći, s obzirom na njegovu zaista važnost, što se tiče tog obrazloženja glasanja na Komisiji za principe. A što se tiče sad samog zakona, danas mi poslanici iz SDS nećemo, ja sam to rekao i na Komisiji, moći dati podršku ovome zakonu jer on zaista to u ovakvom tekstu i ovako neusaglašen ne zaslužuje.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Bio si me obradovao, Mirko, ali evo sad si me malo i razočarao, ali dobro. Korektno je da čujemo. Ja ću malo zloupotrijebiti, dakle ti si rekao ključnu stvar. Ovaj zakon je jedan od uslova za liberalizaciju viznog režima. To građani ove zemlje trebaju da znaju.

Idemo dalje. Ima li dalje prijavljenih?

Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja sam upravo htio da kažem to što ste vi rekli.

BERIZ BELKIĆ:

Eh, eto, kad sam rekao, onda sjedi. Ima li dalje? Nema. Zaključujem raspravu.

Idemo dalje. Tačka 11.

Ad.11. Prijedlog zakona o finansijskom lizingu (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ:

Od nadležne Komisije za finansije i budžet dobili smo Mišljenje 30. 3. Komisija je prihvatila principe predloženog zakona i predložila Domu da uz to usvoji sljedeće zaključke:

'Zadužuje se Komisija da nakon što Predstavnički dom usvoji Prijedlog zakona u prvom čitanju' (možda bismo trebali sačekati pa onda vidjeti, ali evo to se tako predlaže) 'organizira i održi javnu raspravu o Prijedlogu zakona o finansijskom lizingu. Predstavnički dom zadužuje Vijeće ministara BiH da učini dodatne napore radi obezbjeđenja saglasnosti Ministarstva finansija RS na Prijedlog zakona o finansijskom lizingu.'

Ja ne znam otkada ministarstva bilo kojeg entiteta daju saglasnosti na zakone, ali evo Komisija takav zaključak predlaže.

Otvaram raspravu. Gospodin Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja sam upravo htio malo prokomentarisati zaključke koje je dala naša Komisija za finansije i budžet.

BERIZ BELKIĆ:

Ali da se mi skoncentrišemo onda na prvo čitanje, Momo, pa da vidimo hoće li uopšte biti potrebno.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa mislim da ovo što hoću da se kaže se baš tiče prvog čitanja. Naime, zaključak 2. koji kaže: 'Predstavnički dom zadužuje Savjet ministara da učini dodatne napore radi obezbjeđenja saglasnosti Ministarstva finansija RS na Prijedlog zakona o finansijskom lizingu.'

To nisam shvatio na način kako ste vi shvatili da bukvalno Ministarstvo ... traži saglasnost u smislu da li je saglasnost sa postojećim tekstom zakon ili nije, ja sam to shvatio kao potreban napor da se tekst zakona usaglasi između Ministarstva finansija RS i naravno ovog teksta koji imamo u ovom prijedlogu. I tu jeste upravo suština. Dakle, suština čitave stvari u tome je da li je predloženi tekst zakona prihvatljiv ili nije prihvatljiv i, ako nije, a očito je s obzirom na ovaj zaključak da ima problema i da nije prihvatljiv, onda mislim da je korektnije bilo da ovaj zakon nismo stavili danas na dnevni red, nego da smo sačekali pokušaj usaglašavanja teksta zakona. Dakle, ne pribavljanja saglasnosti nego usaglašavanja teksta zakona kako bi onda na Parlamentu bile otklonjene sve nedoumice. Dakle, moja želja je da ukoliko je moguće jednostavno prije rasprave u prvom čitanju imamo ovo što je predložila Komisija ali, ponavljam, ja sam to drugačije shvatio: ne klasičnu saglasnost nego pokušaj usaglašavanja ovog teksta.

BERIZ BELKIĆ:

Nije ovo ništa novo, Momo, razumijemo se mi.
Idemo dalje. Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolegice i kolege, meni je drago da je ovaj zakon došao na dnevni red. Pošto je to zakon u prvom čitanju, ja ću biti prilično kratak. Neosporno je da postoji potreba za donošenjem ovakvog zakona, jer zapravo mi kao nerazvijena zemlja sa oskudnim finansijskim mogućnostima i oskudnim finansijskim mogućnostima pojedinaca ovim zakonom ćemo otvoriti praksu lakšeg dolaženja do određenih rješenja za zapošljavanje ljudi, a posebno u uslužnoj djelatnosti. Kad kažem u uslužnoj djelatnosti, ova praksa je dosta zaživjela npr. u zdravstvu kod otvaranja privatnih ordinacija. Jer je nemoguće kupovati teške i velike aparate koji nešto znače sa sredstvima koja trebate da dobijate preko kredita, gdje postoje velika ograničenja i teškoće u toj praksi. I, u svijetu je to poznato da je razvijenost finansijskog lizinga, zapravo, da je to jedna pomoć ljudima za počinjanje biznisa u svim oblastima života.

Znači, tu je bez dvojbe potreba za ovim zakonom iskazana, a i u zakonskom obrazloženju su zapravo navedene sve prednosti donošenja ovoga zakona. Zakon je, po mom sudu, dosta dobro koncipiran i pridružio bih se samo onom razmišljanju koje je iznijela Komisija, a to da bi možda trebalo otvoriti javnu raspravu, jer u razgovorima sa određenim ljudima koji se bave lizingom ili finansijskim stručnjacima, pa čak i ovako lično sugerirao sam ministru da neke od njih primi, znač postoji potreba da se malo šire raspravi o ovome zakonu i donesu mišljenja ljudi koji se bave ovom strukom. Inače, po mom sudu, ovaj zakon zadovoljava sve kriterije da ide u drugo čitanje, a da li će biti amandmana ili ne to ćemo vidjeti. Ja sam ubijeđen da je zakon dobro postavljen i dobro napravljen.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Bajazit Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici, Komisija je na svojoj sjednici bila bliže opredjeljenju i

BERIZ BELKIĆ:

Kome je replika, Bajazite?

BAJAZIT JAŠAREVIĆ

Molim?

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam vidio da je replika. Kome?

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:
Gospodinu Novakoviću.

BERIZ BELKIĆ:
A Novakoviću?

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Da, da. Dakle, Komisija je bila bliže opredjeljenju da se odloži i izjašnjavanje o ovom zakonu, ali smo imali ograničenje u Poslovniku i ovaj naš zaključak je pokušaj da Dom danas prihvati principe ovog zakona. Bez ovog zaključka bi već unaprijed bio osuđen na neusvajanje, a to bi bila velika šteta, s obzirom na dugo vrijeme i nastojanje da se dođe do ovakvog zakona. Mislimo da se u okviru javne rasprave koja će biti organizovana i u okviru nastojanja Vijeća ministara da u saradnji sa Ministarstvom finansija RS dođe do teksta zakona koji će biti podržan ... u ovom domu Komisija je morala proslijediti Domu, a na Domu je da izabere povoljniju varijantu za sve nas.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:
Velimir Jukić, nije bilo nužno i da ste morali, ali evo, ali i neka ste.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo, uz ova objašnjenja koja su već data, ja neću govoriti o objašnjenjima rada na nadležnoj komisiji, nego ću reći nešto o važnosti ovog zakona i potrebi donošenja ovakvog zakona. Ovaj zakon je davno trebao biti donesen, zapravo osjeća se velika potreba za ovakvim zakonom u BiH, naročito nakon što je urađena privatizacija bankarskog sektora gdje više nije ...u ovoj zemlji doći do kredita ako imate dobar program, ako uvjerite banku da imate dobar program. A opet donošenjem ovakvog zakona neće biti problem niti doći do sredstava, odnosno i na drugi način, dakle putem lizinga, opet, ako ima povjerenja banka ili neka druga finansijska institucija koja je raspoložena, odnosno koja se bavi ovakvim poslovima. Dakle, donošenje ovakvog zakona sigurno će u značajnoj mjeri popraviti ukupnu klimu i učiniti je pogodnijom za poduzetničke aktivnosti. I mislim da je važnost ovog zakona vrlo velika, vrlo bitna i da treba u ovom periodu koji je pred nama učiniti sve, a na tragu toga je i ovakav stav nadležne komisije da se ovaj zakon usvoji. Naravno, to uključuje i eventualne potrebne amandmane ukoliko ih bude. Ono što je posebno bitno i važno jeste da je ovaj zakon urađen u suradnji i sa međunarodnim stručnjacima i u ovaj zakon su uključena sva ona rješenja, odnosno pravila i standardi koji inače vrijede i u drugim zemljama EU što je opet jako dobro, tako da neće biti potrebno nakon donošenja njegovo usuglašavanje sa standardima *acquis communautaire*.

Dakle, ja mislim da je ovo izuzetno bitno i važno i ukoliko ima nekih nesporazuma na relacijama sa entitetskim ministarstvima financija ili vladama treba ovo vrijeme koje je pred nama iskoristiti i to riješiti. I ne bih zbilja govorio puno o ovome. Ovo je, lizing je način dolaska do sredstava koji je postao u zadnje vrijeme jako popularan, naročito u nekim zemljama u Evropi kao što je Francuska, Švedska itd. ali postaje popularan, odnosno prihvatljiv, i sve prihvatljiviji u sve većem broju zemalja u Evropi. BiH ima naročitu potrebu za ovakvim načinom financiranja projekata iz poduzetništva. U Obrazloženju ovdje stoji jedan

mali i nezgodni detaljčić, kako se kaže, da je ovo doslovno prevedeno korektno s engleskog jezika, dakle iz ovoga slijedi ... da je ovo rađeno u suradnji sa stranim stručnjacima, ako ne uz njihovo glavno angažiranje, što može biti i pozitivno, ali ipak možda nije trebalo biti u dokumentu jedna takva opaska.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih.

A tu je i Sadik Bahtić i premda je gospodin Jašarević nešto u ime Komisije govorio, evo, izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Nema veze, nisam se mislio prijaviti

BERIZ BELKIĆ:

Nema veze ni za mene. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

A nakon diskusije kolege Novakovića imam potrebu da kažem da stoji ova njegova primjedba, znači saglasnost, znači pokušati se još jednom usaglasiti, pošto je predstavnik i član Komisije iz RS kazao da u ovom trenutku nije spreman da glasa, nema, nema, nije usaglašeno, a radi se i kolege su kazale o veoma važnom zakonu. Znamo da ovaj zakon svugdje u svijetu, nedostatak je sredstava, ovo je jedna od mjera i u ovoj recesiji i svjetskoj krizi olakšica našoj privredi. Zato ovaj zakon zaslužuje sve moguće mjere da poduzmemo da se usaglasimo, da ga donesemo, jer to nam je obaveza.

I još bih rekao na kraju, jer danas nisam imao vremena. Ne vidim ovdje klegu Denisa Bećirovića, da nije pokrenuo inicijativu da se osudi onaj napad u Tuzli one novinarke. Smatram, kad se desilo ono sa mnom, što kaže kolega: deset dana otvaraš paštete, a ja u pašteti. A sad ne vidim te medije i nigdje ništa i još radi se o osobi drugog spola.

Toliko hvala.

DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDA VAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi predsjedatelj Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Malo kasno se ovaj prijavio, želim da pojasnim, gospodine Novakoviću. Nije replika nego želim da pojasnim. Ja sam u nekoliko navrata govorio da stvar je poslanika i njihove odluke s kim će se konsultirati, od koga će pribavljati mišljenje, saglasnost, kako god hoće to da zovu. Međutim, ustavni položaj Parlamenta BiH, njegovih poslovnika itd. ni na koji način ... apsolutno ne predviđa u procedurama oficijelno pribavljanje saglasnosti itd. Dakle, svaki poslanik od nas 42 ima pravo da se konsultira i sa izbornom bazom. Ja bih bio najsretniji da smo s građanima da tamo se konsultira i sa institucijama sa kojima želi, ali to se ne može uvoditi u oficijelnu proceduru ovog doma. I to je moje pojašnjenje, ništa drugo.

Zaključujem raspravu o tački 11. Prijedlog zakona o finansijskom lizingu.

Prelazimo na tačku 12. i nemojte mi malo zamjeriti jer ovaj naslov je prilično ovako specifičan, malo ga je teže, dakle:

Ad. 12. Prijedlog okvirnog zakona o osnovama naučnoistraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučnoistraživačke saradnje BiH

BERIZ BELKIĆ:

Radi se o zakonu u prvom čitanju. Mišljenje nadležne komisije o ustavnopravnom osnovu i principima smo dobili 27. marta. Komisija je utvrdila ustavnopravni osnov i podržava principe predloženog zakona.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Ja imam prijavljeno tri poslanika.

Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

I drago mi je da imam priliku nešto reći o ovom zakonu i drago mi je da Parlamentarna skupština BiH ima priliku da raspravlja o naučnoistraživačkom radu u BiH. I pored ovog naziva ... Prijedlog okvirnog zakona o osnovama naučnoistraživačke djelatnosti i koordinaciji ja smatram da je ovo zaista jedan za pohvalu pokušaj da se ova oblast uredi u BiH. Vjerovatno bi bilo potrebno da ona bude i detaljnija, da više da autonomnosti naučnoistraživačkim radnicima i organizacijama, međutim u ovom momentu ... dogovor koji je postignut u ovom tekstu zakona, ja želim zaista da iskažem svoju pohvalu Ministarstvu i Vijeću ministara što je uradilo u ovom tekstu. Ono što me zabrinjava jeste odnos. Mi smo dobili Mišljenje o Prijedlogu okvirnog zakona od Ustavnopravne komisije i glasanje po tom zakonu 5:3 i najviše sam se javio iz te namjere da pokušamo da dođemo do rješenja koja su u ovom zakonu napisana ili eventualno određene korekcije da BiH dobije ovaj zakon, da BiH može da se aktivno uključi u sprovođenje politike EU i uđe u evropski istraživački prostor.

Ono što je ovdje za istaći, neke četiri stvari ja sam sebi ovdje parafirao, jeste da znači BiH dobiva obavezu da uradi 'Strategiju razvoja nauke u BiH'. To je zaista potrebno BiH i naučnoistraživačkim institucijama i onim koji se bave istraživanjem. Da se osniva 'Vijeće za nauku u BiH' kao stručno tijelo Ministarstva civilnih poslova. Da li je to najbolje rješenje ili nije ili je to moguće rješenje u ovom momentu, to je, pretpostavljam da je ovo drugo, ali je to svakako jedna jako potrebna institucija koja će imati ulogu onu koja joj je i zakonom predviđena i na kojoj će na jednom mjestu biti njene aktivnosti sabrane iz oblasti naučnoistraživačkog rada. Također, ova sljedeća stvar da se uspostavlja naučnoistraživački informacioni sistem u BiH. Mi to danas nemamo, to imamo nešto na nivou entiteta. Ja znam da Federalno ministarstvo nauke ili kulture, kako se zove, ima, ustvari, u pokušaju je, mislim da još nije završena jedinstvena baza podataka o radovima i naučnicima u Federaciji BiH. Ja mislim da je ovo zaista dobar način kako da se to uspostavi.

I sljedeće što je, što sam ja ovdje sebi stavio kao bitno, jeste način finansiranja, odnosno sufinansiranja aktivnosti, da konačno evo institucije da u budžetu BiH imaju planirana sredstva za učešće naših naučnika, naših institucija u međunarodnim naučnoistraživačkim kongresima, korpusima itd. I smatram da je to dobra stvar. Ona, po meni, volio bih da zahvata širi aspekt ove oblasti, cijenim opet kroz cijelu svoju diskusiju, kroz cijelu ovu svoju diskusiju da je ovo vjerovatno i mogući domet u ovom momentu ovog zakona. I u tom smislu, na kraju, ja zaista želim da iskažem još jednom zadovoljstvo što imamo priliku razgovarati o naučnoistraživačkoj djelatnosti i o nauci u Parlamentu BiH.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Naniću.

Sljedeća je prijavljena uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja zapravo na isti način kao i moj prethodnik, gospodin Nanić, izražavam lično zadovoljstvo što imamo ovakav jedan zakonski projekt u parlamentarnoj proceduri i reći ću i kao član akademske zajednice da mislim i da cjelokupna akademska zajednica u BiH podržava ... ovakav jedan sistematičan pokušaj uređenja bavljenja naukom u BiH. Nakon donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju, mislim da je ovo jedan od, za mene, izuzetno značajnih zakona koji će omogućiti građanima BiH pristup jednoj intelektualnoj nadgradnji koja nam svima sigurno značajno treba. Ono što bih ja zapravo htjela da kažem to je da mislim da bi jedna javna rasprava, da li ciljana javna rasprava o ovom nacrtu zakona ili opća javna rasprava, doprinijela da zakon bude što cjelovitiji, što kvalitetniji, jer mislim, ako već prvi put razgovaramo o ovom aspektu života, da bi takva jedna javna rasprava bila bitna. Zašto to mislim? Zato što unutar same akademske zajednice imamo određene nejasnoće pa ukoliko bi znači se kroz tu javnu raspravu te nejasnoće otklonile, a sačinjene su u pojedinim članovima ovoga zakona o kojima ja ne bih danas previše govorila, s obzirom da se radi o prvom čitanju, mislim da bi se te nejasnoće mogle nakon toga znači otkloniti. Jedna od tih nejasnoća bi bila recimo još preciznije određenje člana 5. ovoga nacrta zakona koji evo samo radi jednog primjera, kaže, *pregledni članak*, pri čemu pod pojmom *preglednog članka* znači se sada ne precizira da li se radi o revijalnom članku koji predstavlja jedno zaista specifično naučno djelo, da li se radi o edukativnom članku, ili da li se radi o informativnom članku. Pošto to u pravilima o procesu izbora u zvanja i procesu konkursa za pristup u samu akademsku zajednicu nije nebitno i poslovnicu o radu pojedinih visokoškolskih ustanova imaju velike probleme sa interpretacijom ovakvih nedorečenih članova, pa ja molim eto na neki način da se o tome obrati pažnja.

Što se tiče Vijeća za nauku BiH, apsolutno smatram da je ono potrebno, ali se nadam da će u sastav Vijeća zaista ući, pored nekih općih uslova koji budu zadovoljavali ti potencijalni članovi Vijeća za nauku, da će ući zapravo ljudi sa respektabilnim naučnim referencama. Mislim da samo jedna takva respektabilnost će omogućiti kvalitetan rad ovog Vijeća za nauku, jer zapravo apsolutno poštivanje referenci ovih naučnika, odnosno članova Vijeća za nauku koji će ući u Vijeće za nauku će omogućiti ... rad ovog Vijeća za nauku i omogućit će zapravo da Vijeće za nauku ... profunkcionira na način kako je to predviđeno ovim zakonom. Mislim da ljudi koji ne budu kompetentni, a ako budu ušli u Vijeće za nauku, će biti opstrukcija u radu i mi imamo već takvih struktura ili institucija na nivou BiH i ja zaista ne želim i zato na ovome

apostrofiram: da u Vijeće za nauku ne uđu nekompetentni ljudi. Mi u BiH imamo dosta kompetentnih ljudi i molim Ministarstvo civilnih poslova pošto će ono biti to koje će u krajnjem slučaju izvršiti odabir ovih ljudi koji će ući u Vijeće za nauku da o tome jako vodi računa.

Što se tiče baze podataka, mislim naravno da nam je ona apsolutno neophodna i ja se nadam da ćemo mi vrlo brzo dobiti tu bazu podataka. Ali ono na što bih skrenula pažnju: to je da se nadam da će ovaj zakon biti implementiran u svom punom kapacitetu u obavezama iz člana 22. a to znači da će se podzakonski akti za provođenje zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja ovoga zakona, zato što imamo primjere određenih agencija za visoko obrazovanje, Agencije za lijekove na nivou BiH koje su već davno probili rokove njihovog institucionaliziranja u punom kapacitetu, njihovog osnaživanja i njihovog djelovanja.

Naravno, još bih htjela da kažem da što se tiče pristupnih fondova EU da EU ima jedan resurs od 50 milijardi eura za nauku, da bosanskohercegovački građani su do sada imali pristup samo kao sateliti, odnosno saradnici, i da nakon ratifikacije Sporazuma mogu biti i voditelji ovakvih projekata. Ali ovi projekti zahtijevaju i saradnju sa Ministarstvom civilnih poslova i Odsjekom za nauku, jer je jednu takvu aplikaciju dosta teško napraviti. Nadam se da će ovaj zakon kada bude usvojen olakšati rad ljudima koji su godinama pokušavali da se bave naučnoistraživačkim radom i s pravom moram da kažem vrlo često iz nekih krajnje neracionalnih motiva i poriva.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Uvažene kolege, kolegice, ja sam upravo u Ustavnoj komisiji bio jedan od onih koji nisu podržali principe ovog zakona i osjećam potrebu da to danas ovdje na Parlamentu na neki način obrazložim. Naime, ja sam prije svega smatrao da se ovim zakonom evidentno formiraju nove institucije na nivou BiH, jedna od tih znači institucija je i Savjet koji je definisan članom 10., dakle Savjet za nauku BiH. U ustavnom osnovu je evidentno da se predlagač zakona trudio da pronađe ustavni osnov, kao što je evidentno da nije uspio pronaći ustavni osnov za ovaj zakon, što samo po sebi govori i upućuje na to da se ovdje radi o nekoj vrsti prenosa nadležnosti u ovoj oblasti. Ali naravno, Ustavna komisija je utvrdila ustavni osnov i o tome sad ne želim dalje govoriti.

Reći ću nekoliko stvari o principima ovog zakona. Naime, jedan od principa zakona koji je naveden pod f) jeste etičnost naučnika i istraživača. Vidite, ja smatram da se načinom izbora ovog savjeta u najboljoj i najvećoj mjeri ne obezbjeđuje, recimo, ispunjenje konkretno ovog principa. Naime, Savjet za nauku BiH imenuje se od strane Savjeta ministara i sad imamo ovdje ko i kako predlaže, a institucija konkursa nije predviđena, nije predviđena, tako da se na mala vrata, moram reći, slobodno uvodi u ovu oblast i politika. Smatram to lošim, nepotrebnim i moguće je i potrebno je ovdje ukoliko zakon prođe u prvom čitanju obezbijediti instituciju konkursa kod izbora Savjeta za nauku BiH. Takođe, u članu 1. u nadležnostima nije jasno kome Savjet daje preporuke. Naime, tačkom i), j) i l) je predviđeno da Savjet daje preporuke, ali ... nije jasno kome on to daje preporuke. Da li daje na nečiji zahtjev preporuke i ako nije na

nečiji zahtjev kome to, je li to Savjetu ministara, je li to ovom ministarstvu, je li to, ne znam, jednostavno, stvari su prilično ovdje nejasne. Takođe se u članu 14. ostavlja sada dilema kad se radi o bazama podataka da li ako Ministarstvo civilnih poslova ima mogućnost da uđe u bazu podataka drugih, znači nižih nivoa, da li i niži nivoi mogu ući u bazu podataka Ministarstva civilnih poslova, odnosno nekog drugog, recimo, iz RS u bazu podataka Federacije i obrnuto Federacije, što mislim da bi bilo logično, imajući u vidu ovu oblast, odnosno imajući u vidu o čemu se ovdje i radi.

Dakle, ja nisam siguran da su principi ovog zakona prihvatljivi u ovom momentu, iako moram reći da postoji potreba i tu se sa svima slažem onim koji su rekli da postoji potreba da se ova oblast na neki način definiše. Možda je moglo se pronaći i sretnije rješenje. Na kraju krajeva, vidjećemo ukoliko uđe u ovu drugu fazu, u drugo čitanje, da li možemo izvršiti određene promjene kako bi zakon postao prihvatljiv ili prihvatljiviji i kako bi izbjegli ove, po meni, znači ove manjkavosti o kojima sam govorio.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Pa, poštovani predsjedavajući, ja sam zapravo samo htjela da na neki način skrenem pažnju kolegi Novakoviću da zapravo što se tiče ovog prenosa nadležnosti mi imamo jako velike probleme u prisustvu naučnim skupovima, kongresima, simpozijumima i konferencijama, zato što se zapravo radi o izvještavanju sa nivoa BiH i zapravo mi koji odlazimo na takve sastanke, vjerovatno, i naravno i druge profesije, ne samo doktori medicine, imamo jako puno problema što nemamo uređenu ovu oblast na način na koji bi to bilo zakonski adekvatno. Ja ne kažem da je ovo najbolji zakonski način i apsolutno se slažem s vama po pitanju ovog odabira konkursom. Mislim da bi to bilo vrlo dobro, mislim da bi zapravo se kapacitirao ovaj Savjet za nauku na način oko kojeg sam ja razgovarala, ali bih zaista na neki način skrenula pažnju da su ljudi koji se bave naukom na bilo koji način i koji prezentiraju rezultate iz BiH, radi se uglavnom o primijenjenoj nauci, imaju jako puno problema što ne postoji jedna takva institucija na nivou BiH.

Što se tiče etičkog, rekli ste etičkih pravila, vjerovatno nakon ... ovakvog jednog zakona mislim da bi bilo neophodno zaista jedno etičko povjerenstvo pri da li ovom Savjetodavnom vijeću ili da li bi to Savjetodavno vijeće obavljalo i pitanje etičkih aspekata naučnoistraživačkih projekata, ali nijedan projekt po svojoj proceduri ne može ući u sam proces izrade bez da nije dobilo etičku saglasnost.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa ja sam upravo u svojoj diskusiji na kraju rekao da postoji potreba regulisanja ove oblasti. Dakle, apsolutno se slažem da postoje problemi i da postoji potreba da se ti problemi

otklone na način da se ova oblast zakonski reguliše. Ono što se naravno ne slažemo ili nisam čuo da se slažemo oko toga da li ima ili nema ovdje prenosa nadležnosti. Naime, ja i dalje mislim da je bilo moguće ovo pitanje riješiti drugačije, pa da izbjegnemo ovu priču o kojoj sam ja maloprije govorio. To govorim zbog toga što smo sličnu priču imali na Ustavnopravnoj komisiji. Iskustvo pokazuje da kad su onakva glasanja na Ustavnopravnoj komisiji da onda je potrebno uraditi određene stvari kako bi se izbjeglo na Parlamentu da zakon bude odbijen. Evo, ja sam iz tog razloga govorio, dakle u najboljoj namjeri, u najboljoj namjeri da dođemo do rešenja koje će se prihvatiti kako bi izbjegli ubuduće ove probleme, ništa drugo.

BERIZ BELKIĆ:

Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, poštovani predsjedavajući, dozvolite mi da izrazim prije svega svoje zadovoljstvo što danas vodimo raspravu u prvom čitanju o ovom zakonu o naučnoistraživačkom radu sa svim onim daljim prefiksima koje ima. I da izrazim svoju želju da on nije okvirni, nego da je zakon. No, ako je okvirni, kod nas u Parlamentu podrazumijeva da smo se usaglasili da tu nema prenosa nadležnosti, onda taj okvirni zakon trebamo tako i čitati i mislim da tu možemo naći pomirenje.

Druga stvar koja je vrlo bitna. Ovdje želim da naglasim da stvarno BiH mora imati svoju strategiju razvoja naučnoistraživačkog rada, mora imati naučnoinformacioni sistem, razrađen naučnoinformacioni sistem i, na kraju, mislim da je vrlo bitno za naučnoistraživački rad imati izvore finansiranja. Po kom osnovu, kako, to je stvar daljeg dogovora.

Druga stvar koju bih htio da naglasim je da se slažem sa diskusijom gospodina Novakovića o onim stvarima kada je rekao šta bi trebalo u ovom zakonu da se uradi: konkurs, ... povjerenstvo itd, ali mislim da ukoliko prihvatimo zakon u prvom čitanju onda predlažem da ide prvo rasprava i nakon rasprave onda da se zakaže ova komisija, amandmanska faza, kako bismo mogli da implementiramo, ja bih rekao, stručno mišljenje u ovaj zakon.

I, na kraju, što bih želio da izrazim, želio bih da ovdje u naučnoistraživačkom radu politika ima, možda, najmanji uticaj u odnosu na ono što bi trebala da dobije kroz naučnoistraživački rad. Ja sam danas duboko žalostan ako imamo informacije da naše institucije, od fakulteta do instituta, univerziteta do instituta: prijavljuju zajednički rad sa drugim institucijama iz drugih država, a da nemamo prijavu naučnoistraživačkog rada bosansko-hercegovačkih institucija. I mislim zbog toga je i ovaj zakon toliko opravdaniji, ne da bismo izbjegli njihovu saradnju nego da bismo upravo mogli da koristimo ono kao bh. fondove o kojima je kolegica Alajbegović govorila, znači onih 50 milijardi eura za naučnoistraživački rad i u suradnji sa drugim da sumu koju bismo mogli mi kao institucije u BiH da dobijemo i da povećamo kroz ovu saradnju, međunarodnu saradnju koja bi se ovdje javila.

Zbog toga smatram da bi dobro bilo da idemo u prihvatanje ove procedure prvog čitanja, da nakon toga napravimo javnu raspravu i da nakon javne rasprave otvorimo, ja bih rekao, amandmansku fazu nakon čega bi Komisija mogla da pregleda, odnosno, sredi i da ovaj zakon dođe u drugo čitanje u ovom parlamentu.

Hvala vam velika.

BERIZ BELKIĆ:

Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolegice i kolege, da ne bude samo kolege, je li tako.

Ja ću biti prilično kratak, pa ja sjedim između kolegica pa zato moram ih stalno spominjati, ja ću biti prilično kratak jer su moji prethodnici o mnogim stvarima već izdiskutovali i nema potrebe da se ponavljamo. Ali sam se prijavio i ne bih htio da ne kažem par riječi.

Prvo, po mom sudu, predlagatelj je učinio dosta napora i našao je ustavni osnov za donošenje ovog zakona. Da ne govorimo o tome koliko je potrebno donošenje ovog zakona, navest ću samo jedan primjer. Svjedok sam da iz Slovenije određene institucije sklapaju ugovore, pa ako hoćete evo i Ugovor sa Općom bolnicom u Tešnju, da bi mogli da konkurišu za određene projekte iz EU, jer što god više ima zemalja ili pojedinih institucija iz određenih zemalja onda se projekti iz Unije o naučnoistraživačkom radu lakše dobijaju. Zašto bi mi trebali da budemo manje pametni od Slovenaca ili bilo koga drugog? I, zato jako sam zadovoljan što ovo ministarstvo u setu zakona koje je do sada predložilo, od predškolskog, školskog, stručnog, visokoškolskog, na kraju predlaže i ovaj okvirni zakon o naučnoistraživačkom radu.

Znači, ustavni osnov podržavam, podržavam i principe ovoga zakona, ali bih htio i jednu stvar da kažem. Neki diskutanti su govorili o pojašnjenjima. ... Normalno, pravilnici će se donositi, podzakonski akti koji će određene stvari razgraničiti, to toliko nije bitno, ali bih ovdje samo izrazio svoju bojazan da će vrlo teško dolaziti se do strategije naučnoistraživačkog rada, jer je u članu 8. (a o tome ćemo imati vremena da govorimo u amandmanskoj fazi) izričito rečeno da se on može donijeti uz saglasnost entiteta, kantona, Brčko Distrikta BiH itd. Ja mislim riječ 'saglasnost' bi trebalo zamijeniti sa nekom drugom riječju malo manje oštrom, jer ovolike saglasnosti će sigurno otežati donošenje strategije naučnoistraživačkog rada i svega ostalog u BiH, i razvoja, a neće smetati nikome ako se konsultuje, a on neće da učestvuje u radu. Normalno, ne možemo nekoga natjerati da nešto radi ako on neće, ali ga možemo ponuditi, možemo od njega tražiti. A, izbjegnuta je mogućnost da se može reći da idemo nekoj centralizaciji ili nekom preispitivanju na državni nivo, jer je kod donošenja Savjeta, koji nije samo savjetodavno tijelo, jer ovdje je izričito reklo da je i stručno tijelo, što je vrlo značajno, znači i savjetodavno i stručno – postoje sve mogućnosti da se otkloni bilo kakvo, hajmo nazovimo, preglasavanje, nego zapravo da se dobije, što u nauci konačno i nema preglasavanja, ima da li ste nešto uradili kako treba ili kako niste trebali. Mislim da ćemo iskoristiti i brže dolaziti do određenih rješenja ako budemo ovu riječ 'saglasnost' zamijenili sa nečim drugim.

Meni je drago da se donese ovaj zakon, jer da vam kažem da nadležnosti su na nivou kantona i entiteta i onaj koji se bavio naukom ili živio sa tim naučnoistraživačkim institucijama, onda je osjetio sigurno ... da u ratnom i poslijeratnom vremenu došlo je do devalvacije, jako do devalvacije donošenja raznih naziva titula naučnika itd., jer je to apsurd jedan koji je konglomerat napravio. Svako hoće u svojoj opštini da proizvede naučnike i da izmisli određene stvari da je to naučni rad, pa se nekad možete da zapitate, pa i da se smijete,

da li uopšte novinarski članak može da bude naučni rad. A radilo se i tako. Prilože ljudi novinarske članke pa dobijaju titule, smatrajući da je to naučni rad.

Znači, u svakom slučaju podržavam ovaj zakon. Drago mi je što je došao u prvo čitanje. Nadam se da ćemo ga usvojiti. Ne kažem da neće biti amandmana i poboljšanja, jer to je dobro ako uvijek bude. Izrazio sam svoju sumnju gdje se bojim da ne bude određene namjere. U cjelini podržavam ustavnopravni osnov i pricipie ovog zakona.

BERIZ BELKIĆ:

Imamo repliku, Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ne osporavajući potrebu da se donese okvirni zakon o ovim pitanjima, htio bih ipak da ukažem malo da se ne zanosimo pretjerano ukazujući na, evo maltene, magičnu moć ovog zakona koji će promijeniti mnoge stvari. Htio bih samo da vam kažem da – replika je na prethodne dvije diskusije – mnogi projekti koji dolaze iz EU uslovljavaju učešće univerziteta iz EU, to vi dobro znate, s jedne strane. S druge strane, hoću da vas podsjetim da mi nismo ni do sada imali kočnice da sarađujemo zajedno unutar BiH, i to na međunarodnim projektima, jer bio sam i koordinator, odnosno nosilac jednog tempus projekta gdje smo imali Elektrotehnički fakultet u Banja Luci i neke odavde iz Sarajeva, iz federalnog Sarajeva. Dakle, hoću da kažem: nemojmo sada da pretjerujemo oko toga šta će se sa ovim promijeniti, uz još jednu napomenu da ja lično podržavam da se donese ovaj okvirni zakon. Ako ništa drugo, da uozbilji stanje u oblasti nauke koje je kritično u BiH, koje je kritično, i nauke i visokog obrazovanja i da da podsticaj onima koji su nadležni da znatno više urade na ovim pitanjima i da se ono nauke što postoji na ključnim projektima od strateškog interesa za državu objedini i da svoj doprinos.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nisam baš neki zanos primijetio kod Branka, nešto nema.
Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa evo, ja bih htio gospodinu Dokiću da repliciram kao poslanik, ne kao profesor. Ja sam rekao ... da sam nezadovoljan kao čovjek što nemamo prezentirane, ili bolje rečeno, projekte unutar BiH prema EU koristeći međunarodnu saradnju koju imaju pojedini fakulteti. I ja samo i stoga i da se ja zanosim da ćemo mi 50 milijardi eura dobiti, to nema ni govora, ali sigurno da imamo uređen sistem naučnoistraživačkog rada u BiH da bi nam daleko, daleko bilo povoljnije. Prema tome, ja sam u tom smislu i ja mislim da tu nije se trebalo replicirati na te stvari.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa, evo predsjedavajući, ja sam se prijavila za diskusiju i diskutovat ću kasnije ali imam potrebu da repliciram gospodinu Dokiću. Prvo na konstrukciju 'federalno Sarajevo'. Zaista ne znam koje je to Sarajevo. I drugo, kolega Dokiću, ja znam da ste Vi učestvovali u nekim naučnoistraživačkim projektima i pretpostavljam, je li, da ih je bilo i više i Vi znate pravila učešća u naučnoistraživačkim projektima koji se finansiraju iz fondova EU ili tempus projektima, svojevremeno FAR projektima itd. Isto tako, jako dobro znate da su domaće institucije bile uključene u inicijativu nekih drugih, odnosno, naučnoistraživačkih institucija izvan BiH. Dakle, mi smo bili uvijek u pasivnoj ulozi da nas neki drugi animiraju da budemo učesnici u projektu, a ne da mi budemo inicijatori pojekata, pogotovo kada je u pitanju interes, recimo, ako je rezultat ili fokus naučnoistraživačkog rada tema koja može biti interesantna posebno za BiH.

Dakle, postoji potrebe zaista za koordinacijom koja bi, odnosno institucionalnim, da kažemo, nekim okvirom koji bi više obezbijedio domaće proaktivne uloge kada su u pitanju naučnoistraživačke institucije u komunikaciji sa partnerskim institucijama iz EU.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Replika se odnosi na dijelove izlaganja gospodina Dokića i gospodina Novakovića. Mi danas, evo 24. tačka mislim da je dnevnog reda, imamo jedan sporazum koji kaže Sporazum o naučnoistraživačkoj saradnji između Vijeća ministara i Vlade Crne Gore. Imali smo još ovakvih sporazuma. Mislim da nijedna institucija u BiH nema koja je nadležna da provodi, da bude aktivna po ovim sporazumima. I, iz tog razloga je zaista neophodno da mi imamo institucije navedene u ovom zakonu. I, samo jedan od sprovođenja ovih sporazuma ukazuje na potrebu i opravdanost donošenja ovog zakona.

BERIZ BELKIĆ:

Branko Dokić, replika.

BRANKO DOKIĆ:

Pa, ja mogu da kažem da kolega Nanić i kolegica Azra ništa novo nisu rekli u odnosu na ono što sam ja rekao, niti sam ja osporavao što oni zagovaraju.

BERIZ BELKIĆ:

Lijepo da se slažemo.

Idemo, Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja želim da izrazim svoje zadovoljstvo da se ovaj Prijedlog okvirnog zakona makar i sa ovako nezgrapnim naslovom našao u parlamentarnoj proceduri u prvom čitanju. Ja bih želio da apelujem na one kolege koji su iznijeli izvjesne rezerve u pitanje principa ovog zakona, kažem apelovao bih na njih da podržimo ovaj zakon u prvom čitanju. Podržavam, isto tako, prijedloge vezane za raspravu u koju bi trebala biti uključena čitava akademska zajednica BiH.

Podsjećam na činjenicu da mi plaćamo one račune, ne ulaganja u nauku i naučno-istraživački rad. U usporedbi šta smo imali u BiH prije rata, kada se za naučnoistraživački rad izdvajalo 3% GDP-a, ta ulaganja su trenutno zanemariva i mislim da bismo mi otvaranjem vrata ovakvim jednim zakonom, kažem, napravili bar nekakvu osnovu da ta ulaganja u nauku i naučnoistraživački rad povećamo. Da napravimo jednu koordinaciju, da nam to ne prave stranci gdje smo imali već pomenuto učešće u odgovarajućim projektima, gdje smo dobijali bonuse ukoliko se na jednom projektu pojave naučnoistraživačke institucije iz oba bosanskohercegovačka entiteta.

Zbog toga bih, kažem, još jednom apelovao na sve one koji su izrazili sumnju u principe. Mislim da iz diskusija ipak proizilazi da treba podržati i da će biti podržan zakon u prvom čitanju, a jednostavno nezgrapni naslov i vjerovano i nezgrapne formulacije kojih ima u ovome mogu se malo i popraviti kroz javnu raspravu. A, naglasio bih da je ovaj zakon i njegovo donošenje neodvojivo od Okvirnog zakona o visokom obrazovanju, jer je činjenica jedna da visoko obrazovanje i razlikuje se od ostalih, odnosno srednjoškolskog i osnovnog, zbog činjenice da je bitan segment tog obrazovanja i naučnoistraživački rad a da donošenje makar i ovakog okvirnog zakona sigurno u toj oblasti može popraviti stvari.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, ja ću iskoristiti priliku na početku diskusije samo da pomenem odsutnom gospodinu Dokiću i Klubu PDP-a u ime kojeg je diskutovao maloprije, odnosno replicirao. Gospodin Dokić je pomenuo da se nismo razilazili, odnosno da je bilo i naučnoistraživačkog rada i međunarodne saradnje i bez ovog zakona. Međutim, bilo je upravo u onom smislu o kome sam govorila, dakle odsustva aktivne uloge BiH, naučnoistraživačkih institucija i naučnih istraživača u komunikaciji sa partnerima, posebno kada je u pitanju EU, kada su u pitanju EU projekti.

Ja ću na samom početku, prvo, da čestitam ministru Noviću na aktivnostima koje je tokom svog mandata posvetio visokom obrazovanju i naučnoistraživačkom radu. Ja znam da ministar Nović ima dovoljno sluha i filinga da se izdigne iznad nekih naših prizemljenih tumačenja, pogotovo kada je u pitanju, recimo, ova problematika. Pa evo, da pomenemo, ako išta drugo i zaslužuje pažnju da bude izvan bilo kakvih granica to je nauka za koju ne postoje ni nacionalne ni bilo koje druge granice, je li, pogotovo kada je u pitanju koordinacija i

naučnoistraživačkog rada, kada je u pitanju Evropa i realizacija pete slobode koja je utvrđena, pored one četiri o kojoj svi znamo, a to je mobilnost ili sloboda kretanja znanja i što podrazumijeva mobilnost istraživača ili uklanjanje bilo kakvih barijera za takvu vrstu aktivnosti. U tom smislu sve pohvale, naravno, resornom ministarstvu koje je dostavilo, čini mi se, nikada potrebniji zakon u ovakvo vrijeme, a nikad rogovatnijeg naziva.

Ja ću u tom smislu u nekoj fazi kada bude prilika, naravno, i podnijeti i amandman ukoliko, eventualno, takvu inicijativu ne dobijemo od predlagača. Ne samo što je on rogovatan sam po sebi nego što se isključuje, jer nauka ne, nauka sama po sebi i naučnoistraživački rad podrazumijeva koordinaciju. Dakle, nema potrebe za institucionaliziranom koordinacijom, pogotovo u naslovu samog zakona.

Ovo, ove čestitke posebno u pravcu što usvajanje ovakvog zakona, na neki način, ukazuje i na našu aktivnu ulogu u provođenju politika EU, da uđemo u evropski istraživački prostor, da izradimo strukturu koja je neophodna i koja udovoljava, je li, evropskim standardima, ali neophodna struktura koja omogućava i da se, na neki način, aplicira u nekim fondovima EU, odnosno da dobijemo i sredstva za naučnoistraživački rad, a koja su pretpostavljala, je li, ovakvu neku strukturu koja je predviđena ovim zakonom, naravno, i ono što se odnosi na mobilnost istraživača. I, posebno da pomenemo, iako, nažalost, mi nemamo strategije za evropsku konkurentnost, a pretendujemo da budemo sutra i članica EU, iako takve obaveze postoje za sve evropske zemlje koje imaju neki institucionalni ugovor sa EU da razrade detaljnije strategiju realizacije Lisabonske agende. Ja ću samo pomenuti da je ovo jedan, iako možda i sasvim slučajno, dakle ne u tom kontekstu, jedan od najvažnijih i najznačajnijih detalja, upravo, realizacije ili poštovanja integriranih smjernica Lisabonske agende da se uključimo u evropski istraživački prostor i stvorimo pretpostavke da participiramo na adekvatan način kako to podrazumijeva naučnoistraživački rad.

Dakle, sve pohvale predlagaču što je kada je riječ o principima neosporno, ustavni osnov neosporno, jer nauka je čak i iznad svih ustava, da pomenemo, kada su u pitanju mobilnosti i znanja i naučnih istraživača i, evo, sugestija možda da samo kondenzujemo naslov ovog zakona u 'Prijedlog okvirnog zakona o osnovama naučnoistraživačkog rada'. Time je uključena, odnosno podrazumijeva se i koordinacija neophodna, je li, unutar zemlje, a i koordinacija sa međunarodnim istraživačkim institucijama.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Zahvaljujem se i koristim priliku da, kao i kolegica Hadžiahmetović, uputim svoje iskrene čestitke što se uspjelo dovdobaciti iz Vijeća ministara i očigledno da gospodin Nović je tehnokrata od karijere i pravi profesionalac u tehnokratskom smislu kada je uspio ovakav jedan zakona da dobaci do prvog čitanja i da dobije podršku Vijeća ministara, ako sam dobro shvatio, bez nekih problema. Nadam se da ovaj zakon neće doživjeti sudbinu Aprilskog paketa, jer po mnogo čemu on podsjeća na pokušaj da se krene naprijed, a ne da se ode tamo u jednom koraku gdje se treba otići.

Ja spadam u one koji podržavaju da se održi javna rasprava i da se uključi što je moguće veći broj ljudi od nauke u ovo i da se probaju naći ne samo pravni razlozi i evropski razlozi nego i pravi razlozi zašto nam ovo treba. Naime, moguće je ovom zakonu naći puno primjedbi. I ja ću u krajnjem slučaju podržati pomak naprijed, ali pozivam i gospodina ministra da zaista iskoristi svoj autoritet, politički autoritet, tehnokratski autoritet, da ipak odemo korak dalje. Ja ću vam navesti nekoliko stvari koje mislim da bi dobro bilo da o njima ipak vodimo računa. Neću ništa novo reći kada kažem, je li, da poslije poljoprivrede najveći budžet EU nam je na raspolaganju koliko imamo makar okvir za pristup tome kroz jedan ovakav ili sličan zakon. Neću ništa novo reći kada kažem da je u aprilu 2006. usaglašeno, i to vrlo jednostavno, da imamo 'Ministarstvo poljoprivrede' i 'Ministarstvo nauke, tehnologije i ekologije' zato što je postojala svijest da preko dvije trećine evropskog budžeta otpada upravo na te dvije stavke i da nam to samo po sebi nalaže zdrav razum, a ne nešto drugo.

Ovaj zakon, neću da budem maliciozan, ali smatram da je nepotrebno razvodnjavaje nazivom zakona. Neću ništa novo reći osim par stvari koje mislim da ipak treba. Čudi me da neko nije predložio da ovaj zakon promijeni naziv i da se zove 'Okvirni zakon o osnovama znanstvenoistraživačke djelatnosti, koordinacije', pa da se doda, 'nekih elemenata unutarne i međunarodne znanstvene', i da se izbacij riječ 'unutarne', da bude samo 'međunarodne' jer, u krajnjem slučaju, kada je finansiranje u pitanju, praktično po svojoj sadržini je izbačena unutarnja naučna saradnja, po svom sadržaju je izbačena unutarnja, samo je ostala u naslovu. I onda se moglo na kraju zakona da se još zove 'po principima susretnog planiranja'. Pa, da se tu kaže pod navodnicima 'susretnog planiranja' da se ne bi, je li, u članu 8. stav (3) moralo pod navodnicima govoriti o susretnom planiranju. Čuvajte se ovog susretnog planiranja, ako ništa, čuvajte se navodnika, jer može neko pomisliti da je to ko fol susretno planiranje, tzv. susretno planiranje. Susretno planiranje u stvari nije ništa drugo nego da imate planove kantona, Distrikta, oba entiteta i onda se oni sretnu, to je susretno planiranje. Dakle, nema potrebe da se toliko plašimo bilo čega na državnom nivou što se ne sudara sa zdravim razumom.

Mislim da je u pravu kolega Dokić koji kaže da će ovaj zakon malo pokrenuti. Ma, ovaj zakon skoro nimalo neće pokrenuti, ali će pokrenuti taman toliko da se počnemo kretati.

Nekoliko konkretnih sugestija koje u ovoj fazi treba reći. Prvo, mislim i pridružujem se onim koji su ukazali na to da u članu 8., kada je u pitanju strategija razvoja nauke, da pribavljanje saglasnosti entiteta, kantona i Brčko Distrikta je, najblaže rečeno, besmisleno. Nemojte me pogrešno shvatiti, ali postoje kantoni u Federaciji koji nemaju kapacitet da daju saglasnost, osim što mogu eventualno koristiti tu svoju saglasnost kao čip za trgovinu za nešto drugo, a to onda više nema veze s naukom. Dakle, ovakvo fragmentiranje, pazite, i to znate čega – saglasnosti na strategiju?! Kada je u pitanju strategija, gospodine ministre, ja Vama sugerišem, pošto Vi dobro znate zašto sve ovdje stoji u ovome i ja ne sumnjam u to da ste Vi jedan od ministara koji zaista itekako dobro zna zašto svaka riječ u nekom prijedlogu zakona ovdje stoji, Vi ste ovdje, kada ste dali nadležnosti Vijeću za nauku, dali ste mu dosta nadležnosti da priprema i Ministarstvu predlaže puno stvari koje su skoro administrativne prirode, skoro administrativne prirode. A, ono što je stvarni doprinos i trebao bi da bude nadležnost Vijeća za nauku – to je aktivnija uloga Vijeća za nauku u izradi strategije. Ja ne sporim da strategiju, čak mislim da je dobro da je donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva civilnih poslova, je li, čak i ovu saglasnost da zaboravimo za trenutak, ali nema razloga da u članu 11., gospodine ministre, u stavu (1) pod b) se za Vijeće za nauku kaže da daje doprinos izradi strategije. Nema razloga da oni daju doprinos, ima razloga da oni, ustvari,

pripremaju i predlažu Ministarstvu civilnih poslova. Jer, nemojte me pogrešno shvatiti, mi imamo u još nekim ministarstvima gdje su pomoćnici pojedini potrošili taman toliko budžetskih para u zadnjih par godina, naročito kada su u pitanju informacione tehnologije i ove propulzivne stvari, gdje su uspjeli da potroše toliko para za svoje plate a da nisu proizveli ni jedan konkretan stručni papir.

Dakle, nemojte da se ovo svede na to da Ministarstvo priprema strategiju, a Vijeće za nauku daje doprinos. Tim više što smo Vijeću za nauku dali kapacitet da priprema i predlaže Ministarstvu neke stvari koje treba ovdje da ostanu, kao što u ovom pod c), d), e) a poslije i u članu 12. pod 1. i 2. gdje imate dosta stvari ... Razmislite, gospodine ministre, o ovome. To ništa neće promijeniti u suštini, jer ovo što ste vi njima dali obavezu da daju doprinos, to čak Vijeće za nauku amnestira, a to nam ne treba. Oni trebaju da budu prva ruka strategije koju ćete onda vi praktično predložiti i ići prema Vijeću ministara. Mislim da nema razloga i vjerujem da ako koristimo samo jedan kategorijalni aparat, a to je zdrav razum, da ćemo doći do ovoga.

Također, u članu 11. stav (1) pod j) se kaže da Vijeće za nauku daje preporuke u pogledu podrške projektima u oblasti nauke i tehnologije od značaja za BiH. Mislim da je to jako dobro. Ali bi dobro bilo da to ima refleksiju u modificiranom članu 18., odnosno 17. Naime, pazite, Vijeće za nauku daje mišljenje, daje preporuke da bi vi podržali nešto što je u oblasti nauke i tehnologije od značaja za BiH, a ovamo nemate mogućnosti da to finansirate, nego imate mogućnost samo da sufinansirate ono što je međunarodni naučni istraživački projekt. Navest ću vam dva banalna primjera. Uzmite svjetsko čudo koje se zove Vjetrenica. Za one koji ne znaju, dakle, je li, špilja jedna ... koja je jedinstvena na planeti. Ne može to finansirati, naučni rad iz Vjetrenice, opština ili kanton ili, izvinjavam se, možda je nepristojno što ću ovo reći, pitao sam svoje kolege u kom je entitetu, jer znam da je negdje u Hercegovini dole, jal jednom jal drugom entitetu, pa sam od tojice kolega dobio dva različita odgovora, što je zaista, ali bolje da se ne zna gdje je, jer Vjetrenica nije opštinska, ni entitetska stvar. Uzmite sličan primjer: Popovo polje. Istraživanje, naučnoistraživački rad u domenu onoga što može Popovo polje da predstavlja kao Kalifornija za proizvodnju hrane i poljoprivredu i komunikaciju u BiH – je li to treba da bude stvar, jel' to treba da mi sufinansiramo ukoliko nam to pomogne neko iz Italije?

Dakle, moja je sugestija, opet će na kraju doći ovo pred Ministarstvo i opet će se svi mehanizmi konsenzusa upotrijebiti, ali dozvolite da imamo mehanizam da nauku bar izdignemo, damo joj u tom okvirnom, koordinacionom, osnovnom zakonu, sa osnovama, dajmo mu pravo da ima i nešto što je od interesa. Čak, što se mene tiče, kao što EU ima princip: da bi neko konkurisao u Briselu, mora da ima dvije države. Pa eto, napravite i vi da moraju biti da bi nešto bilo od interesa za čitavu BiH da imate naučnike iz makar dva od ova konstitutivna, od ova, nisam rekao konstitutivna, izvinjavam se, od ova tri elementa države, Distrikt i dva entiteta. Pa eto,

BERIZ BELKIĆ:
Vrijeme!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

neka makar dođe iz dva podrška od ta tri, nešto, ali samo da može se sufinansirati ili finansirati iz budžeta upravo da ova tačka j) ne bi i, gospodine Belkiću, ovo je suviše, ja znam da sam izašao iz okvira, ali dozvolite da sam zaista govorio o stvarima u meritumu u prvom čitanju. I time ću zaista završiti.

BERIZ BELKIĆ:

Vi govorite još uvijek, nije problem, samo izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Pa, dobro, što kažu, na ove teme teško da će nekoga interesovati da se na ove teme sa mnom svađa.

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Neka, molim vas, malo strpljenja. Čovjek je došao, treba mu dati priliku.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Baš me interesovalo šta će gospodin Bahtić da kaže.

BERIZ BELKIĆ:

Navratio je i treba mu dati priliku.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Baš me interesovalo, zaista, baš me interesovalo šta će gospodin reći o nauci.

BERIZ BELKIĆ:

Čovjek je došao, treba mu dati priliku.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Treba mu dati priliku za ... malo

BERIZ BELKIĆ:

Kad je već došao.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Kad je već došao,

BERIZ BELKIĆ:

Kad je već tu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja, mogu li završiti, gospodine Belkiću?

BERIZ BELKIĆ:

Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dakle, na kraju, gospodine ministre, ja predlažem također da razmislite da u članu 12., kada govorite o metodološkim okvirima i principima, kada tražite, kada Ministarstvo civilnih poslova na prijedlog Vijeća ministara donosi uputstva o raznim elementima, da tu ubacite i metodološki okvir i principe za izradu strategije, pored ovih drugih. Tek toliko da ljudima razjasnimo šta je susretno planiranje. I da to metodološki, da Vi imate obavezu da metodološki propišete kako će se doći do te strategije. Mislim da bi to dobro bilo.

I na kraju, posljednja sugestija. U nadležnosti Vijeća za nauku stoji da: pod m) da Vijeće za nauku od 13 članova, i ovo je veliki iskorak, ovo je prvi iskorak da na državnom nivou nismo brojali Srbe, Hrvate i Bošnjake i ostale, ovo je prvi put i to je jedan istorijski pomak za ovaj parlament, nego se daje entitetima, Brčkom i Vijeću ministara, čak Vijeće ministara dobija 40% tih ljudi da predloži, što je za mene šokantno pozitivna stvar, ali nema potrebe da 'Poslovnik o radu' po zakonu se donosi jednoglasno. Pazite, i u EU postoji princip kada se kaže o konsenzusu: podrazumijeva se konsenzus minus jedan. Zašto? Pa, ne smije niko da bude talac jedne budale. I to je, recimo, princip koji se uvodi da se poslovnik, nijedan poslovnik na planeti, ni iz čega se ne donosi jednoglasno, poslovnik jednoglasno! Kada je jednoglasno, onda čita se, kaže, fus nota jednoglasno, tj. konsenzus minus jedan. Eto, to je jednoglasno.

SADIK SADO BAHTIĆ

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo pažnje!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Čovjek je otišao na drugu njegovu omiljenu temu, stanje u SDP-u. Nakon nauke otišao je na stanje u SDP-u.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, gospodine Lagumdžija, ja kršim Poslovnik. Poslanici mi pokazuju na vrijeme, Vi već govorite 16 minuta.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Jeste, jeste tačno. Dakle, gospodine Belkiću, ja Vam se zahvaljujem što ste mi omogućili da nekoliko stvari kažem o meritumu o jednom ovakvom važnom zakonu i zahvaljujem se ministru što je bar pokazao ono što sam od njega očekivao da nešto malo i zapiše, što, bez obzira šta će završiti, kako će završiti to što je on zapisivao, to je jedan pozitivan znak koji ja samo po sebi dosta cijenim.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam više prijavljenih. Evo, gospodin Nović se javlja. Dakle, rasprava je zaključena.

SREDOJE NOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, uvaženi poslanici, naravno, izuzetno je zadovoljstvo čuti ovoliko pozitivnih stvari i prijedloga, dobrih sugestija, jer nismo mi nikakva naučna ustanova, ovo ministarstvo. Mi smo samo jedno malo skromno ministarstvo koje pokušava da uradi svoj dio posla, u skladu sa onim što nam je povjereno. Bilo bi jako deplasirano, nakon svega, da ja objašnjavam šta je sve bila intencija zakona, ali raduje me da, i to sam i očekivao, da ste vi to prepoznali i da ćemo u narednom periodu, uvjeren sam, doći do najboljeg zakona od interesa za građane BiH.

Ja samo, informacije radi, da kažem sljedeće. Uvijek polazim od toga da ime nije nikoga unakazilo. Mnoga imena sam čuo djece koja su bila, po meni, loša imena ali sjajni stručnjaci, naučnici, umjetnici i obrnuto, sjajnih imena i opet koji su završili tamo gdje nije trebalo da završe. Zato se ja lično ne opterećujem ovim nazivom i niko iz naziva neće baš moći da izvlači neke prekrupne, dalekosežne zaključke.

Što se tiče strategije, vi ste s pravom svi ovdje ukazali na to, ali ja želim da vas informišem da se strategija već radi. Radi se već gotovo dva mjeseca, gdje pokušavamo, ne čekajući ovaj zakon, jer mi ne znamo koliko dugo će on biti u, da kažem, u orbiti, a

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo strpljenja.

SREDOJE NOVIĆ:

dok zakon stupi na snagu, potom dok se formira ovo vijeće itd., plašim se da bi nas to odvelo još najmanje godinu-dvije dana, a mi strategiju moramo imati. Moramo je imati i vizavi samih nas ovdje, jer bez strategije mi ne možemo graditi bilo kakav ozbiljan odnos u oblasti nauke. Mislim da zakon, strategija, naša politička opredjeljenja, naše međusobno uvažavanje u oblasti nauke, posebno će omogućiti i sufinansiranje od strane države, makar to koliko bilo da efikasnije budemo u ovoj oblasti nego što smo to danas. Kažu da novca ima na ulici samo ga treba znati uzeti.

Ja još da vas informišem: ovo ministarstvo već ima Sektor nauke i kulture. Dakle, mi nismo čekali da dođemo do zakona, da dođemo do strategije, pa da tek onda formiramo sektore. Ono već postoji, jer je to jedan od bitnih uslova za razgovor sa onima kod kojih su, kako su neki poslanici rekli, novac, a novac je izuzetno važna stvar, pogotovo za ovu zemlju.

Hvala, i mislim da ćemo u narednom periodu imati priliku da mnogo o tome raspravljamo i ovo je samo jedan korak naprijed u ovoj oblasti.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Evo, ja zaključujem raspravu, usuđujem se reći naučnu raspravu o tački 12. Prijedloga okvirnog zakona o osnovama naučnoistraživačke djelatnosti i koordinacije unutrašnje i međunarodne naučnoistraživačke saradnje i molim vas, molim vas, dakle pošto imamo predlagača sljedećeg Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu ovdje u sali, gospodina Jovića, koji je obavezan, ima obaveze odmah ...

IVO MIRO JOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

... avion u 1,00

BERIZ BELKIĆ:

Evo, gospodin Jović je propustio avion zarad prisustva ovdje, odlično. Čestitam, gospodine Joviću, to je odnos prema Parlamentu i obavezama.

Dakle, da uradimo još tačku 13.

Ad. 13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu u BiH, predlagač je Dom naroda, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije

BERIZ BELKIĆ:

U ime predlagača je gospodin Jović tu. Dakle, imate Mišljenje Ustavnopravne komisije koje smo dobili 27. 3. Vidjeli ste da je Komisija utvrdila valjan ustavnopravni osnov za ovaj zakon, ali nije podržala principe predloženog zakona. Mi raspravljamo praktično istovremeno i o Mišljenju Ustavnopravne komisije, naravno i o ovom zakonu.

Otvaram diskusiju.

Gospodine Joviću, imate li Vi potrebu? Čim sam spomenuo, tu je. Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepa, uvažena gospodo predsjedatelji, poštovane kolege.

Izražavam zadovoljstvo što sam nazočio kratko ovom današnjem vašem radu. Evo, čuli ste, poradi Zakona o športu, izmjenama i dopunama, nisam otputovao za Berlin i nisam radi toga tužan, nego sam tužan što moram ovdje izlaziti za govornicu i govoriti ljudima koji bi trebali štititi zakon i Ustav ove zemlje, a to ne rade, a odnosi se to na Ustavnopravno povjerenstvo Zastupničkog Doma Parlamenta BiH.

Prije godinu dana u okolnostima priprema za Olimpijadu, nakon četiri godine duge rasprave donesen je Zakon o športu po ad hoc načelu što se tiče bar Doma naroda. Zamoljeni od Olimpijskog komiteta i Ministarstva i Vijeća ministara da je u vašem domu ovaj zakon prošao oba čitanja, htjeli smo, da ne bi dolazilo do usuglašavanja, barem utjecati da se to podvede pod tehničke dopune zakona. Naš zaključak s Ustavnopravnog povjerenstva na Domu

naroda nismo inzistirali iz razloga što je trebalo taj zakon da bude već, rekao sam, u primjeni, jer je svega mjesec dana bilo do Olimpijade, ali s obvezom na Domu da će Ustavnopravno povjerenstvo Doma naroda preuzeti na sebe i sačiniti izmjene i dopune koje će biti samo usklađene sa ustavnim rješenjima u BiH. Ništa više i ništa manje. I Ustavnopravno povjerenstvo Doma naroda je stalo iza ovih izmjena i dopuna u cijelosti, predložilo Domu i Dom je to usvojio.

Vi imate ispred sebe izmjene i dopune samo onoga što se zove primjena ustavnih ovlasti, razina vlasti u BiH i ništa drugo. Zakon koji je tako prošao i usvojen ponudio je nešto što je nosens i apsurd. Ukoliko je izvorna nadležnost županije za šport, a Federalno ministarstvo ima koordinirajuću ulogu i do danas nikad nije ni razmišljalo o tome da ima ovlasti donijeti zakon, sada se pojavljuje apsurd: da kada se ovlasti prenose na BiH, onda zakon koji se usvojio u Parlamentu BiH omogućava protuustavno da donosi zakon Federacija. To je ono što se ne smije desiti, to je ono što ne smijemo prihvatiti. Može, ja sugeriram kao kolegama, ukoliko smo u Ustavnopravnom povjerenstvu i Domu naroda donijeli praktički skoro jednoglasno odluku, ne znam što je to što vas priječi da barem na Ustavnopravnom povjerenstvu nije se dublje ušlo u tu materiju i vidjelo koje se i kakve izmjene. Zakon na razini BiH ovim ne gubi ništa. Gubi se samo onaj dio gdje se želi zakonom BiH prenijeti ovlasti na Federaciju što je protuustavno.

I ja se nadam, tako razumijevajući, bolje je da to uradimo ovdje nego da idemo na Ustavni sud.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Ja imam prijavljenog Martina Raguža. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Ja mislim da ovaj dom bi trebao vratiti ovo izvješće i omogućiti da ne dođe do jedne situacije u Domu naroda, druge u Zastupničkom domu, i ozbiljno razmotriti ove sugestije koje, evo, i u ime predlagača je dao gospodin Ivo Miro Jović, jer zaista se ne radi ni o kakvom slabljenju zakona, nego preciziranju.

Ja sam bio jedan od ljudi koji je bio u radnoj skupini i sa ministrom, gospodinom Novićem, kada smo nakon više godina uspjeli usuglasiti Zakon o sportu, i to je bio ohrabrujući korak, ali je činjenica da se unutar tog zakona ne trebaju prejudicirati ustavna i zakonska rješenja koja su političkog ili ustavnog karaktera, jer je sport nešto što je u suštini decentralizirano i mislim da ovdje meni je žao što smo samo nas dvojica kolega bili za ovaj prijedlog na Komisiji, što je Komisija većinom glasova ovo uradila, ali da ne bi dalje komplicirali ovu proceduru i, na neki način, usložnjavali, ja mislim da treba dati jedan novi rok Komisiji, ovoj u Zastupničkom domu, da pokušamo ovo usuglasiti i da izađemo iz ove situacije, jer ne vidim da se radi o pitanjima koja bi zahtijevala jednu vrstu konfrontacije rješenja između domova. Zaista, iskreno to mislim.

Evo, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa, ja ću takođe vrlo kratko, kraće i od kolega. Naime, ja ću podržati prijedlog da se ovaj zakon vrati Komisiji s obzirom da smatram zaista da treba još jednom analizirati sadržaj samog zakona i vidjeti da li principi su suprotni postojećim ustavnim rješenjima. No, treba biti korektan pa reći da se ne može optužiti sada Ustavnopravna komisija čiji sam i ja član, bar ne na način kao što je to uradio kolega Jović.

Naime, mi smo imali raspravu o ovom zakonu i svi smo mi mogli kroz amandmane u prvoj fazi kad smo usvajali zakon uočiti ovo i promijeniti, ali nam se to nije desilo. Ne znam zašto se kolegama u Domu naroda to nije desilo, pa da ne moraju ići sa izmjenama zakona, nego su tada kroz amandmansku fazu mogli ova pitanja riješiti.

Dakle, pokušava se ispraviti propust koji je tada napravljen, pokušava se novim zakonskim rješenjima dovesti u ustavnu poziciju ovaj Zakon o sportu i sa te strane gledano ja smatram da je potrebno omogućiti Ustavnoj komisiji da još jednom raspravi o tome i još jednom analizira principe i još jednom pokuša doći do nekog rješenja. Ali ponavljam, kao član Komisije, evo, ja sam bio uzdržan u glasanju, kao član Komisije ne mogu prihvatiti sada na onaj način izrečenu odgovornost Ustavnopravne komisije da ona ovdje nije štitila Ustav itd., jer ne znam onda šta su radile i Ustavnopravna komisija Doma naroda i ranije Ustavnopravna komisija ova, nije valjda da i tad i one nisu štatile Ustav ove zemlje.

BERIZ BELKIĆ:

Azra Hadžiahmetović, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ma ne znam kako se ova moja zove iz

BERIZ BELKIĆ:

A kome je replika?

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zaista sam imala potrebu, prvo, da izrazim žaljenje što gospodin Jović nije oputovao danas. Možda da je oputovao ne bismo čuli ovu tešku kvalifikaciju. Ja nisam član Ustavnopravnog povjerenstva, ali sam se kao član ovog doma u kome funkcioniše Komisija, odnosno Povjerenstvo, našla povrijeđenom zbog konstatacije izrečene za ovom govornicom od takođe kolege iz ovog parlamenta, a to je da Ustavnopravno povjerenstvo ovog doma ne štiti Ustav.

Vidite, ja ne bih ulazila u suštinu, meritum vaše argumentacije, ali može se dogoditi da nešto imamo protiv Ustavu itd., ali isto tako postoje način i mehanizmi i jednako tako postoji i vokabular da se na neki način skrene pažnja na to, jer ako ćemo ići u pozadinu, odnosno u prošlost da vidimo gdje je greška, onda ćemo naći svačije greške, jel'. Ali ja hoću samo da kažem da je vrlo gruba konstatacija izrečena za ovom govornicom da Ustavnopravno povjerenstvo ovog doma čijeg predsjednika, nažalost, trenutno ovdje nema u ovoj sali ne štiti Ustav ove zemlje.

Ja vas molim, gospodine Joviću, da ne kažem, da drugi put oputujete kad nanijetite, ali vas lijepo molim da možda neku drugu konstrukciju koristite, jer ja nisam sigurna da je ovo pravi izraz i prava kvalifikacija onoga na šta ste vi možda s pravom htjeli da skrenete pažnju.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Diskusija, Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Ma ja ću vrlo kratko, kao član Ustavnopravnog povjerenstva. Ja sam u ime predlagača pokušao reći šta je bit ovih izmjena i dopuna. To je sad rekao malo više i šire gospodin Jović na sebi svojstven način, što je neke pomalo, čini mi se, iritiralo, međutim nije to bitno, bitno je ono što je dobro to ako je nekoga naljutilo

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo pažnje da se slušamo, strpljenja malo!

VELIMIR JUKIĆ:

Dakle, bit je ovih amandmana u tome, u stvari ovih izmjena i dopuna zakona, da se rješenja u zakonu dovedu u ustavni sklad, šta sa Ustavom BiH, odnosno ustavima BiH. I stvarno, neka rješenja u važećem zakonu nisu u skladu sa ustavnim nadležnostima u BiH, i ja ne znam treba li nama da onaj koji ima po Ustavu BiH ovlast postaviti pitanje ocjene ustavnosti nekih rješenja, je li to put i rješenje, ili je rješenje da mi to popravimo. Ja mislim da je rješenje da mi to popravimo i rješenje je sad u ovom trenutku, jel' u ovoj sada fazi ovog procesa zakonodavnog da vratimo Izvješće, odnosno pozovemo nadležno povjerenstvo da još jedanput razmotri rješenja i da se onda na taj način dođe do ipak popravljivanja onih rješenja koja u postojećem zakonu nisu u skladu sa Ustavom, a ima takvih rješenja, to je nedvojbeno.

BERIZ BELKIĆ:

Imam prijavljenog još Milorada Živkovića a, što se tiče Ustavnog suda, neka ljudi rade, i oni su plaćeni da rade, jel'.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, ja ne moram u ime Ministarstva, ni samog ministra, da objašnjavam ovu situaciju, ali ne možemo da ne konstatujemo sljedeće stvari. Zakon je regularno prošao prvo čitanje u ovome domu, dobio sve potrebne saglasnosti, otvorena javna rasprava i u drugom čitanju bez bilo kakvih preglasavanja i u Savjetu ministara i u ovome parlamentu, i u jednom i drugom domu, usvojen.

Međutim, s obzirom da neke od naših kolega su vidjele da naknadno taj zakon u određenim odredbama nije u skladu sa Ustavom, a opredjeljenje SNSD-a da se vrate nadležnosti onima kojima su uzete na bilo koji način, mi ćemo podržati da se ovaj zakon vrati

Ustavnoj komisiji, da Ustavna komisija u svjetlu svega ovoga što je danas izneseno ponovo razmisli o tome.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala lijepo.
Ja nemam više prijavljenih. Zaključujem

IVO MIRO JOVIĆ:

Ima li mogućnosti?

BERIZ BELKIĆ:

Ma ima mogućnosti, gospodine Joviću, ali evo čuli smo. Jel' vi slušate mene šta govorim?

IVO MIRO JOVIĆ:

Ovdje ja želim samo reći da su tri navoda totalno netočna koja su ovdje izrečena, i kao predlagatelj dužan sam to objasniti parlamentarcima, prije svega, u Domu naroda.

BERIZ BELKIĆ:

Ja vjerujem da ćete to objasniti na način da ću imati još dva sata replike, ali izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepa, hvala na domaćinstvu.

Ponovit ću, Dom naroda je sačinio od Ustavnog povjerenstva zaključke, dostavio ih na Dom. Radi pritisaka koji su vršeni da se zakon po žurnom postupku donese, zaključci nisu razmatrani, jer smo imali još mjesec dana do Olimpijade. Zato i jeste Ustavno povjerenstvo Doma stalo iza ovih izmjena i dopuna. Jer trebali smo nakon usvajanja u našem domu ići na usaglašavanje sa vašim domom. To nismo uradili da bi mogao zakon biti u primjeni i da bi se moglo postupiti po njemu za Olimpijadu, uz obećanje da će Ustavno povjerenstvo stati iza zaključaka koji su usvojeni na Ustavnom povjerenstvu i ponuditi izmjene i dopune Zakona. To je ono što se tiče onog dijela da je jednoglasno donesen ovaj zakon. To naprosto nije tačno, jer on tad ne bi ni prošao onda, ovakav kakav jeste.

Drugo što želim reći, kad su u pitanju amandmani, amandmane koje smo dali na Domu naroda imate pred sobom. To su ti amandmani koji su pretočeni bili u zaključak, zaključak nije mogao biti usvojen, jer poradi žurbe.

I hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Ja vas uvjeravam, gospodine Joviću, da ćemo mi provesti proceduru. Raspravlja se o ovom prijedlogu, dakle tretira se na poslovnički način, nema razloga za nervozu. Predstavnički

će se dom izjasniti o vašem prijedlogu, tako da neće biti tu problema. Ja se izvinjavam ako sam vas možda malo, vi ste dobro došli u Predstavničkom domu uvijek.

Dakle, evo zaključujem raspravu o tački 13. Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu BiH. Pauza je od 1,10 do 2,10. U 2,10 počinjemo.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da zauzmete svoja mjesta, da ne bismo išli na prožutke. Zvoni malo, Rajka! Slavko, kakva je ovo nedisciplina? Mi ćemo početi, pa. Molim vas zauzmite svoja mjesta da radimo, kворum imamo. Pauzu smo napravili kod tačke 14. Dakle, radi se o:

Ad.14. Izjašnjavanje Doma o Zahtjevu Komisije za saobraćaj i komunikacije za produženje roka za dostavljanje Izvještaja o Prijedlogu zakona o poštama

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam u uvodnim napomenama rekao da se radi o drugom zahtjevu za produženje roka i u skladu s Poslovníkom o tome odlučuje Predstavnički dom. U Zahtjevu za produženje roka navodi se da se traži produženje do 27. aprila.

Ima li u vezi ovoga neke rasprave, pitanja? Nema.

Zaključujem raspravu o tački 14. i prelazimo na tačku 15.

Ad.15. Prijedlog revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma (predlagač: Vijeće ministara BiH)

BERIZ BELKIĆ:

Ovaj smo materijal dobili još u februaru mjesecu ove godine. Usvojen je na Vijeću ministara na 74. sjednici 29. 1. 2009. godine. Imali smo odgode razmatranja ovog materijala zbog nemogućnosti uspostavljanja kворuma Zajedničke komisije za ljudska prava. 30. marta, kao što ste mogli vidjeti iz Izvještaja, Komisija je održala sjednicu i dostavila Mišljenje o Prijedlogu revidirane strategije. Kao što ste vidjeli iz Mišljenja, Komisija je jednoglasno usvojila Prijedlog revidirane strategije i konstatirala da se može uputiti u dalju proceduru. Koristim priliku da konstatiram da ovdje imamo i predsjedavajućeg Vijeća ministara i resornog ministra.

Evo predsjedavajući Vijeća ministara se odmah javlja, naravno iza toga će i resorni ministar, ako želi uvodne napomene. Evo, daje mi znak da želi. Dakle, gospodin Špirić, pa gospodin Halilović, izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi ministri i gosti, želim da Vas pozdravim i mislim da danas imamo važnu tačku dnevnog reda i zato sam izašao sa već zakazanih obaveza da dakle zamolim da danas vodimo raspravu i da usvojimo ovu revidiranu strategiju, a ja ću samo par napomena. Sve ostale detalje će resorni ministar gospodin Halilović, odgovore na pitanja ukoliko ih bude.

Ono što želim da kažem: da se dugo radilo na ovoj revidiranoj strategiji, radilo je preko 150 ljudi iz različitih sektora, ministarstava na svim nivoima vlasti u BiH, nevladinog sektora, uz podršku međunarodnih institucija koje su takođe izrazile veliki interes da dođe do usvajanja ovog dokumenta. Ovaj dokument detaljno uređuje sva pitanja vezana za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma. Revidiranom strategijom je planirano da Ministarstvo za ljudska prava u saradnji sa resornim entitetskim i drugim nadležnim institucijama predlože aktivnost za realizaciju programa povratku u periodu od 2009. do 2014. godine, ne obećavajući pri tome rokove za pristup pravima svih onih koji u tom periodu ne riješe, naravno, svoj pravni status, dakle pitanje povratka neće biti nikad pitanje na kojeg će se definitivno staviti tačka dok postoje ljudi koji žele da se vrate, ali ovo je dakle vremenski okvir u kojem želimo da koncentrišemo i političke i materijalne i finansijske resurse da se ovaj problem u najvećoj mogućoj mjeri riješi.

Ministarstvo za ljudska prava će u saradnji sa entitetskim ministarstvima sačiniti Akcioni plan za period 2009. – 2014. za pravo iz Aneksa VII. koji se odnosi na kompenzaciju, pravičnu nadoknadu i ostala prava. Ovaj dio teksta smo uvrstili vodeći raspravu u okviru Vijeća ministara, ovu strategiju, kako bi sva prava bila zastupljena i stvorila naravno obaveze iz Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazumu. Mislim da je dobro da je ovo sastavni dio teksta zakona, možda je dobro da se pojača ovaj zaključak. Ponekad se ostavlja utisak da se na različit način forsiraju pojedinačna prava. Pravo je ljudi da biraju u ovoj zemlji svoje mjesto stanovanja, pravo je svih da vrate svoju imovinu, da obnove i da je nadoknade i zato mislim da je dobro da smo u raspravi u okviru Vijeća ministara djelovali na ovakav način.

U ovoj revidiranoj strategiji se naglašava potreba obezbjeđivanja neophodnih sredstava i provođenje programa prema usvojenim principima na cjelokupnom području BiH uz podršku i učešće svih relevantnih entitetskih i drugih nadležnih domaćih i međunarodnih organizacija i institucija, nevladinog sektora, predstavnika civilnog društva kroz participativne mehanizme učešća izbjeglica, raseljenih lica i povratnika.

Istovremeno Savjet ministara je zadužio Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da u roku od tri mjeseca od dana usvajanja ove revidirane strategije na Parlamentarnoj skupštini BiH sačini plan održivog završetka procesa povratka, kompenzaciju pravične nadoknade i ostalih prava iz Aneksa VII. Dejtonskog sporazuma. Taj plan će u suštinskom smislu biti programiran na period od četiri godine, skupa sa procjenom neophodnih sredstava za njegovo provođenje prema usvojenim principima na cijelom području BiH.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice zaduženo je da preduzme i koordinira sve druge aktivnosti s ciljem implementacije preporuka sadržanih u ovoj revidiranoj strategiji. Moram da kažem, kada se radila ova strategija i kada smo vodili rasprave, da smo imali iste dileme, iste izazove sa kojima ćete se i vi danas suočiti u ovoj raspravi. Uloženo je mnogo

truda, radilo se ozbiljno, i ja vas molim danas da učinite sve ukoliko je moguće ovu strategiju poboljšati ali, ukoliko ne postoji prostor za neke dodatne kompromise, da prihvatite ovaj okvir strategije i, mislim, ukoliko akcionim planovima i finansijskim sredstvima pokrijemo realizaciju ove strategije, da će 2014. godina biti godina sa kojom ćemo u perspektivi unazad moći ocijeniti da smo uradili dobar posao u interesu građana koji traže zaštitu i realizaciju plana iz Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Došao sam ovdje, dakle da vas zamolim, da ukažem na bitnost usvajanja ovog dokumenta, kako bismo zadržali pažnju međunarodnih institucija koje žele da pomognu ovom procesu jednom. Ovo je prilika da danas pokažemo svi zajedno, i Vijeće ministara i Parlamentarna skupština, ozbiljnost u realizaciji ovog projekta.

Hvala vam lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Ministar za ljudska prava, raseljena lica i izbjeglice, gospodin Safet Halilović. Usput da kažem, ja odajem priznanje Ministarstvu, zaista se potrudilo da nas snabdije materijalima, kako bismo lakše mogli ući u kompletnu problematiku. Nadam se da ste dobili još na klupe dodatne materijale.

SAFET HALILOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, poštovani poslanici, uvaženi gosti, nakon izlaganja predsjedavajućeg Vijeća ministara gotovo da nije bilo ni potrebe da se nešto posebno kaže, ali pošto se radi ipak o ovom resornom zaduženju da kažemo nešto o okolnostima rada na ovom važnom dokumentu.

Naime, važeća ili postojeća strategija BiH za provedbu Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma koja je sačinjena krajem 2002. godine prvi je zajednički okvirni dokument na nivou BiH kojim se definiraju ciljevi i planiraju potrebne akcije i reforme u pravcu konačnog realiziranja odredbe Aneksa VII. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Strategija je prihvaćena, kako od strane resornih državnih i entitetskih institucija, tako i od strane struktura međunarodne zajednice u BiH.

Strategija iz 2002. godine? Njom su dakle postignuti dobri rezultati u realiziranju određenih strateških ciljeva, a to je pratila i uspostava i uređenje jednog transparentnog sistema koji je postao garant jednakopravnosti u pristupu pravima iz Aneksa VII. svih izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika. U posljednjih 13 godina od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, skoro sva uzurpirana imovina vraćena je njenim predmetnim vlasnicima. Značajan broj uništenih stambenih jedinica, zgrada, infrastrukture je obnovljen. Dovoljno je reći npr. samo da u 450.000 srušenih kuća i domova u BiH nakon rata obnovljeno je 320.000, zahvaljujući prije svega pomoći međunarodne zajednice. Povećana je zastupljenost manjina u javnom sektoru. Slobodu kretanja danas uživaju sve osobe, a sigurnost povratnika je značajno unaprijeđena itd.

Međutim, uprkos ovim uspjesima, ostalo je još dosta toga da se učini kako bi svi ljudi u BiH u potpunosti uživali nesmetan pristup svim pravima koja su definirana u Aneksu VII. U cilju unaprijeđenja stanja na provedbi Aneksa VII, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

BiH u bliskim konsultacijama sa ostalim ključnim akterima iniciralo je reviziju strategije za BiH Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma. Aktivnost na izradi ove revidirane strategije otpočele su u oktobru 2007. godine donošenjem Akcionog plana za reviziju. Akcionim planom je revizija strategije propisana, dakle to su aktivnosti koje će realizirati institucije koje će raditi po pojedinim pitanjima, kao i nositelji aktivnosti i rokovi u kojima se pojedine aktivnosti treba realizirati.

Rad na ovoj reviziji podijeljen je u 10 oblasti koje se odnose na rekonstrukciju stambenih jedinica povratnika, rekonstrukciju infrastrukture, zatvaranje kolektivnih centara i alternativnog smještaja, dovršetak procesa povratka imovine i stanarskih prava, poboljšanje stanja u oblasti zdravstva, školstva, socijalne zaštite, sigurnosti i deminiranja, rada i upošljavanja, uređenju pitanja naknade štete raseljenih osoba i drugo. A da se doista radi o velikom broju, dovoljan je podatak koji je u Ministarstvu po posljednjoj registraciji iz 2005. godine evidentiran: do 47.000 porodica po imenu i prezimenu, adresom, itd., ili 153.000 osoba želi da se vrati u svoje predratne domove. Uz to još imamo 80.000 ljudi koji žive izvan BiH, nemaju uopće riješen svoj status, što govori također o ozbiljnosti ovog pitanja i njegovom obimu.

U radu radnih grupa na ovoj strategiji učestvovalo je oko 70 subjekata, ministarstava preko upravnih organizacija, javnih preduzeća BiH, entiteta, kantona, županija, Brčko Distrikta BiH, ali i veliki broj međunarodnih institucija i organizacija, kao i predstavnici nevladinih organizacija i civilnog društva, sve ukupno oko 150 osoba. U okviru tako oformljenih radnih grupa, detaljno je analizirano stanje u svakoj od oblasti, te uz izuzetne napore stručnjaka iz radnih grupa usaglašen je tekst preporuka i prijedlozi mjera za svaku od oblasti. Nakon što je došlo do usaglašenih preporuka unutar radnih grupa, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice kompletiralo je ili doradilo rezultat rada svake od radnih grupa, unificiralo formu i kreiralo Nacrt revidirane strategije BiH za provedbu Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Potom su predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice ponovo sazvali jedan određeni forum najodgovornijih organizacija i institucija, te pregledali dokumente i složili se da je spreman za dalji postupak. Zatim su organizirane javne rasprave u većim bh. gradovima, Sarajevo, Banja Luka, Mostar, Tuzla, Brčko i Bijeljina. Tokom javne rasprave evidentirane su sve primjedbe i preporuke učesnika, detaljno analizirane, iskoordinirana mišljenja i preporuke ugrađene u nacrt dokumenta.

Na kraju je ponovo sazvana radna grupa, usaglašen je tekst koji je potom predstavljen na sastanku ministra za ljudska prava i izbjeglice sa resornim ministrima entiteta i šefovi relevantnog odjela u Vladi Brčkog Distrikta kome su prisustvovali predstavnici na visokom nivou, UNHCR-a, OSCE-a i OHR-a. Bio je to završni sastanak na kome je jednoglasno osigurana saglasnost da se nacrt dokumenta uputi u proceduru prema Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini BiH. Za sve ove navode imate priloge, ja mislim, čak su i podijeljeni.

Pored ove tri nadležne međunarodne organizacije, podršku usvajanju ove strategije dao je i Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira ovih dana na posljednjem jednom svom zasjedanju, koji je, citiram: 'pozdravio činjenicu da je Vijeće ministara usvojilo Revidiranu strategiju, te je uputio apel Parlamentarnoj skupštini da osigura njeno brzo usvajanje i implementaciju.' Također imate dostavljen taj dokument. Ovo je jedno od najvažnijih realiziranih pitanja i zadaća u okviru procesa stabilizaciji i pridruživanja, a pored PIC-a, to je

nedavno potvrdio i ekspertni tim EU prilikom ocjene stanja aktivnosti na reviziji strategije, provođenju temeljito, ozbiljno i multiresorno? Razlog zašto aktivnost nije išla brže leži u činjenici da je riječ o velikom broju različitih oblasti od kojih je većina u nadležnosti nižih razina uprave u BiH, te je time koordiniranje aktivnosti bilo teže.

Određeni zahtjevi koji su uspostavljeni sa različitih strana izgledali su nepomirljivi i uloženi je veliki rad i trud da se oni prevaziđu i da se dođe do kompromisnog prihvatljivog rješenja. U pojedinim fazama javljali su se i određeni problemi u radu zbog navodnog sukoba nadležnosti, ali određeni isključivi zahtjevi sa pojedinih strana što nije bilo prihvatljivo za druge učesnike. Za određena nejasna i suprotstavljena pitanja zatraženo je čak i tumačenje OHR-a u smislu njegove nadležnosti iz Aneksa X. Dejtonskog mirovnog sporazuma, što ste također dobili u prilogu.

Konačno, uz ogromne napore, sačinjen je, po našem mišljenju, dobar i stručan materijal koji je uz određene izmjene i dopune usvojen na 74. sjednici Vijeća ministara BiH, a isti su veoma povezani i sa određenim političkim dogovorima koji su vođeni u posljednje vrijeme.

Vijeće ministara i Parlamentarna skupština BiH su također u par mjeseci nekoliko puta razmatrali pitanje u vezi sa ovom strategijom, i to prilikom usvajanja same revidirane strategije, Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obaveza i prilikom usvajanja Informacije o popisu stanovništva. Svaki put spomenute institucije potvrdile su svoju opredijeljenost za rješavanje pitanja povratka, a Parlament BiH svoju privrženost rješavanju ovih pitanja pokazalo i kod usvajanja proračuna za 2008. i 2009. godinu, kada je na godišnjoj razini izdvojio po 35 miliona za potrebe povratka i još 10 miliona za potrebe oporavka i razvoja Srebrenice, kao i 10 miliona za tri godine za potrebe elektrifikacije povratničkih naselja, što nažalost nije bilo ranije do prije dvije godine. Ova je opredijeljenost definitivno potvrđena zaključkom Predstavničkog doma BiH o potrebi kreditnih zaduživanja BiH za predmetne namjene u iznosu od 400 miliona KM, što je također u direktnoj vezi sa usvajanjem ove revidirane strategije.

Dakle, sve aktivnosti različitih tijela u BiH povodom Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma, zaključno dakle s potrebom kreditnog zaduživanja, popisom stanovništva i izradom programa povratka i drugo, direktno su vezane za usvajanje ove strategije, a u prilog tome su i brojna pisma suglasnosti i podrške zainteresovanih domaćih i međunarodnih organizacija i institucija.

Imajući sve ovo u vidu, predlažemo da se usvoje jednoglasni zaključci Vijeća ministara BiH u vezi ovog pitanja, tj. usvoji Prijedlog revidirane strategije za provedbu Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma, sa zaključcima Vijeća ministara koji su usvojeni uz osnovni tekst strategije o kojoj je govorio i predsjedavajući Vijeća ministara.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Idemo raditi. Prvi se javio gospodin Niko Lozančić, gospodine Izetbegoviću, vjerujte. Nema tehnika, ali javio se odmah.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

BERIZ BELKIĆ:

Malo pažnje, molim vas.

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani predsjedatelji i članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, evo mi smo danas u prilici da ponovo pred sobom imamo jedan važan akt, još jednu od

BERIZ BELKIĆ:

Malo tišine, molim vas strpljenja.

NIKO LOZANČIĆ:

dobro napisanih strategija koje usvajamo ili ne usvajamo, ali o svima strahovito puno dugo i evo sa različitim argumentima raspravljamo. Iz popisa prijavljenih za ovu raspravu, vidjet ćete da je ova konstatacija apsolutno ispravna.

Dok nisam, kao i svi vi, prije nekoliko dana dobio više različitih pisama od bitnih institucija, nisam, moram reći, ni znao koliko je važan dokument o kome mi danas trebamo raspraviti i eventualno ga usvojiti. Ta činjenica i taj teret odgovornosti za ovako važan dokument, uistinu, me natjerao da duboko razmislim i o ovoj strategiji i o svemu onome što bi ova strategija trebala, a neće osigurati, o svemu onome što je ona prije nje trebala osigurati, a nije osigurana, a bila je kao da je nije ni bilo, pa evo zbog toga i trebala biti revidirana. Već razmišljam kada će ova revidirana strategija biti ponovo revidirana i koliko će tek tada biti važno kad se pojavi na dnevnom redu pred ovim domom.

Ja nisam, da budem iskren, čitao niti vidio strategiju koja se revidira, pa ne znam je li bolja ona ili ova revidirana. Ne znam tko je pisao tu strategiju, ali vidim da su ovu pisali sve sami eksperti za ova pitanja i ja moram reći: iskreno, iskreno i ozbiljno odajem priznanje Vijeću ministara koje je napravilo ovu strategiju, prije svega da svi ovi koji žele, znači koji žele, prije svega, iskreno vidjeti s čime se sve susreću oni koji su u kategoriji i kojih se tiče ova strategija, i na tome svaka čast i uistinu zahvalnost što su to uradili.

Ova je pisana jednim vrlo uljudnim jezikom koji nikoga ne iritira, niti bilo koga može motivirati da bilo kome bilo šta zamjera. Na preko 20 stranica su evidentirani problemi s kojima se susreću svi oni koji se drzmu vraćati, odnosno svi oni kojima je uz ime i prezime koje su im odredili njihovi roditelji dodat još jedan opisni pridjev po kojima se oni trebaju razlikovati od svih onih koji svoje ime i prezime nisu obogatili tim opisnim pridjevom. Oni se zovu izbjeglice, prognanici ili raseljene osobe, vidimo sad imaju i kategorija povratnici. Mnogi od njih, a mnogi i od nas, i ne znaju razliku između tih pojmova. Najbolji prijevod na razumljiv narodni jezik za sve ove nazive dao je jedan poznati bosanskohercegovački umjetnik u jednoj od svojih monodrama, kada je pojam izbjeglica preveo kao opis za ljude koje svi izbjegavaju, i to je baš tako. To jesu ljudi koje svi izbjegavaju, i oni koji su ih natjerali da postanu nepoželjni ljudi, i oni koji su im obećali med i mlijeko u mjestima novog udomljenja, i oni koji ih deklarativno pozivaju da se vrate, a mole Boga da se ne vrate. Njih bukvalno izbjegavaju svi.

Oni ne trebaju nikome. Oni su samo teret. Mnogi od njih, od tih koje svi izbjegavaju, i ne znaju da smo mi i dosad imali Strategiju, a pogotovo da ih 13 godina nakon rata još uvijek revidiramo, razrađujemo strategije od životne važnosti za njih, za te izbjegavane ljude. Mnogi koji mene danas slušaju će se čuditi načinu na koji ja pristupam ovom prevažnom aktu u ovom visokom domu, pa će možda i zamjeriti zbog jezika koji koristim. Mnogi se sa mnom neće složiti, a neki će možda i mene početi izbjegavati. Strategija će sa mnom i bez mene biti usvojena, jer iz pomenutih propratnih pisama vidi se koliko je važno da ona bude usvojena, a što se mene tiče ja sam već bio u kategoriji onog kojeg svi izbjegavaju, pa mi neće biti ništa novo ako me neko zbog ovoga, što danas ovdje kažem, bude ponovo izbjegavao, jer puno je teže biti u onoj kategoriji u kojoj sam bio.

Mi sve ove godine od Dejtona do danas pričamo o Aneksu VII., usvajamo programe, donosimo strategije, izdvajamo i novce, a rezultati su vrlo mršavi. Neki će reći da nije tako, neki će reći da rezultata ima. Ja ću reći da su to samo simbolični rezultati jednog strogo kontroliranog povratka koji treba da posluži kao opravdanje i nama i UNHCR-u i svima onima koji su radili na implementaciji povratka da se nešto ipak događa, da se nešto i dogodilo, ali i opravdanje za potrošeni novac za te namjene.

Jesmo li mi uistinu ikada imali strategiju povratka ili smo imali strategiju kontroliranog i strogo ograničenog povratka? Kako to da su stotine tisuća a možda i više od milion predratnih stanovnika ove zemlje odjednom zamrzili svoj dom, zavičaj, grobove predaka, a zavoljeli neke njima dotad nepoznate destinacije i krajeve? Kako se uopće dogodilo da skoro polovica predratnih stanovnika ove zemlje bude pomjerena sa svojih ognjišta, i to ne jedan po jedan nego u grupama od nekoliko desetaka tisuća i kolonama dugim isto toliko kilometara? Kako to da se u istim ili približno istim grupama i kolonama nisu vraćali na svoja ognjišta? Kako to da ni danas niko u ovoj zemlji ne zna točno koliko je novaca uloženo u proces povratka, a uloženo je, i to sigurno nisu mali iznosi? Kako to da makar u obrazloženju ove strategije nemamo pokazatelje koliko se ljudi stvarno vratilo na svoja ognjišta, koliko ih je odabralo nove destinacije na teritoriji BiH, a koliko u nekim drugim zemljama? Kako to da se povratnicima na svoja ognjišta obnavlja po desetak četvornih metara po glavi preživjelog člana obitelji, a onima koji su izabrali da se nastane na teritoriji gdje je vladajuća njihova etnička skupina i po desetak puta više? Kako to da još uvijek nismo zatvorili ni kolektivne centre?

Puno je pitanja na koja nema odgovora ili ih možda ima, ali mi zbog finog jezika nismo spremni još uvijek na te odgovore. Dejtonski mirovni sporazum, prekinut je rat i uspostavljen mir: da li se nešto drugo promijenilo i da li je ambijent u kojem su nastale stotine tisuća ljudi koje svi izbjegavaju, da li je uistinu promijenjen potpisom Dejtona. Da li je taj ambijent mijenjao u međuvremenu, da li se mijenjao? Koliko je taj ambijent danas promijenjen? Prestalo se pucati, granatirati, rušiti, makar u masovnim razmjerama. Koliko je ubijenih povratnika, koliko je miniranih povratničkih kuća i bogomolja? O tome nemamo pokazatelje, jer to nije lijepo ni slušati, a kamoli pričati.

I što još? Skoro ništa, ili možda jeste. Ako jeste, da li u pravom smjeru? U vremenu kada su nastajale kolone ljudi koje svi izbjegavaju, koje su neki nazvali politikom etničkog čišćenja, paralelno s tim stvarani su administrativno-teritorijalni, pravosudni, sigurnosni, obrazovni, socijalni, zdravstveni ... sustavi, ustrojeni po načelu: jedan teritorij jedan narod i jedan vođa. Drugi na tom teritoriju nisu bili poželjni, oni su morali otići. Oni su otpušteni s posla, kuće su im paljene i rušene. Mnogi su zatvarani ili ubijani, odnosno različitim vrstama

pritisaka motivirani da se pomjere sa dosadašnjih ognjišta na svoje etničke teritorije. Tako su nastajala većinska etnička sela, gradovi, kantoni, entiteti, škole, sveučilišta, sudovi, sigurnosne službe, oružane snage, elektroprivrede, telekomi, pošte, željeznice, i čega sve još. I sve to na većinskom etničkom teritoriju. I onda smo počeli promovirati povratak onih koje svi izbjegavaju na teritorij koji više nije njihov, u škole koje više nisu i njihove, u poduzeća koja više nisu i njihova, u općine koje više nisu i njihove. Šta se dogodilo?

Uz snažan pritisak međunarodne zajednice, to je najbrža akcija koja je provedena: vraćeni su stanovi na kojima je tada postojalo samo stanarsko pravo, koji su vrlo brzo i vrlo ekspresno privatizirani pod vrlo povoljnim uvjetima, čime se stvorila pravna pretpostavka da svi oni koji nisu željeli živjeti u općinama koje nisu njihove i koji nisu htjeli slati djecu u škole koje nisu i njihove i uopće trpiti sve oblike diskriminacije onoga tko je u manjini, a koji su u međuvremenu ostali bez igdje ičega, onemogućuće im da se vrate na poslove sa kojih su otjerani. Prodavali su na brzu ruku stečenu imovinu, odnosno tek otkupljene stanove, te sa kakvim-takvim sredstvima vraćali se u svoje etničke destinacije ili kupovali karte za neku od bjelosvjetskih destinacija.

Dakle, imamo papirne podatke o povratke, a naši povratnici u međuvremenu naseljavaju neko od novostvorenih naselja u većinskim etničkim sredinama ili popravljaju demografsku sliku neke od susjednih ili manje susjednih zemalja svijeta. U međuvremenu, unatoč deklarativnom zalaganju za povratak, u općinske administracije se upošljavaju isključivo pripadnici većinskog naroda. U kantonalnim situacijama isto, u entitetskim isto tako. U novostvorenim etničkim poduzećima se zapošljavaju isključivo etnički podobni, u školama predaju isključivo etnički podobni. Komunalna infrastruktura se dominantno radi za etnički podobna naselja itd.

I onda mi pravimo strategiju povratka, revidiramo istu, ponovo stvarajući privid kako istinski želimo da se ljudi vraćaju na svoja ognjišta. Pri tome računamo na protek vremena, na asimilaciju potencijalnih povratnika u nekim novim destinacijama i na prirodni ciklus izumiranja starijih. Stvarno željeni proces se zaokružuje. Sve je manje onih koji uopće i razmišljaju o povratku. Djeca iz izbjegličkih kolona postali su odrasli ljudi koji su formirali svoje obitelji i dodali u svoje domove, osigurali egzistenciju u nekim novim sredinama, školama, poduzećima, ustanovama itd. Njihovi roditelji – umorni od neispunjenih obećanja ne-umornih birokrata, neizvjesnosti i besperspektivnosti – ili umiru tužni negdje u tuđini ili prihvaćaju kakav-takav život u novoformiranim naseljima, tješeći se makar blizinom djece i unučadi. O povratku više i ne razmišljaju.

Ne znam kome danas uopće pravimo i revidiramo već napravljene strategije: međunarodnoj zajednici, samima sebi, ili nekom od bezbrojnih udruženja koja životare na priči o ljudima koje svi izbjegavaju. Ako uistinu želimo realizaciju Aneksa VII., moramo činiti puno više od revidiranja i usvajanja ove ili slične strategije. Moramo napraviti potpuni oklon od daljeg stvaranja ambijenta u kome smo samo sigurni ako smo na teritoriju na kome je naša etnička skupina apsolutna većina. Moramo se moći zaposliti i u telekomu kojim ne upravlja naša etnička skupina, u općini u kojoj načelnik nije iz naše političke stranke ili naše etničke skupine. Moramo imati škole u kojima naša djeca neće slušati kako su zločinci samo iz njihove etničke skupine, u kojoj smiju govoriti i pisati, a i predavanja slušati i na svom maternjem jeziku. Moramo potpuno promijeniti koncept, tada neće trebati ovakve strategije. Treba nam potpuno novi ustavni koncept koji sam u sebi neće producirati nejednakost, diskriminaciju i

nesigurnost. Koncept u koji sam ja siguran samo ako moja etnička skupina tlači ili neke druge etničke skupine proizveo je preko milion onih koje svi izbjegavaju. Taj i takav koncept je nužno promijeniti, kako bi se stvorio ambijent da svi slobodno mogu živjeti, raditi, biti sigurni i uživati sva ljudska prava, bez obzira koliko je, na prostoru na kojem oni izaberu živjeti, brojna njihova etnička skupina.

Ne očekujmo da će bilo kakva strategija u konceptu koji producira nejednakost, diskriminaciju i nesigurnost, popraviti stanje. Samo zavaravamo sebe i što je još gore, i dalje varamo i lažemo one koji su već toliko puta izvarani i izlagani. I to su razlozi zbog čega ja neću podržati ovu strategiju, a svima vama ostavljam na volju da se opredijelite.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja ti moram Niko reći da si potrošio dvije replike. Dobro, vrijeme. Idemo sada, idemo redom, Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, mislim da se radi o jednom zaista sveobuhvatnom materijalu koji nam je dao sve osnovne podatke, dobru analizu i zaključke u kojima je fokusirao se na najbitnije stvari. Ako se može govoriti o nekim nedostacima inovirane strategije, to je recimo to što i usvajamo ono što imamo 2009. godine na stolovima, što je nismo imali 2007. SDA je tražila da to bude u planovima rada Vijeća ministara i ovoga doma u 2007. godini.

/zajednička diskusija/

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Sljedeće što je nedostatak i što se da popraviti za razliku od ovoga prvog jeste što ovoj strategiji fali konačan jedan fokus koji bi bio u stvari jedan akcioni plan gdje bi se kvantificiralo šta se treba uraditi, koliko to košta, ko će to uraditi, u kojim rokovima. U tom smislu će moj kolega Sadik Ahmetović ponuditi jedan zaključak.

Također, ovakav jedan akcioni plan sa preciznim projektima i programima je vjerovatno baza za dobivanje kredita o kojem smo donijeli zaključak prije mjesec dana od 400 miliona KM kojim bi bila poduprta ova implementacija Aneksa VII. Mislim da nećemo moći dobiti taj kredit bez jasnih programa i projekata. U ovoj strategiji se govori o odluci Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda. SDA će ponuditi jedan zakon koji se zove 'Zakon o proporcionalnoj zastupljenosti', kojim će se tražiti da se ..., dakle opredjeljenje, ispoštuje odluka Ustavnog suda koju su zatim poduprle odluke OHR-a iz vremena gospodina Petriča da se to konkretizuje i da stupi na teren.

Mislim da se mora napraviti i jedan stimulatívni fond koji ne bi samo ljude tjerao u njihova predratna mjesta, nego bi ih i stimulisao. Dakle, ako imaju plaću recimo u Sarajevu 700 KM, neka dobiju na Drini 1.200 ili obratno. Srbi koji su zainteresirani da dođu u Sarajevo da im se pojača plata u odnosu na ono što imaju u sadašnjem mjestu gdje rade. Govori se o

tome da je Sarajevo postalo muslimanski grad, jel' glavni grad koji pripada samo jednoj naciji. Mislim da bi Sarajevo npr. trebalo da prednjači u tome kroz jedan od stimulativnih fondova i da se druge nacije vrata u Sajevo i po istoj logici da se Bošnjaci vrata već gdje su zainteresirani, Hrvati isto tako. Taj stimulativni fond ne bi koštao puno. Ako bi se stimuliralo hiljadu ljudi, što je realno, to bi iznosilo par miliona godišnje.

Dakle, uskoro ćemo imati na klupama prijedlog SDA o proporcionalnoj zastupljenosti naroda u administraciji, u policiji, itd., pa vas molim da to podržimo. Tad bi imali tri instrumenta. Imali bi ovu odluku o zaduživanju od 400 miliona, imali bi ovu inoviranu strategiju, imali bi taj zakon o proporcionalnoj zastupljenosti i zbilja bi sa to troje mogli nešto konačno kvalitetno i da uradimo.

Postavit će se u ovoj strategiji na kraju i pitanje ljudi koji ne žele da se vrata i mislim imaju pravo na to, je li, nikakvih kompenzacija, pomoć je u tome da ostanu tamo gdje žele da ostanu. Ljudi su pretrpili kojekakva poniženja i frustracije i ja ih razumijem. Međutim, mislim da uvijek imaju prioriteta i da je u svakom slučaju prioritetnije podržati povratak, jer tim procesom reintegriramo zemlju i suprotstavljamo se tome da se nasiljem i silom mogu tako dramatično promijeniti uslovi života u jednoj zemlji. Dakle, da se može silom napraviti segregacija i etnička, promijeniti slika jedne zemlje.

Prema tome, mislim da možemo govoriti o ostanu i kompenzacijama, ali da je daleko prioritetnije, daleko veća sredstva treba fokusirati na povratak, i to na održivi povratak.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko Jovičić, ja se izvinjavam, jesam li dobro vidio, je li replika, kome je replika?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodinu Lozančiću.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodinu Lozančiću, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, izvinjavam se, prije svega, zakasnio sam, moram priznati da (ne, nije, nije, nije gospodinu Izetbegoviću) naši su stavovi usaglašeni, ali moram priznati da sam zakasnio razmišljajući o govoru gospodina Lozančića. Zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Lozančić, je rekao tolika toga sa čime se ja slažem i, da sam bogdom takav govor mogao čuti recimo još 1996. godine na svim stranama u BiH, ja mislim da bi mi danas imali potpuno drugačiju sliku.

I ono što je, dakle puno, puno toga što je kazano je zapravo istina. Ali mi zaključak njegov ne korespondira sa svim onim što je kazao. Rekao je da neće podržati ovu strategiju, a govor je bio ovakav. Eh, sad ja bih zamolio, kasnije naravno, ukoliko on osjeća za potrebu, da mi stav bude potpuno ostao u ovoj jako važnoj diskusiji, koju sam, pravo da vam kažem, čuo: jel' to nešto nedostaje u ovoj strategiji, šta treba dograditi pa da bi onda mi radili, ili šta je to?

Jednostavno ne mogu da shvatim, ne mogu da uhvatim vezu sadržaja izlaganja i ovoga zaključka. Volio bih, ovo ponavljam, ovo mi je bilo jako, jako važna diskusija.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Više pitanja. Potrošio si ti dvije replike, potrošio si dvije replike, može, može, šalim se, dugo si govorio.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Uvaženi kolega Džaferoviću, ja sam se nadao da vama treba manje vremena za reakciju. Prvo ću se malo ovako našaliti, ali druga stvar, ako ste pažljivo pratili, kako kažete da jeste pratili moje izlaganje, mogli ste izvući zaključak: da ambijent, ukupni ambijent u ovoj zemlji, bez obzira kakva strategija bila, neće osigurati povratak. Bez stvaranja ambijenta u kome će se svako, pojednostavljeno, osjećati toliko lijepo i sigurno, bez obzira koliko ga bilo, neće trebati nikakva strategija. Znači, nećemo trebati motivirati ljude, plaćati im da žive u svojoj kući. Znači, mi imamo sad situaciju da se ljudi osjećaju nesigurno, znači možemo ih navoditi na, ne znam ni ja, motivirati ih parama, ne znam ni ja čime više, ali se oni osjećaju sveukupno nesigurno u sveukupnom ambijentu, a taj ambijent se može nažalost promijeniti. Ja nisam, evo predsjedatelj me upozorava da sam već bio prekršio vrijeme koje je predviđeno za raspravu, znači da sad govorim o ustavnim odredbama koje su diskriminatorne, ili mi to svi znamo kad pričamo o tome, znači imamo puno toga što je diskriminatorno ili što samo po sebi ljude odvraća od misli da se vraća svojoj kući.

E da bismo to, ne može ova strategija, ja sam pohvalio, mislim, strategija je dala čak previše materijala koliko ljudi imaju problema, onih koji se usude. Ali pazite, znači šta mogu ponuditi? Nije jednom Ministarstvo, ja sam kad smo razgovarali na Povjerenstvu, ja sam nastojao tako reći, ja odajem priznanje i ministru i Ministarstvu što su ponudili ovakvu strategiju, ali to ne može biti odgovor na ovo krupno pitanje. Znači, odgovor na krupno pitanje: stvaranje potpuno novog ambijenta u BiH u kome neće biti svega onoga, evo što sam spominjao, da ponovo ne ponavljam.

BERIZ BELKIĆ:

Ja stvarno ne vidim svrhu, ali evo izvolite, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ako vi ne vidite svrhu, odustajem. Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Pa ne znam čemu se replicira, stvarno ne znam, evo izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ama, kratko da kažem. Dakle, gospodine Lozančiću, upravo put jeste da uspostavljamo ambijent. Ja sam dakle diskusiju razumio, iako vama hvala što vi mislite da meni ne treba puno vremena da skužim. Ipak neke stvari treba dobro, dobro sažvakati, pa onda nešto kazati, ali je

put da i putem ove strategije, između ostalog, pravimo ambijent. Meni je drago, sad je meni jasno u potpunosti.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ;

Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, predsjedavajući Savjeta ministara i ministri, kolege i kolegice poslanici, pozdravit ću napore Savjeta ministara i Ministarstva da donese ovu strategiju, ali ću takođe reći da nijedna strategija neće riješiti probleme o kojima se govori o ovoj strategiji. To je suština. Ja bih želio da vas podsjetim kad smo usvajali budžet da sam tada predlagao da od onih okvirnih 35 miliona maraka namijenjenih u budžetu tamo se uvijek naglašavalo za povratak izbjeglica, a ja sam uvijek naglašavao tri stvari koje su potpuno ravnopravne i nema favorizovanja ni povratka, ni ostanka, ni nadoknade imovine, one su potpuno dakle ravnopravne. Tada sam tražio da se predvidi 5 miliona i osnuje fond, pa onda da takođe podsjetim kad smo imali sjednicu *Poslanici pitaju, Savjet ministara odgovara* da sam tada pitao uvaženog ministra za izbjeglice koji mi je dao tada odgovor da će to biti, pa vidim i iz ove strategije da je to samo onako, neću reći, iz formalnih razloga, ima ovdje i suštinskih razloga, sve je navedeno na stranici 27. oko nadoknade štete i kompenzacije. Pa pred sobom imam dopise nekoliko uruženja izbjeglica, ali moram tako podijeliti iz RS i iz Federacije, pa imam i ovo udruženje koje zastupa sve izbjeglice na nivou BiH, i svi se pojavljuju sa različitim zahtjevima.

Dakle, i ranije u brojnim svojim istupima i ovdje u Parlamentu i u medijima, uvijek sam pozivao sve ljude da se vrate na svoja ognjišta, jer to je njihovo zagarantovano ljudsko pravo. Takođe pozdravljao sam i one, pa sam naglašavao recimo za RS da se Bošnjaci i Hrvate vrate. Pozdravljao sam i one kolege koji su pozivali Srbe da se vrate u Federaciju. I sve su to bile dobre namjere i dobre želje, a rezultat i realizacija takvih namjera nikada nije bila ni na približnom nivou za kojeg sam se ja zalagao.

Dakle, počecu, pozdravljam i ovo izlaganje gospodina Izetbegovića da se vrate Srbi u Sarajevo, ali to je iluzija. Kada su Srbi najviše napustili Sarajevo, napustilo je 150.000, niko ne zna tačne podatke pa se neću ni ja igrati ciframa, ali ogroman broj je prodao stanove budzašto, 20., 30.000 maraka, eventualno 50.000, i sad se nastanili u drugim sredinama, i sad kad bi htjeli da se vrate, jer vide Sarajevo se razvija, glavni je grad, sad bi im trebalo 500 ili 400.000 maraka da kupe ponovo stan svoj koji su prodali za 20., 30.000 maraka, tada je bilo vrijeme da prežive. Dakle, od te priče nema ništa, to je iluzija, nažalost. Ne da nema govora o povratku, nego mi smo svjedoci da se i u 2009. godini ljudi iseljavaju. Sad je naravno neka druga situacija, objektivne okolnosti, kriza, treba preživjeti. Onda su bile možda neke druge stvari, a uvijek se spočitavalo da je to neko pozvao od političara i zna se to kako je bilo u javnosti, u stampedo da mi krenemo svi iz Sarajeva, nije tačno. Zna se kako, ljudi, rat je završen, i sačekati 1996. godinu u svom stanu nekoga ko stanuje u blizini, ko će biti većina, a ratovali do prije dva mjeseca, najgora je psihoza i panika, i to niko nije mogao da zaustavi, a sve ih spočitavalo, kao neko, pa će ovi danas reći, Momčilo Krajišnik rekao nosite znakove, grobove, stubove. Ko je njega mogao poslušati? Da svako nije donio svoju privatnu odluku i shvatio da je nemoguće da

ostane u toj sredini, jer je rat završen prije dva mjeseca, govorim o tom vremenu. Evo, danas je završeno prije 13 godina, pa na svu sreću nemamo takvih problema, ali imamo druge vrste.

Dakle, ja sam tada tražio a i sada tražim i od ministra sam tražio i postavljao poslovnička pitanja da se ova tri predviđena vida u Dejtonskom sporazumu za rješavanje pitanja problema izbjeglica, tako bih ja to nazvao, ravnopravno tretiraju, neću sad govoriti o izvornim sredstvima i koji bi to bio omjer, ali bi vi morali imati pokazatelje. Ako čujemo da ima 153.000 pojedinaca ili 47.000 porodica koji bi se vratili na svoja predratna ognjišta, onda ja ne vidim u ovoj strategiji ni 5 ljudi i 50 koji traže ili ko je obuhvatio njihove zahtjeve koji traže nadoknadu i kompenzaciju za uništenu imovinu. Mnogi neće da se vrate iz prostog razloga, ima ih bezbroj, ali to komisija ili ko je pravio strategiju nije vodio računa da na toj njihovoj uništenoj imovini danas su napravljena preduzeća, u blizini evo ovdje glavnog grada napravljena je deponija, centralno smetljište, sva zatrpana imovina je od 10 porodica srpskih, ko će se tu vratiti? I niko da to predvidi, barem da se nadoknadi adekvatno uništena njihova imovina, možda bi se ljudi i vratili, ali kako da se vrate kad nema ništa tamo itd.

Dakle danas, kad se bude donosio ovaj akcioni plan sprovođenja ove strategije, ja ću se zalagati kao i do sada i stalno ću ponavljati da ova tri vida budu ravnopravna. Naravno da se sredstva izdvajaju proporcionalno broju rješavanja određenih pitanja ako je tu u pitanju povratak, pa i njih više, pa neka se više sredstava izdvoji, ako je to u pitanju ostanak koji je to broj, ali moraćemo znati da se i zato predvidi. I naravno 13 godina nakon Dejtonskog sporazuma da niko, ama baš niko, nije bio dužan, a bio je, niko nije uzeo makar na sebe moralnu obavezu, a bio je, trebao bi biti moralan, da formira taj fond, da se formira ta komisija koja će ljudima nadoknaditi, ponavljam, uništenu imovinu.

Vi ste svjedoci ako pratite medije, a pratite, naravno, da se trenutno u RS potpisuje peticija od strane izbjeglica i raseljenih lica, upravo zahtijevajući da se riješi ovo njihovo pitanje na ovaj način o kojem ja sad govorim, a to je da im se nadoknadi uništena imovina tamo gdje se ne mogu vratiti i ne može se još to posmatrati da se žele vratiti neke socijalne kategorije, jer niko ljude ne smije kategorisati po bilo kojem obliku, nego ljudi su ravnopravni i mi govorimo o zaštiti njihovih ljudskih prava. Dakle, njihovo je osnovno ljudsko pravo da se opredijele hoće li se vratiti na predratno ognjište, hoće li ostati tamo gdje su danas već 13 godina ili 10, nije važno, hoće li doputovati iz Kanade ili SAD, pa se ponovo nastaniti tamo gdje su bili i izabrati novu destinaciju ili će naravno tražiti, a imaju pravo da im se imovina nadoknadi. Pa je ovdje navedeno, baš kad je ova u pitanju nadoknada imovina, i evo i ja sam baš bio pogođen, ali eto ja sam na neki poseban način riješio taj problem, istina da sam mnogo izgubio od imovine, ali šta sam drugo mogao. Zar možete očekivati od logoraša, a za mene su logoraši svetinja bez obzira kojem narodu pripadaju jer su ti ljudi prošli najveće gologote i torture, zar možete od njih očekivati da se oni vrate tamo odakle su iz svojih kuća kao civili odvedeni u mnoge kazamate smrti i, nažalost, mnogi završili kako su završili na tragičan način.

Oni koji su preživjeli, danas su ostali kategorija NK ljudi, jer niko ništa ne radi tamo gdje danas žive, pa onda i gdje su se vratili pogotovo. Dakle, radi se o poniženoj kategoriji i gdje je moja možda najugroženija, čak i od izbjeglih i raseljenih lica, ali oni su pripadnici sad tri kategorije. Prvo što su imali nesreću da to prežive u ratu pa pripadaju toj kategoriji o kojoj niko ne vodi računa, pa onda što pripada ovoj kategoriji što je gospodin Lozančić rekao ljudi koje svi izbjegavaju, pa onda ljudi o kojima niko ne vodi računa, jer razni su problemi od socijalnih do ne znam kojih, ali glavni je problem kako će preživjeti.

Dakle, cijela ova priča o kojoj govorim jeste da se moraju napraviti ti akcioni planovi i ja neću danas kao poslanik podržati ovu strategiju iz jednog drugog razloga: zato što ja ne vidim da je formiran fond, a trebao je biti formiran, dobio sam takvo obećanje u ovom parlamentu da su predviđena minimalna sredstva za taj fond da se nadoknadi imovina, da se uopšte o tome razmišlja i uvijek se preferira, daje se prioritet povratku. Rekao sam podržavam povratak, naravno, nikada ne bih ni osporavao, i baš sam u ovom parlamentu poznat da sam pozivao sve, predlagao ljudima, hajmo napraviti šatorsko naselje tamo gdje želite da se vrate vaši pripadnici naroda, i ja ću biti evo da damo primjer, a vi meni pomozite da rješavamo pitanje Srba, gdje recimo opština odakle ja dolazim iz Hadžića: ni jedan jedini ne radi u opštini Srbini, a bilo nas je 27%, pa eto od tih 27% barem bi, čak, i kad bi nam dozvolili da radimo u nekim opštinama, nažalost, više nema tamo Srba, šta ćemo sad. Pa i ovo je gospodin Izetbegović predložio da će biti taj zaključak da se proporcionalno, ja bih to podržao, ali to ne može uspjeti u Federaciji kad se Srbi, ljudi, ne vraćaju, budite svjesni. Ne što ja to utičem na njih, nego su već zasnovali život na određenim drugim područjima, i ta je priča završena. Mi možemo imati dobre namjere, mi možemo stimulirati, davati podršku, pozivati, a rezultati će biti minimalni. Ali time ne želim da osporavam ove rezultate za koje se zalažu da se ljudi vrate tamo gdje se vraćaju.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja vas molim da raspravu vodimo o dokumentu koji je pred nama.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Dokument je bio, nema nigdje fonda.

BERIZ BELKIĆ:

Ušli smo u analize kad je ko otišao, gdje je otišao itd., to je drugo pitanje. Dakle, mi sada govorimo o dokumentu koji je pred nama.

Imam za repliku prijavljenu Azru Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Mada ste dio moje replike već iscrpili u intervencijama, ali evo ja moram izraziti žaljenje gospodinu Lozančiću što nije trenutno u sali, koji je otvorio nekoliko krupnih pitanja i postavio pitanje da li je ova strategija odgovor zaista na to krupno pitanje koje se tiče obnove bosanskohercegovačkog društva, odnosno da li je ovo strategija za politički ambijent, odnosno ukupan ambijent za povratak itd.

Ne sporeći uopšte specifičnu težinu pitanja koju je gospodin Lozančić pokrenuo, hoću da vas samo usmjerim i zamolim, zaista, da se koncentrišemo na ono što je na dnevnom redu, a to je Prijedlog revidirane strategije za sprovođenje Aneksa VII. Dejtonskog sporazuma.

Zašto imam potrebu da na neki način malo i urgiram? Uvažavajući diskusiju koju je gospodin Jovičić maloprije poentirao kroz diskusiju, jel nekoliko pitanja, ja hoću samo da pomenem potrebu da apostrofiram dinamizam provođenja ove strategije. Mi smo već prošli, potrošili jednu četvrtinu ove godine. Ja hoću samo da vam kažem da smo mi već u nekoliko

budžeta imali nepotrošenih sredstava zahvaljujući, pod navodnicima, jel ovakvom odnosu prema pitanjima ovakve vrste.

Gospodin Jovičić jako dobro zna da se strategijom ne formira fond. Dakle, nijedna strategija ne može apostrofirati formiranje fonda za povratak itd. Mi smo imali inicijativa takve vrste, nažalost, kada možda Vi niste bili u ovom parlamentu, ali nisu bile podržane od strane Vaših kolegica i kolega. A mislim, čak i da je to bilo i u ovom sazivu, ali ne sporeći uopšte da se ta pitanja riješe, ali je li strategija i revidirana strategija za povratak ta koja treba da oformi fond i riješi sva pitanja.

Ja hoću samo još da pomenem, ja znam stavove koje ste i Vi i gospodin Lozančić pomenuli u smislu rezervi tog nekog broja ljudi na koje se fokusira ova strategija. Ja znam da ih ima puno, ali uopšte neću da licitiram brojem, jer sve dok postoji jedan čovjek koji želi da se vrati, mi mu trebamo omogućiti ovaj okvir da to bude tako, taman da je samo jedan.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Da se vratimo prijavljenim.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Samo da kažem. Ja sam imala malo nekih tehničkih problema, ali ujedno odustajem i od diskusije i bilo bi dobro da možda kolegice i kolege razmisle malo.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Pa evo imamo desetak prijavljenih. Dakle, ako budemo slijedili praksu po desetak minuta da govorimo, bojim se da današnju sjednicu nećemo završiti. Ali nemam ambicija da bilo koga uskraćujem, ali molim da se držite merituma ovog dokumenta koji je pred nama.

Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja neću dugo s obzirom da vidim koliko ljudi ima prijavljenih, ali ću pokušati u dvije-tri rečenice da kažem o važnosti da imamo ovakvu strategiju. S obzirom da Aneks VII. predviđa u svojim segmentima povratak ljudi na svoja ognjišta i jedan takav pisani materijal kako ćemo raditi povratak ljudi, prognanih ljudi nismo, dakle, nije nikad nigdje napisan u svijetu, koliko ja znam, tako da ni oni koji su radili na svemu ovome nisu mogli imati nekakav izvor kojim bi se poslužili da sprovedu proces povratka. Ovo smatram kao jedan, još jedan od pokušaja da ovo veoma važno pitanje, pitanje sprovođenja Aneksa VII. vratimo ponovo u centar zbivanja u BiH, s obzirom da smo posljednjih godina, evo posljednje dvije-tri godine, imali jednu takvu situaciju da se skoro prestalo pričati o procesu povratka u BiH i sve manje onih koji su na tom procesu radili i eventualno obezbjeđivali novac za ovo veoma važno pitanje. Ovdje danas imamo dakle i preporuke veoma važnih institucija u BiH iz međunarodne zajednice iz koje nam preporučuju da usvojimo ovu strategiju koja je sigurno dobro napisana. Ali isto tako imamo jedan paradoks da je isti taj OHR prije nekoliko godina ukinuo svoj odjel koji se bavio ovim pitanjem. Mislim

da je to bila jedna od grešaka međunarodne zajednice u BiH, s obzirom da u BiH još imamo institucionalnih prepreka kad je u pitanju proces povratka u BiH i sa jednim takvim pristupom koji je nekada imao OHR mislim da bi se ove prepreke mogle i u ovom zadnjem periodu i u budućem periodu lakše otklanjati.

Proces povratka ili Strategija koja je napisana negdje 2002. godine? Proces povratka je na neki način počeo malo i prije, dakle i tim procesom su se bavile različite organizacije, pogotovo nevladine organizacije koji su uzele puno novca i taj novac uglavnom potrošile za sebe, a vrlo malo za one za koje je novac bio usmjeren. Mislim da je ova strategija koja je napisana 2002. godine taj proces vratila u okvire sistema BiH na jedan određeni način koji još nije u dovoljnoj formi da se ... ovo veoma važno pitanje kanališe u smislu da oni koji su korisnici konačnih sredstava budu oni, oni, a ne, ne nekakve različite organizacije, institucije, nevladine organizacije koje različito ... prave projekte kako bi samo zadovoljili svoju formu, a nikada, a nikada formu koja će imati za posljedicu da novac u maksimalnom smislu riječi bude utrošen za one kojima je on neophodan. Ja pozivam danas ovaj parlament da usvoji: usvojimo ovu strategiju, jer je ova strategija zaista identificirala na najbolji mogući način sve ove probleme ... kroz koje se proces povratka odvijao u ovom periodu u zadnjih sedam, osam ili deset godina. Istina je da nema u ovoj strategiji akcionog plana, ali ili nema one završnice koji su to rokovi, koja su to sredstva, koji su to projekti itd. jer imamo dakle uvjerenje od ljudi koji se bave ovim problemom da će postojati akcioni planovi koji će jasno definisti i ove segmente.

Ja ću dakle stoga danas predati ovaj zaključak koji sam napisao, koji glasi:

'Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da u što kraćem roku napravi akcioni plan realizacije Revidirane strategije Aneksa VII. Dejtonskog sporazuma, sa preciznim projektima, nosiocima projekata, finansijskim iznosom i vremenskim rokom realizacije istih.'

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, s obzirom da ovdje ima još prijavljenih deset, ali nas u sali ima samo 15, ja predlažem da napravimo 10 minuta pauzu da bi kvorum napravili.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, zauzmite svoja mjesta da nastavimo rad.

Molim vas da nastavimo rad, evo imamo sada kvorum, nadam se da će se i ostali pridružiti.

Idemo redom, Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, ja neću baš dugo govoriti, možda, pošto su već određeni ljudi kazali dosta stvari koje je trebalo, ali počeo ću baš od ovih diskutanata.

Mislim da je gospodin Lozančić uočio jednu najvažniju stvar za povratak ljudi, a to je da se moraju stvoriti političke pretpostavke za njihov povratak, a to znači da se mora napraviti Ustav, ne ovakav kakav je u Dejtonu jer je on generirao da se zapravo ljudi i ne vraćaju na svoja ognjišta ili da se sele iz svojih ognjišta.

Gospodin Slavko svojom diskusijom je to apsolutno potvrdio, mada je diskutovao suprotno. On je govorio o 150 hiljada Srba da su se odselili iz Sarajeva, da su, hajmo reći, raseljeni ili kako god hoćete. Njih je 150 hiljada, nažalost, otišlo kada su vidjeli Dejtonski sporazum. To je prava istina. Ja sam jedne prilike i u ovome domu rekao da kada sam išao ulicom pješke od Veterinarskog fakulteta prema Holiday innu mene je duša bolila kada sam vidio kada je gorila cijela Grbavica, a već je završio rat i Dejtonski sporazum bio potpisan.

Znači, da mi ipak kao političari moramo razmišljati o tome i moramo sebi kazati da se moraju stvoriti političke pretpostavke za povratak ljudi. Bez toga bilo kakva strategija neće završiti kako treba.

I, moram još jednu stvar da kažem. Ljudi se mnogi varaju kada kažu: neće se neko vratiti nikada, ili, evo da parafraziram Slavku, Srbi se neće vratiti nikada. Sačekajmo 30 godina pa ćemo vidjeti koliko će se Srba vratiti na svoja ognjišta ili koliko će Bošnjaka koji su se odlučili da se ne vrate na svoja ognjišta i da ostaju u inostranstvu, pa ćete vidjeti koliko će ih se vratiti. I zato sam ja da kada gledamo politički, kada razmišljamo politički, a mi smo dužni jer smo izabrani ..., ne možemo nikada zaključiti i kazati da će popis stanovništva od 1991. važiti samo do 2014. godine kada napravimo novi popis stanovništva. Popis od 1991. u političkom djelovanju, organizovanju, mora najmanje do 2030. godine da važi, jer ljudi će se vraćati, mijenjati i nastaviti će dalje da žive normalno na onim osnovama na kojima oni smatraju da trebaju da žive.

Ova strategija koja je ovdje pred nama, ja ću je svakako podržati, to hoću da kažem, iz više razloga. Prvo, što je ona dosta konkretna i, druga stvar, što je Ahmetović podržao, jer on je rekao da će je podržati, normalno je da ću je i ja podržati, jer strategija čovjeka koji je golgote proživio, smatrajući da je ispravna, svakako postoji jedno opravdanje da mu se vjeruje. Svakako neću podržati njegov zaključak koji je rekao, koji je dao, da se treba raditi akciono revidiranje neke strategije, odnosno neki plan, jer zapravo to već postoji. To je već u nacrtu u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice i čudi me da o tome nije rekao ministar da se samo čeka usvajanje ove strategije da bi se to pustilo u dalju analizu i kretanje, jer jedno bez drugog nema.

Da bi ovaj plan ili ovu strategiju ostvarili, moramo se podsjetiti toga da je zapravo djelovanje određenih organa vlasti, ja neću reći ni u entitetu, ni u kantonu, ni u Federaciji, ni na nivou države, ali su jako doprinijeli da se ljudi ne vraćaju na svoja ognjišta. Evo, reći ću samo iz one oblasti kojom se ja dugo bavim, reći ćemo iz zdravstva. Dok se ljudi ... vraćaju u Doboju i dok su se ljudi masovno počeli da vraćaju u Doboju, onda je Fond zdravstvenog osiguranja rekao da ti ljudi ne mogu više se liječiti u Tešnju. A ljudi još nisu dobili povjerenje, jer je u njih postojao strah od liječenja, evo, u bolnici u kojoj sam i ja nekada radio, a Živković svakako zna koja je to bolnica. Šta to znači? To znači nekad da mi svojim aktima, podzakonskim aktima, nekim drugim nakaradnim stvarima, ustvari misleći da tako pospješujemo povratak ljudi, mi zapravo onemogućavamo ljudima da se vraćaju.

Ja ću se sjetiti jedne prilike. Bio sam u Vladi 2000. godine, hajmo, ili je 2002., ne mogu se sjetiti, kada je Vlada donijela odluku da će se svim policajcima koji se vrte u RS i tamo zauzmu mjesto dati razliku plate u odnosu na Federaciju. I mislite da je to izvršeno. Ljude prevariše jednom, više se oni neće vratiti. Prema tome, tu su mnoge stvari, za mene, uz ovu strategiju, a najvažnija je implementacija ove strategije. Ako pogledamo dalje u ovoj strategiji, za koju smatram da je osim ekonomskih, koji su vrlo značajni, i finansijskih sredstava, mada često predlažemo nemoguća finansijska sredstva, a kada predložite nešto što može da se jednostavno riješi, npr. da se donese odluka o 2% izdvajanja svih zaposlenih na nivou države BiH u Fond za povratak izbjeglih, onda kaže: to je nemoguće. Ili kažu, to su, kaže, komunisti predlagali. Jeste, to je Tito predlagao ali je bio pametan čovjek, rekao je 2% za oporavak Crne Gore i imao je prelivena sredstva za oporavak Crne Gore. A mi, pravimo se slijepi i gluhi i kažemo sebi, mi izmišljamo toplu vodu ili radit ćemo ovo, ili radit ćemo ono, a u stvari radimo nešto što je suprotno interesu povratka.

Vratit ću se na obrazovanje koje je vrlo značajno a koje je katastrofa kod nas u BiH. Pogledajte vi, još uvijek postoje dvije škole pod jednim krovom, postoje razni ovi programi koji se primjenjuju na drugoj strani. Neće, dogovori se, potpiše se, koliko ima, 10, 12, i još ministara, hajde, ovaj 13. iz civilnih poslova, potpišu se, iz prosvjete, o provođenju određenog programa da djeca idu u školu. I, koliko je taj postotak tog dogovora ispoštovan? Vrlo malo. Jer treba da se ... i treba da se omogući ljudima da to urade. Tu se prave određeni naponi da se to ne realizira.

I, na kraju, ako bi mi kao parlamentarci shvatili da u politici postoji svaki dan rebus i u politici postoji uvijek dva puta. Kojim ćeš putem krenuti, moramo donijeti odluku, ali uvijek moramo znati kada se ako krenemo krivim putem da se ne možemo vratiti ponovo na onaj početak nego ponovo dolazimo na jedno drugo političko raskršće. Onda moramo da kažemo: molim vas, učinimo posljednji korak koji je vrlo značajan za povrat izbjeglih i usvojimo ovu strategiju.

I, moram normalno kazati: međunarodna zajednica jeste mnogo pomogla u finansijskim sredstvima ali međunarodna zajednica je mnogo i odmogla da ne dođe do povratka. Oni nisu ni svjesni toga da su odmogli. Evo, ja ću vam odmah reći: 1996. godine bio sam poslanik male stranke, trojica nas je bilo samo u Skupštini, Stranke za BiH, i tada sam predlagao da se ne treba prihvatiti Obrazac P2. I mislite da je iko glasao za to izuzev nas trojice. Niko. Pokazalo se poslije evo 11 godina ili 10 godina da je to katastrofa bila.

Dalje, meni je nepojmljivo, nepojmljivo je napravljeno da se izjednačilo, društveni i privatni sektor da se izjednačio. Pa to, to se ne može, pa nigdje u svijetu nije izjednačen. Ali se izjednačilo čime je opet to pogodovalo da se ljudi ne vraćaju u svoja ognjišta. Ali, bilo pa prošlo, sada imamo drugu situaciju, drugo raskršće, pođimo ovim drugim raskršćem, usvojimo ovu strategiju i krenimo naprijed da pomognemo ljudima da se što više vrte, bar oni koji hoće da se vrte.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Mirko Okolić. Pardon, netačan navod, Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvaženi profesor Ajanović zna da je Doboju uvijek bio otvoren grad i kada je on radio u bolnici u Doboju, a živio u Tešnju, kao što i sada njegov sin radi tamo, a živi u Tešnju, ali mnogi njegovi netačni navodi su ovdje me ponukali da izađem i da pitam ministra da li je ovo politika Stranke za BiH. Sama diskusija mog uvaženog kolege i Vaša rečenica kada ste govorili o ovoj strategiji, ja sam to spomenuo jednom na ovoj govornici, slušao sam Vas preko BH radija, da je, između ostalog, cilj ove strategije da se relaksira atmosfera na terenu i da se, da kažem, to ću parafrazirati, spriječi mogućnost zloupotrebe ili čestog korištenja entitetskog glasanja. Ako ste mislili na taj cilj, molim Vas da ga malo pojasnite i da znam način na koji ću se odnositi kada budem glasao o ovoj strategiji.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala. Mogao si to i mene pitati, bliže ti je bilo, nego izlaziti za govornicu. Imamo repliku, je li, ili krivi navod Jovičića.

Izvolite, gospodine Jovičiću.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa, ja zaista nemam nikada ni razloga da repliciram uvaženom profesoru, ali ovo će biti više ... kao pojašnjenje. Nije ni replika, ni krivi navod, nego pojašnjenje.

Prvo, ja nemam ni prava a nisam ni rekao: Srbi se neće vratiti. Ja sam rekao: Srbi se ne vraćaju, dakle to je konstanta, pa sam onda napravio paralelu, nažalost, u 2009. godini se iseljavaju. To sam rekao. Prvo, ja ne znam raspoloženje tih ljudi hoće li se vratiti ili neće, ja ne znam, ali sam rekao da se ne vraćaju. Znam podatke da se ne vraćaju. To je suština moje diskusije.

I, drugo, sinoć ko je gledao televiziju, onih 20 nesretnih Srba što u Kalesiji protestuju i traže jedno jedino mjesto da im se da u opštini. Pa, naravno, nisam ni očekivao da će danas načelnik smijeniti nekog Bošnjaka a staviti tog Srbina, barem jednog. Ali, upravo onakvi snimci srušiće sve moguće strategije koje mi ovdje donosimo i uticati negativno na ljude koji čak imaju želju da se vrate. Jer, ako u 2009. godini u selima, evo, napravili su im kuće ali nemaju struje, ko će natjerati kojom strategijom nekoga da se tamo vrati. Uostalom, ja nikada to neću ni uraditi, niti imam pravo. Ali, ponavljam vam, profesore, radi razjašnjenja, ne žele da se vrate, nisam rekao neće se nikada vratiti. Da li će biti za 20, 30 godina, ne znam, ali ne žele i činjenice i brojke govore da se ne vraćaju, nažalost, i u vremenu ovom sada se iseljavaju. To je problem.

BERIZ BELKIĆ:

To može, Slavko, da žele, čak i oni koji žele.

Dobro, molio bih, Mirko Okolić, molim vas, evo Ekrem Ajanović, nećemo stići nigdje sa ovakvim nastupom.

EKREM AJANOVIĆ:

Ja ću kratko replicirati.

BERIZ BELKIĆ:

Sve je kratko po 10 minuta.

EKREM AJANOVIĆ:

Svugdje ima budala, to je istina. Ima budala i među Bošnjacima, ima i među Srbima, ima i među Hrvatima, pogotovo ...

BERIZ BELKIĆ:

Ima i među ljudima.

EKREM AJANOVIĆ:

i ostalim, hajmo, pogotovo među političarima, ali moja diskusija je bila usmjerena ka tome da mi spriječimo te, nazovimo ih po ..., kako god hoćete, da ih spriječimo ... da se to dozvoljava, jer to sigurno smanjuje povratak ljudi.

Ja smatram da mi moramo afirmativno raditi da se ljudi vrate, jer ... doći će starost a ja ne bih otišao iz moje Raduše kada bi ti meni dao cijeli Njujork. Prema tome, to će sigurno ... A što se tiče ovoga mog kolege Živkovića, ja ne znam zašto je replicirao uopšte.

BERIZ BELKIĆ:

Razjasnili smo mi to.

EKREM AJANOVIĆ:

Ako mu treba da nešto govori, to ćemo ja i on razgovarati u hodniku, nema nikakvih problema.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas da se vratimo, molim vas.
Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, predsjedavajući.
Evo, danas govorimo o ovoj strategiji i ja sam mislio da je ona taman nešto što će biti na opšte zadovoljstvo svih.

Dobio sam, uz materijal, dva pisma. Jedno je od Saveza udruženja raseljenih lica i povratnika u BiH koji zdušno podržavaju ovu strategiju i koji predlažu da se ova strategija usvoji. Zatim, drugo pismo od Saveza udruženja izbjeglih, raseljenih i povratnika RS-a koji zdušno predlažu da se ova strategija ne usvoji. Odmah iz ovoga se može vidjeti da ova

strategija nije potrefila svoj cilj i nije zadovoljila javnost, odnosno nije zadovoljila one kojima bi ona trebala da bude namijenjena, odnosno kojima je namijenjena. Da su jedni i drugi rekli da je treba podržati, ja bih to tako uradio, ili da su i jedni i drugi rekli da je treba odbiti, ja bih isto tako uradio, i bio bih zadovoljan, jer bi i oni bili zadovoljni, jer je ta strategija upravo zbog njih i rađena.

Međutim, ja o dobrim stvarima ove strategije neću govori jer su to govorili ministar i predsjedavajući Savjeta ministara i drugi poslanici, i vidim ovdje popriličan spisak ljudi koji su u tome učestvovali. Ja ću reći zašto ova strategija možda danas neće moći biti podržana s naše strane.

Kada je u pitanju naknada štete, odnosno kompenzacija, to je primjedba ljudi iz RS-a koji traže isto po zakonu, odnosno po Dejtonskom mirovnom sporazumu, pravo na kompenzaciju, odnosno na ostanak. U ovoj strategiji se favorizuje povratak što je i normalno i nije problem i tako i treba i najbolje je ukoliko ljudi imaju želju i volju da se vrate na svoje, međutim i po Ustavu ... Dejtonskog mirovnog sporazuma i po drugim pravima ljudskim zagarantovano je da oni mogu i da ostanu tamo gdje sada jesu. Tamo se na to nije dalo dovoljno akcenta i ljudi su nezadovoljni sa tim. Svako ima pravo da bira gdje će da živi, da li da se vrati, da li da ostane ili nešto treće. I zato se ovdje insistira na osnivanju 'Fonda za pravičnu nadoknadu' koja nije dobila dobru podršku u ovoj platformi u ovoj strategiji i vidim da je u ovoj strategiji rečeno, evo ja ću i da citiram: 'postoji otpor uvođenju formalno kompenzacionog mehanizma u BiH', znači ... priznato da postoji otpor.

Mislim da kroz ovu strategiju treba i ovaj problem otkloniti koji nije veliki problem u kompletnoj ovoj strategiji, da će onda i jedna i druga populacija biti zadovoljna i vjerovatno će se onda ta strategija moći, na zadovoljstvo svih njih i nas, usvojiti.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, evo ja da se zahvalim Akšamlji Zlatku, Aleksić Radu, Alijagić Sulejmanu, Alikadić Mustafi, Arežini Brankici, Bahtijarević Rankici, Bajraktarević Seleni, Bašić Slavoljubu i tako 149-torici ili 149 imena, zaključno sa Zuljević-Seftić Vesna.

Tome dodam i ove na sledećoj stranici i ne vidim, kad se je ministar zahvalio, što se i ja ne bih zahvalio, jer je 149 ljudi radilo dvije godine na 43 stranice. I mi danas ovdje govorimo epove o ovom dokumentu.

Žao mi je što za ovih 149 nabrojanih i ovih ovamo na drugoj strani koji nisu nabrojani nije navedeno koliko su para potrošili dok su uradili ovu strategiju, koliko je njih dobilo sredstva, a radi na tim poslovima profesionalno, bilo u Ministarstvu bilo na nekom drugom mjestu itd.

Molim vas, nekoliko stotina ljudi je dvije godine radilo na dokumentu, rekli smo ovdje od 2007. godine, je li tako, znači da bismo došli do dokumenta koji, nažalost, evo čuli smo ovdje iz ovih diskusija, ... čuli smo ovdje iz ovih diskusija: ima mnogo zaista i previše primjedbi za ovoliko stručnjaka i za ovoliko potrošenih para.

Neću govoriti o manjkavostima dokumenta. O tome su uglavnom kolege govorile. Znači, ne bih o tom govorio. Neću govoriti, neću ni predlagati zaključak da se i ubuduće u svim strategijama zahvalimo, pošto ne znam zašto smo se u ovoj zahvalili, a u drugim nismo zahvalili, svima koji imaju bilo kakve veze sa tim. Neću govoriti kako je i otkud i sada vojni stanovi u ovoj strategiji, 15 godina poslije rata, kako nema onih koji su odlučili da ostanu, kako se neke stvari ponavljaju, kako neke nisu logične kao npr. tačka 2. i 3. gdje je rečeno da se obezbijedi da Ministarstvo civilnih poslova poveže proces revizije strategije za sprovođenje Aneksa VII. sa procesom koji vodi Kancelarija državnog Tužilaštva u pripremi usvajanja državne strategije o ratnim zločinima obezbijedi koordinaciju kojom će se pomoći poboljšanje bezbjednosne situacije povratnika. Priroda takve koordinacije zahtijeva daljnje zajedničke aktivnosti Ministarstva civilnih poslova i Kancelarije državnog Tužilaštva i žao mi je što nema ministra civilnih poslova ovdje da ga pitam kako on misli da obezbijedi ovu koordinaciju i kako on uopšte vidi ovu koordinaciju i koji je cilj ove koordinacije i mogući efekat ove koordinacije.

I naravno, ima još nekih primjedbi. Pri tome ne možemo poreći da ova strategija jeste pokušaj, znači jeste pokušaj da se pomogne u rješavanju pitanja svakako kategorije koja ima sigurno u ovom društvu danas najviše problema. Moram reći da nisam siguran da je ovo posebno uspio pokušaj da se to pitanje riješi i vjerujem da je zaista prevelik broj ljudi radio na ovome za ovakav kvalitet dokumenta. Ne mislim da ovoliko ljudi nije trebalo raditi, ali njihov rezultat je morao biti drugačiji od ovog koji smo mi danas dobili ovdje ... Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ću dakle kratko, imajući u vidu ove mnoge diskusije, naglasiti da sasvim je vidljivo da je možda trebalo održati jednu tematsku sjednicu kada je u pitanju ova strategija povratka i da bi mogli na jedan kvalitetan način odgovoriti i dati odgovarajuće primjedbe na sve ove izazove koji stoje pred nama, kada je u pitanju rješavanje pitanja povratka i druge stvari vezano za ovu strategiju.

Ja bih se u mnogo čemu složio sa diskusijom koju je imao uvaženi zamjenik predsjedavajućeg Niko Lozančić, mada ću ja glasati za ovu strategiju, imajući u vidu da je ovo ipak koliko-toliko doprinos rješavanju ovih pitanja.

Kada je u pitanju zahvaljivanje, evo i ja ću iskoristiti priliku da, mislim, se ovdje treba bez ikakvog možda dodatnog ovoga ... nekog posebnog naglašavanja zahvaliti koordinadoru koji je radio na ovoj strategiji, gospodinu Mariju Nenadiću, koji je zaista čovjek koji na ovim pitanjima izuzetno dobro te poslove obavlja i radi na jedan kvalitetan način.

Šta bih ja želio ovdje kad se budu radili akcioni planovi o realizaciji ove strategije da posebno naglasim: da se donese jedan poseban dodatni akcioni plan po pitanju održivog povratka. U tom cilju, ja ću predložiti jedan zaključak i mislim da će biti on koristan Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice da na tom planu nešto posebno uradi.

I, moj prijedlog zaključka bi glasilo otprilike: 'Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da u sklopu Prijedloga revidirane strategije BiH za provedbu Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma sačini poseban dodatni akcioni plan održivog povratka, sa posebnim osvrtom na pitanje dosljednog provođenja Odluke Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda, izdvajanju sredstava za povratnike koji se bave poljoprivredom i stočarstvom, finansiranju samozapošljavanja, mikroreditiranja kao i različitih oblika bespovratne pomoći povratnicima u procesu stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije.'

Sasvim je jasno da mi imamo na terenu situaciju da se ljudima vraća imovina, međutim nije to dovoljno u procesu ovoga održivog povratka. Dakle, treba raditi na tom pitanju mnogo više, odgovornije, ozbiljnije da bi se ovi procesi doveli do kraja.

Zahvaljujem se.

BERIZ BELKIĆ:

Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice, kolege, uvaženi članovi Vijeća ministara, ja ću također nastojati vrlo kratko, s obzirom da još ima kolegica i kolega koji žele govoriti a i s obzirom da je dosta toga već ovdje rečeno.

_____ (?)
(nije uključen mikrofon)

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Nisam ja zadužen za tebe. Dakle, ja današnju raspravu o ovoj strategiji povratka vidim kao važnu zbog toga što ona neminovno otvara pitanje suštine problema, a to je problem povratnika.

Drugo, što se na kraju ipak utvrđuje kao neki konačni termin završetka procesa povratka. Dakle, spremnost BiH da učini još sve što je ostalo da se učini da se ovaj relativno mali broj koji je ostao još, koji je izrazio želju da se vrati. Nažalost, moramo konstatirati da smo mi kao zemlja izgubili bitku sa problemom povratka. Nakon evo 13-14 godina, mi imamo gotovo istovjetne probleme povratka kakve smo imali i prije 10 godina.

Po mom mišljenju, strategija kao strategija, kao dokument gledajući ga formalno, on je zadovoljio sve te kriterije. Uočio je dobro probleme, dao je prijedloge, dobre prijedloge za rješavanje tih problema, ali po mom mišljenju da mi nismo ništa ni bogatiji ni siromašniji ako ne usvojimo danas ovo ili usvojimo ovu strategiju. Po mom mišljenju postoje samo dva strateška cilja koja su vezana za povratak: oročiti i kazati da nema ljudi povratka u ovakvoj

političkoj klimi koju mi imamo u BiH, nema povratka sa poštovanjem ljudskih prava i sloboda, ovakve kakve mi imamo. Možete kamarati i fondove i stručnjake i šta god hoćete, nećete napraviti ništa od toga.

Ja sam danas bio obradovan diskusijom kolege Lozančića ali sam bio razočaran što ta diskusija nije se čula ni u jednom parlamentu u BiH, recimo prije 10 godina. Ja samo mogu kazati da sam zadovoljan što je to kolega Lozančić danas govorio, možda dosta emotivno i neka je, i kazati uz to: bolje ikad nego nikad, ali uz žalosnu konstataciju da smo izgubili dragocjeno vrijeme na suštinskom i mnogobrojnijem povratku koji smo imali šansu da uradimo. Vidite, mi nakon šest ili sedam godina pravimo ovu revidiranu strategiju a da ne znamo u ovom momentu, evo, ne znam danas ima li iko u ovoj sali ko zna koliko je lani bilo povrataka, koliko je prije godinu dana još bilo povrataka. Nemate nijednog podatka. I ovo ništa nije i neće ništa biti, bez obzira što je radilo 100 ljudi. I sad ćemo čekati šest mjeseci da opet se okupi 100 ljudi i da napravi akcioni plan. Evo, trebaju akcioni planovi, ljudi! Koje strategije? Ponavljam, dok ljudi ne budu imali osnovna ljudska prava tamo gdje se žele vratiti, gdje imaju pravo se vratiti, gdje imaju pravo na obrazovanje, na liječenje, na zapošljavanje, džaba nam pričati!

Dakle, želim ukazati ovdje da osim ovoga što ovdje sve piše da mi kao Parlament BiH moramo biti svjesni odgovornosti, da moramo stvoriti političko-sigurnosni i pravno i sigurnosni ambijent ne samo za povratak nego ukupno življenje. Da je ukupno življenje normalno u BiH, ovo ne bi bili problemi. Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodina Jašarevića nema, preskačemo. Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Ma evo, gospodine predsjedatelju, dosta se toga čulo, skratit ću. Nisam od onih koji kad se uradi ovoliki posao onda kažu i nađu milion zamjerki. Može se naći milion zamjerki ali suština priče da je ipak pred nama jedna strategija dugo rađena, dugo pripremana, ne idealna, a ipak ona daje jedan okvir koji sam po sebi nije dovoljan. Tek poslije ovog dokumenta, treba prići i raditi. Zato neću puno o strategiji, jer smatram da je ona samo okvir a da za 90 dana mi ovdje trebamo dobiti razradu ove strategije i da je to ključ priče.

Znači, uvjet uopće da pričamo o ovoj strategiji jeste taj plan kako je realizirati, koji moramo dobiti u narednih 90 dana i onda dati konačnu odluku o tome. I, mogu se složiti sa kolegama koji su kao pretpostavku otvarali pitanje ambijenta svega onoga što smo radili. Aposlutno to stoji i sigurno je da u ovom trenutku ne možemo reći da imamo optimalan ambijent za povratak. Ali isto tako energično sam protiv bilo kakvih rokova i dead linova utvrđivanja u smislu povratka i to želim ovdje da kažem. A taj ambijent neće se stvoriti preko noći, gospodo. Mi ćemo jednog dana biti zemlja u EU. Ja sam uvjeren u to i to će biti, nije sad bitno, za 10 ili 15 godina. I tada će i Goražde i Stolac i Derventa biti u jednom puno širem prostoru, ambijentu puno kvalitetnijem nego što iko od nas može sada pretpostaviti. I zašto da mi sada zatvaramo mogućnost da neko, pa i iduća generacija, ne ostvari to pravo na povratak u bilo kom dijelu BiH. To je ključ priče. A jesmo li mi spremni na takvu vrstu priče? I nemojmo idealizirati, jer sad u ovoj recesiji možemo mi akumulirati nekoliko stotina miliona maraka pa investirati, a međunarodni donatori polako dižu ruke. Nego hajmo zadužiti se 500 miliona,

rekli smo u ovom parlamentu ... program kako ćemo ih utrošiti i hajmo ko je odgovoran za to. A pričati sad strategija radila ovoliko, onoliko, pustite to.

Ja mislim da imam moralno pravo zašto ovo kažem, i dopustite mi samo, bio sam ministar u Vladi Republike BiH kad je krenuo rat za izbjeglice. A u Vladi Federacije, kad je potpisan .. prvi ministar i uspostavio Ministarstvo na državnoj razini, pokrenuo projekte, nije bitno, maknut sam brzo iz nekih drugih razloga, ali je činjenica da imamo uspostavljene procedure, da imamo uspostavljene strukture, ali nemamo dovoljno energije i protočnosti u njima i ovo je moja poruka ljudima u vladama i Vijeću ministara da se uz sve napore koje čine, nije kritika, uz pomoć Parlamenta i uz ovakav program mjera može poslati pozitivna poruka. Mi smo dužni tu pozitivnu poruku poslati. I ja danas želim kroz ovu strategiju tako je ne negirati nego stvarati taj ambijent, evo o njemu je govorio gospodin Lozančić, ja se apsolutno slažem. Ali vidite, mi već ovdje imamo podatke, gospodo, statistike o povratku, dopustite. 'Zvaničnim statistikama registrirano je preko milijun povratka u BiH', to piše ovdje, ja sad čitam, 'od kojih je oko 450 tisuća izbjeglica', znači to su ljudi koji su bili u trećim zemljama, 'i oko 580 tisuća raseljenih osoba'. A, 'od toga', vrlo su ovo bitne stvari, nemojte misliti da ja čitam bez razloga, 'od toga se 72% vratilo u Federaciju BiH, a 26% u RS'. Ja samo govorim statistički. Ne govorim o kvaliteti i zašto i kako. Ali neka se zna statistika.

A da sad ne ulazim, od toga koliko je ko procentualno, '62% Bošnjaci', ja želim da se 100% Bošnjaka vrati i Srba i Hrvata, samo '13% Hrvata'. I ja bih volio, generalno, a ja bih volio evo da u tom programu ovo ministarstvo, resorni ministar i timovi ljudi definiraju gdje su to prioriteta, gdje je moguće napraviti realan proboj u povratku i tamo gdje nije bilo do sada istog odnosa. A podsjetit ću vas, nemojmo potcjenjivati rezultate povratka nakon ovakvih kataklizmi, jer po statistikama UNHCR-a ... uvijek se najmanje 40% ljudi nikada ne vraća. To je u svijetu iskustvo. I nemojmo potcjenjivati ove rezultate povratka i nemojmo demotivirati ljude na povratak. Na neka mjesta su se skoro svi ljudi vratili. I neka su, Bogu hvala. Ali na neka nisu. U neka ESFOR, ovo što govore, 1996. ulazio i ova rješavao i mnoga otvorena pitanja, a isti takav pristup nije imao u druga mjesta da otvori prostor i makne prepreke na tome. Toga moramo biti svjesni. I to je odgovornost i međunarodnih struktura i međunarodne zajednice. I ja mislim da mi ne trebamo danas osporavati ovu strategiju. Mi je trebamo podržati i zatražiti konkretan plan mjera i biti ključno tijelo koje je i pokrenulo ova pitanja vezana i za popis i za sredstva i za dinamiku i pokušati gurati. Pa valjda će doći malo, rekao bih, malo racionalniji ljudi od mene ili od nekih drugih, ja sad polazim od sebe, pa će reći sutra, evo, ja želim investirati u Modriču, u Livnu ... tu su najveći izvori vjetroenergije po testiranju u Europi sada. Idem tamo živjeti, idem tamo raditi. Hajmo takav ambijent stvarati, a ne, evo, nisam htio politizirati, htio sam nas ohrabriti da pošaljemo neku pozitivnu poruku tim ljudima da se ne odustaje od povratka i da je to legitimno pravo i da ćemo se boriti koliko budemo mogli.

Evo, hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Savo Erić.

SAVO ERIĆ:

Gospodine predsjedavajući, i ja neću dugo. Dosta su toga kolege rekle. Zaista ova tačka zaslužuje mnogo veću pažnju i mnogo više vremena. Ono što ja imam primjedbe da ova strategija nije uzela u obzir ostanak i pravičnu nadoknadu kao dva važna pitanja koja su trebala

da uđu ovdje, pogotovo što se zna da iz RS-a veći dio stanovništva traži i podržava takvo jedno pitanje.

Ova strategija sigurno treba da nađe mjesta i ne treba se čekati. Mi smo ušli u povratak i nazad nema. Potrošeno je mnogo para a samo je pitanje kako smo to potrošili, da realno pogledamo i drugo, veoma je bitno izvršiti analizu tih utrošenih sredstava. Zašto nam treba ova analiza? Ova analiza nam treba da bi projekat strategije zaživio u pravom svjetlu, da vidimo gdje su nedostaci i kako da ih ispravimo. To je jedno. I pogotovo, ako se razmišlja da se kreditno zadužimo, da kažemo do kog nivoa smo završili povratak, i on ne može nikad biti idealan. A samim tim, znači čovjek koji neće da se vrati, ako ga sleduje nekih 50-60 hiljada maraka, daš mu to za ostanak, potpiše svoj papir i on sebi pravi kuću gdje on hoće i samim tim smo završili priču. Ne vidim što bi bježali od toga. Pravična nadoknada se ne može izbjeći. Ljudi će na sudovima i vijekovima tražiti to svoje pravo i ono neće iščeznuti a samim tim, ako mi budemo donijeli program povratka i ostanaka i ispred pravične nadoknade, onda ćemo reći: imamo 100 miliona za pravičnu nadoknadu, pa ćemo izvršiti u tom pravcu reviziju i samim tim bi ova strategija zaista našla svoje mjesto da analiziramo sad dalje u primjeni. I ono što je bitno, znači to je neki rok od pet godina koji bi mogao sigurno da kaže: završili smo povratak, ostanak i pravičnu naknadu 70%.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja još imam prijavljenog Denisa Bećirovića.
Izvoli, Denise.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa ja smatram da je ova tema ključna tema za državu BiH i za Parlament, a Aneks VII. vjerovatno ključni aneks Dejtonskog mirovnog sporazuma. I, kada već imamo ovu tačku dnevnog reda, vjerovatno dolazi vrijeme kada i ovaj parlament i nadležne institucije u BiH ali ne samo u BiH već i van zemlje trebaju dati svoju ocjenu koliko je zaista Aneks VII. realiziran.

Naime, mi smo i u ovoj strategiji dobili neke podatke koji za mene barem nisu ohrabrujući. Ako je ukupno u BiH bilo 2,2 miliona izbjeglih i prognanih raseljenih lica, a ako se polovina od toga i više od polovine nije vratilo kućama, onda je to dovoljna poruka i dovoljna opomena za sve nas da zaista vidimo šta se događa na tom planu.

Još uvijek mi imamo u ovoj zemlji koja hoće u EU 2.700 ljudi koji žive u katastrofalnim uvjetima u kolektivnim centrima. Ali, posebno su ozbiljne dvije konstatacije koje također stoje u ovoj revidiranoj strategiji. Prva konstatacija: mnogobrojni povratnici koji su se do sada vratili suočavaju se sa uslovima koji ugrožavaju mogućnost njihovog opstanka u mjestima povratka. Dakle, o čemu se radi? I ono malo ljudi što se vratilo je u takvoj situaciji da ne mogu opstati, a mi hoćemo da vratimo onu veliku većinu. Zašto su takvi uslovi, zašto je situacija takva, ovo je pravo mjesto da o tome zaista najozbiljnije progovorimo.

Također, druga ozbiljna konstatacija: nerijetko su sva ograničenja ukorijenjena u diskriminaciji, što je u suprotnosti sa principima postavljenim u Aneksu VII., u Ustavu BiH, međunarodnom pravu. Dakle, to je trenutno stanje u BiH. I sasvim je izvjesno da mi danas

možemo izvući zaključak da nema jednoobrazne i usklađene realizacije ključnih ciljeva iz Aneksa VII.

Dakle, možemo konstatovati: ne provodi se Dejtonski mirovni sporazum, ne provodi se Aneks VII. Konsekvence neprovođenja Dejtonskog mirovnog sporazuma i Aneksa VII. su izuzetno pogubne po budućnost ove zemlje i po budućnost sva tri njena naroda i ostalih, a ne samo po jedan narod. I mi treba danas da iskažemo svoj stav u vezi sa ovim. Danas treba jasno poručiti i u okviru ove tačke dnevnog reda da Dejtonski mirovni sporazum nije samoposluga iz koje može uzimati svako ko šta želi i šta hoće. Ja mislim da neprovođenje dosadašnje Aneksa VII. uopšte ne dovodi u pitanje potrebu za povratkom u BiH, ali neprovođenje Aneksa VII., po meni, dovodi u pitanje one niže teritorijalne organizacione jedinice u BiH koje su bile zadužene da ga provode, a evidentno ga opstruiraju. Dakle, postavlja se pitanje: Šta rade entiteti i šta rade kantoni u ovoj zemlji na planu povratka ljudi i realizacije Aneksa VII.?

Također, smatram da proces povratka se apsolutno ne smije vremenski ograničavati i da to mora biti naš trajni zadatak i trajna obaveza. U ovoj strategiji posebno sam pažljivo pročitao ovaj dio koji se odnosi na obrazovni sistem. I mislim da on vjerovatno uz neke druge stvari posebno ima štetne posljedice i po povratak i po budućnost zemlje. Jel moguće da nakon 14 godina od Dejtona do danas i dalje imamo lokalne organe vlasti koji su nespremni da poštuju i štite ljudska prava povratnika, da još uvijek nemamo usaglašene državne i entitetske zakone u oblasti obrazovanja? Da imamo također nazive škola, da imamo udžbenike itd. koji favoriziraju u različitim dijelovima BiH samo jednu nacionalnu pripadnost, a ne druge, da se recimo po školama obilježavaju vjerski praznici samo jedne vjeroispovijesti, a ne druge. I kako onda ljudi da se vraćaju?

Dakle, veliki je problem administrativna i birokratska praksa koja se već ustalila i koja diskriminira povratnike u BiH. Zbog toga evo možemo slobodno reći da i u ime Kluba SDP-a u Parlamentu BiH izražavamo potpuno nezadovoljstvo dosadašnjim rezultatima na provođenju Aneksa VII. I, ne samo da SDP izražava to nezadovoljstvo ili ljudi u BiH već i gotovo sve evropske institucije. Podsjećam, o tome danas nije bilo govora, ali Evropski parlament na svom zasjedanju u oktobru prošle godine u Strazburu je između ostalog u jednom svom dijelu rekao da je, citiram, 'zabrinut zbog nedostatka napretka u procesu povratka izbjeglica'. I, tom prilikom Evropski parlament je apostrofirao posebno područje Posavine, odnosno ovaj dio RS.

Ja mislim da ključni problem u realizaciji Aneksa VII. su prije svega oni koji opstruiraju provođenje Aneksa VII, najvećim dijelom, ali jednim dijelom odgovornost pripada i onima koji manipuliraju sa provođenjem Aneksa VII. Nije nepoznata činjenica, evo, uzet ću region sjeveroistočne Bosne i Tuzlanskog kantona: da su neke političke stranke organizovano radile na tome da se ljudi iz Bijeljine, Zvornika, Srebrenice, Vlasenice, Bratunca itd., recimo, registruju u Tuzlanskom kantonu i oni su se za posljednje opće izbore 2006. u dobrom broju registrovali u Tuzlanskom kantonu. Ali, kakve su posljedice ostavili u tim općinama, to je pitanje za posebnu analizu.

Naravno, što se tiče Kluba SDP-a, ako ova revidirana strategija može doprinijeti da se stanje u ovoj oblasti poboljša, a s obzirom da u ovom trenutku nemamo boljeg dokumenta od ovog, mi ćemo taj dokument podržati. No, ja bih iskoristio priliku da ipak predložim jedan zaključak koji, po mom mišljenju, bi konkretizirao ovu priču, iz prostog razloga što postavlja

se pitanje: ako se ne poštuje Ustav BiH, ako se ne poštuje Aneks VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma, postavlja se pitanje, pa šta to obavezuje organe vlasti da ispoštuje jednu revidiranu strategiju?

Stoga predlažem zaključak u sljedećoj formi:

'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Vijeće ministara da najkasnije u roku od 60 dana', dakle da tačno vremenski ograničimo, 'od usvajanja Revidirane strategije BiH za provedbu Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma dostavi Predstavničkom domu operativni plan realizacije strategije, s posebnim osvrtom na nosioce tog posla, rokove realizacije i izvore finansiranja.'

Ja ću taj zaključak dostaviti i u pisanoj formi. I na kraju, moram reći da neću komentarisati pojedine političke partije i njihove istupe, kada je ova tema u pitanju. Međutim, barem za jednu političku partiju u Predstavničkom domu bilo bi pametno, bilo bi i moralno, da kada je ova tema na dnevnom redu da zaista pokušaju da prećute, s obzirom šta je sve u ime te političke stranke urađeno ljudima i narodima u ovoj zemlji.

BERIZ BELKIĆ:

Ja imam repliku: Branko Dokić. Je li replika, Branko? Jeste.

BRANKO DOKIĆ:

Jeste, gospodine predsjedavajući.

BERIZ BELKIĆ:

Denisu Bećiroviću?

BRANKO DOKIĆ:

Ja ću iskoristiti priliku pa je, hajde, zvanično replika kolegi Bećiroviću, ali ne samo njemu.

BERIZ BELKIĆ:

Ali i šire?

BRANKO DOKIĆ:

Ali i šire. Upravo tako, da. Hoću da vas podsjetim da je na dnevnom redu Prijedlog revidirane strategija BiH za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma. A vi znate da Aneks VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma tretira tri ravnopravna pristupa rješavanju ovog pitanja.

Kolega Denis a ne on samo nego mnogi ovdje nisu uopšte spomenuli nijedan drugi aspekt osim povratka. Još jednom naglašavam, mnogi u diskusiji nisu ni spomenuli nijedan drugi aspekt osim povratka. Ako pogledate i ovu strategiju, izuzimajući zaključke Savjeta ministara, jasno je šta ona preferira i na što stavlja težište. U tome je, po meni, njena manjkavost. I volio bih da ova strategija u sebi sagledava potpuno ravnopravno u skladu sa mogućnostima, a ne nekakvim, kako da kažem, osjećanjima pojedinaca, sva tri ova aspekta.

I htio bih da kažem da spominjanje broja nekih statističkih podataka, ali kad se oni tretiraju istrgnuto, da to onda može da bude veoma pogrešno shvaćeno i može da bude poslana veoma pogrešna slika. U ovoj strategiji ima nekih i statističkih podataka koje bi ako ih hoćemo korektno interpretirati, koji će dati novu sliku o ovom problemu i ovim pitanjima u BiH. Evo pomenuću, skrećem pažnju na stranu 11 u kojoj se kaže da rezultati revizije statusa brojčanog stanja raseljenih lica su sad korigovani i ispalo je da je najviše raseljenih lica 55,2% pripadnika srpske nacionalnosti, 38,3% bošnjačke itd. Dakle, kad se govori o brojkama, onda je bio red da se i ove evo novootkrivene brojke spomenu i istaknu. Ne bih dalje, kako da kažem, dolijevao ulje na vartu ili dirao žive rane. Ono sa čim se mogu u potpunosti saglasiti, ja hoću to i da istaknem, jeste jedna konstatacija kolege Lozančića koju je izrekao naš poznati umjetnik: to su kategorije ljudi od kojih svi mi bježimo i ono na kraju šta bih rekao, šta ću podržati. Podržao bih ovaj prijedlog koji je kolega Bećirović maloprije izdiktirao, ako bi u njemu bila jedna napomena da se radi o akcionom planu provođenja Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma koji podrazumijeva sve aspekte koji se tamo nalaze.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ja više nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu, dakle uz nadu. Naravno, dat ću mogućnost ministru. Ne trebate vas troje se javljati, vidim ja. Dakle, uz jednu konstataciju da se nadam nakon ovih rasprava da smo svi čuli jedni druge šta smo govorili, da nećemo bježati od tih ljudi više i da ćemo mi napraviti ovaj prvi korak koji je pred nama.

Izvolite, gospodine ministre, neka vrsta završne riječi, komentari. Nisam čuo, Šefik, nećemo naravno.

SAFET HALILOVIĆ:

Ja ću biti veoma kratak, bez ikakve polemike,

BERIZ BELKIĆ:

Evo da se malo čujemo još.

SAFET HALILOVIĆ:

samo da par stvari pojasnim. Naime, kada se govori o ovom ambijentu itd., to je potrebno i to pripada poslanicima da vode političku raspravu o povratku, ostanku itd. Mi u Ministarstvu, ako želimo nešto da uradimo, izbjegavali smo bilo kakvu politizaciju i ocjenjivanje itd., služili smo se čisto statističkim podacima da bismo mogli napraviti određeni instrumentarij za realizaciju.

Što se tiče ovdje spomenute kvalifikacije o plaćanju komisija, ovog velikog broja, moram da ohrabrim da kažem da nijedan jedini dinar nije dat za te namjene. Prema tome, ako je išta utješno, to je.

/zajednička diskusija/

SAFET HALILOVIĆ:

Što se tiče ovdje spominjanih prijedloga za pogramе, akcione planove itd. mogu da kažem da Ministarstvo već radi. Evo, prva verzija akcionog tog plana, odnosno povratka:

koncept 2009.-2014. sa konkretnim strvarima za svaku godinu, svaku općinu itd. Dakle, Ministarstvo već radi na tome i samo čeka da se usvoji strategija, jer ne može ići prije strategije.

BERIZ BELKIĆ:

Malo strpljenja, molim vas, malo strpljenja.

SAFET HALILOVIĆ:

I, još samo nekoliko rečenica. Pošto je ovdje spominjan fond ovaj posebni itd. u vezi sa zahtjevom za formiranje 'Fonda za pravičnu naknadu štete', evidentno je veliko nerazumijevanje problema. Ako ne bude usvojena ova strategija, samo će biti prolongirano rješavanje pitanja i 'Fonda za nadoknadu' i ostalih pitanja. Da bi ovaj fond bio oformljen, potreban je zakon. Da bi bio donesen zakon, potrebni su podaci kojih nema. Posebno je potrebno snimiti stanje i da se u Parlamentu ... opredijeli koju vrstu štete hoće nadoknaditi. Šteta je i tamo u bankama, dakle štednja itd. Da li su to samo kuće ili imanja, preduzeća, pokretna imovina itd., sve su to pitanja koja traže posebnu elaboraciju i usvajanje na Parlamentu.

O povratku se dosta zna, i to je napisano, ali je potrebno za nadoknadu štete da se više zna. I zato je predloženo da ovo pitanje bude istraženo a potom, na bazi preciznih pokazatelja, uradi zakon i podzakonske akte za rješavanje pitanja kompenzacije.

Ovo su razlozi zbog čega su sve institucije koje su radile na strategiji mislile da je najbolje i jedino praktično rješenje utvrditi pregled stanja i potom ići na donošenje propisa, a time i formiranje ovog fonda, ili čak ne moramo mi ni formirati 'Fond za pravičnu naknadu', imamo npr. Fond za povratak pa možemo čak i to, ako Parlament se složi, propisati da taj fond radi i na naknadi štete ili neko treće rješenje itd. Ali poenta je u tome da se ne stoji, dakle da se usvoji ova strategija i da se pruži šansa da se radi na ovom planu. Mislim da strategija i zaključci Vijeća ministara, koji su brižljivo sačinjeni na osnovu strategije, sadrže ovo najvažnije što je ovdje diskutovano, i u vezi fonda, i u pogledu akcionih planova, i da, vjerujete, izbalansirano sve pokriva, tako da, kroz akcione planove, sve ovdje što je zahtijevano može se realizirati.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala, ministre.

Ja vjerujem da su poslanici u potpunosti razumjeli ove poruke. Na ovaj način ja zaključujem raspravu o tački 15. Prijedlog revidirane strategije BiH za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Ostajemo kod dogovora da radimo do 18 sati.

Idemo na tačku 16.

Ad. 16. Izvještaj o radu i poslovanju Radio-televizije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu

BERIZ BELKIĆ:

Vama je manje-više svima poznato, ali evo nekoliko uvodnih napomena. Upravni odbor RTVBiH je 30. decembra 2008 godine Parlamentu dostavio Izvještaj o radu i poslovanju RTVBiH u 2007. godini i Izvještaj o reviziji poslovanja BHRTV za 2007. godinu. U dopisu je naznačeno da Upravni odbor nije usvojio Izvještaj o radu koji je sastavio menadžment, podnio menadžment RTV, iz razloga što je revizorski izvještaj potvrdio prikrivene gubitke, nerealno prikazano finansijsko stanje, barem je tako navedeno.

Mi smo ovaj materijal bili uvrstili u dnevni red 46. sjednice ali zbog nedosljednosti mišljenja koje smo dobili od nadležnih komisija, odnosno nepreciznosti, nejasnosti, nejasnoća mišljenja koje smo dobili od nadležnih komisija na Proširenom kolegiju je skinuta ova tačka sa dnevnog reda. Nakon toga smo pozvali ponovno nadležne komisije, dakle Komisiju za saobraćaj i komunikacije i Komisiju za finansije i budžet, da ponovno uzmu i razmatraju ove izvještaje uz prisustvo relevantnih predstavnika Upravnog odbora i da Domu dostave mišljenje. Dakle, da Domu dostave mišljenje o materijalima iz svoje nadležnosti, u skladu sa Poslovníkom, pri čemu je naglašeno da komisije ne mogu odbiti razmatranje akata iz svoje nadležnosti, već da o materijalima, bez obzira na kvalitet itd., trebaju zauzeti svoj stav i Domu predložiti odgovarajuće mjere.

Tim povodom smo uputili dopis Upravnom odboru Javnog RTV sistema u kojem smo upozorili da je Upravni odbor Domu dostavio Izvještaj o radu i poslovanju BHRTV koji nije usvojio, a da istovremeno nije predložio nikakve mjere. Također smo, pored ostalog, upozorili na zakonsku odredbu po kojoj Upravni odbor Parlamentarnoj skupštini BiH i javnosti predstavlja godišnje finansijske planove i planove programa i programe, te izvještaje o realizaciji tih planova.

Dakle, nakon svih ovih aktivnosti koje smo proveli, nastavljena je procedura po ovim materijalima i u međuvremenu smo od Upravnog odbora dobili odgovor na ovaj naš dopis, kao i izdvojeni odgovor jednog člana Upravnog odbora. Na dnevnom redu ove sjednice smo razdvojili ovo dvoje. Dakle, Izvještaj o radu i Izvještaj o finansijskom poslovanju, dakle 16. i 17. su tačka.

Komisija za saobraćaj i komunikacije je 17. marta 2009. godine dostavila svoje zaključke nakon razmatranja Izvještaja iz ove tačke. Predloženi su zaključci. Ja vjerujem da ih vi imate, ali evo radi zapisnika:

'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Upravnog odbora RTVBiH da do kraja aprila 2009. godine dostavi Predstavničkom domu Izvještaj o radu i poslovanju RTVBiH za 2007. i 2008. godinu i Izvještaj o radu Upravnog odbora za isti period.'

Dakle, nešto se proširuje.

'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Upravnog odbora RTVBiH da do kraja aprila 2009. godine dostavi Predstavničkom domu Plan sanacije i konsolidacije poslovanja RTVBiH' (o čemu smo mi i ranije govorili).

Ja bih otvorio raspravu, ali evo vidim da se Martin Raguž prijavio, ali greška, pardon, za repliku.

Branko Dokić, predsjednik Komisije.

MARTIN RAGUŽ

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Ok, ok, izvinjavam se.

Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dakle, govoriću u ime Komisije. Vi ste mi pomogli jer ste pročitali,

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam napravio jednu retrospektivu i ...

BRANKO DOKIĆ:

pročitali ste zaključke Komisije. Ja ne bih sada ih ponavljao. Prijedlog, mislim da govorim, ove komisije da ako otvorimo raspravu po ova dva dokumenta da ništa kvalitetno nećemo napraviti. Već smo o ovome raspravljali. Hoću da vas podsjetim da je ovaj dom usvojio revizorski izvještaj za 2007. godinu koji je radila odabrana kuća, koja je za to kompetentna i govorila o tome. Potrošili smo vremena koliko smo potrošili. Usvojili taj izvještaj i zbog toga bi zaista dobro bilo, evo da, imaćemo priliku za mjesec dana, ako se prihvate ovi prijedlozi Komisije da cjelovito raspravljamo o izvještaju za 2008., pa onda uz to se može sagledati i ovaj period za 2007., ukoliko će on dati nekakav kvalitetniji zaključak za 2008. i onome šta slijedi iz 2008. za ovaj period.

Evo, to je to.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala, gospodine Dokiću.

Ja sam propustio da pozdravim gospodina Nikolu Deretića, predsjednika Upravnog odbora, koji je tu.

Evo, čuli smo, naravno, otvoreno je i ako imate potrebu nešto da kažete, evo dakle, otvaram raspravu. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Dakle, sada je tačka 17.

Ad. 17. Izvještaj o finansijskom poslovanju Radio-televizije Bosne i Hercegovine u 2007. godini

BERIZ BELKIĆ:

Praktično, ono što sam govorio maločas za tačku 16., vrijedi i za tačku 17. Na isti način i ovi zaključci.

Dakle, ima li neko prijavljen za tačku 17., eventualno? Nema. Zaključujem i raspravu o tački 17.

Idemo na tačku 18.

Ad. 18. Izvještaj o radu komisija Predstavničkog doma za 2008. godinu:

- a) **Ustavnopravne komisije,**
- b) **Komisije za vanjske poslove,**
- c) **Komisije za vanjsku trgovinu i carine,**
- d) **Komisije za finansije i budžet,**
- e) **Komisije za saobraćaj i komunikacije,**
- f) **Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova**

BERIZ BELKIĆ:

Dobili ste izvještaje iz ove tačke dnevnog reda.

Otvaram raspravu o ovim izvještajima. Molim vas, malo još strpljenja, otvaram raspravu o ovim izvještajima o radu komisija. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 19., ona je vrlo srodna, dakle radi se o:

Ad. 19. Izvještaj o radu zajedničkih komisija za 2008. godinu:

- a) **Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost,**
- b) **Zajedničke sigurnosno-obavještajne komisije za nadzor nad radom OSA-e,**
- c) **Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj,**
- d) **Zajedničke komisije za evropske integracije,**
- e) **Zajedničke komisije za administrativne poslove,**
- f) **Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbeglice, azil i etiku**

BERIZ BELKIĆ:

I ove izvještaje ste također u materijalima dobili. Otvaram raspravu o tački 19., dakle o radu zajedničkih komisija. Imam prijavljenog gospodina Mirka Okolića.

Izvolite, gospodine Okoliću.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, otprilike svake godine ovi izvještaji prođu bez ikakvih komentara. Međutim, evo ja sam ovaj put dužan da ispred Komisije dam određeni komentar zato što mi nismo svoje neke obaveze ispunili prema ovom domu, a dosad to nije ni primjećivano. Međutim, bojim se da će to neko primijetiti i zato smo dužni da predložimo određene zaključke.

U ovom izvještaju gdje se govori o nadležnostima koje nisu realizovane, vidljivo je da u skladu sa Zakonom o Obavještajno-bezbjednosnoj agenciji BiH Komisija je trebala ... da razmatra i određene materijale ali to nije učinila, jer joj nisu dostavljeni od ovlaštenih predlagača. To su sljedeći materijali: Godišnji izvještaj predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH o aktivnostima Agencije za 2007. godinu; drugi je Informacija predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH o zaključivanju Sporazuma Obavještajno-bezbjednosne agencije BiH sa Agencijom stranih država i institucijama stranih država i međunarodnim organizacijama u 2007. godini i, ono što je najvažnije, 'Godišnja platforma o obavještajno-bezbjednosnoj politici za 2009. godinu'. Hajde, ova dva izvještaja toliko Parlament i neće uzbuditi jer nekima nije to ni bitno, međutim ovdje je najbitnije od svega ovoga 'Godišnja platforma za 2009. godinu' koju mi još uvijek nismo usvojili i Obavještajno-bezbjednosna agencija kao osjetljiva agencija još uvijek radi bez te platforme za 2009. godinu.

Da se to ne bi ponavljalo, mi smo upućivali svojevremeno urgencije da se ovo dostavi na vrijeme. I prošle godine smo zbog kašnjenja za prošlu godinu i neusvajanja za pretprošlu godinu dostavili na vrijeme urgenciju da to bude usvojeno u ovoj skupštini sa decembrom prošle godine za ovu godinu, ali nije se desilo. Na osnovu toga predlažem jedan zaključak, sljedeći:

'Na osnovu Zakona o Obavještajno-bezbjednosnoj agenciji BiH', (blag zaključak, znači za sada, pa ćemo vidjeti šta ćemo), ... 'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH i Predsjedništva BiH da ispune svoje zakonske obaveze iz navedenog zakona u pogledu dostavljanja izvještaja, informacija i platforme.'

To je Prijedlog zaključka. Bilo bi dobro da ovo usvojimo da nam se ne bi desilo da ovu 2009. godinu radimo bez jednog veoma bitnog akta, a to je 'Platforma o obavještajno-bezbjednosnom radu Agencije' na osnovu koga Agencija pravi svoj plan rada i strategiju. A evo, već je pola godine i treba se početi na izradi te platforme za iduću godinu, zato što nju priprema Savjet ministara, predlaže Predsjedništvo, ovo je Parlamentarna skupština, a Parlamentarna skupština usvaja.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Ovo je bilo vrlo korisno. Molim Vas da predate Prijedlog zaključka.

Ima li još prijavljenih za raspravu o tački 19. Izvještaj o radu zajedničkih komisija? Nema. Zaključujem raspravu o tački 19.

Idemo na tačku 20., dakle radi se o:

Ad. 20. Izvještaj o radu Ureda za razmatranje žalbi za 2008. godinu

BERIZ BELKIĆ:

Izvještaj nadležne komisije smo dobili, dakle Komisija za finansije i budžet, 30. marta, i vidjeli ste da je Komisija jednoglasno podržala Izvještaj Ureda za razmatranje žalbi sa predloženim zaključcima 1. i 3. sadržanim u Izvještaju. Ima li potrebe da ih čitam, vidjeli ste ih u Izvještaju?

Dakle, dalje, tu imamo dva zaključka, 1. i 3. sadržanim u Izvještaju, a dalje Komisija u Izvještaju predlaže Domu usvajanje još jednog zaključka koji se vidi u Izvještaju. Nadam se da nema potrebe da ga čitam.

Dakle, otvaram raspravu. Evo, ovdje imam prijavljenog Savu Erića.

SAVO ERIĆ:

Ovako, samo da otklonimo male dileme. Pošto smo na Komisiji imali žestoke rasprave vezano za veliki broj žalbi koji inače utiču na privredni razvoj BiH i činjenica da sam pokazatelj o 1.515 žalbi koje su razmatrane, ali evo, otklonili smo to, nadam se, sa budućim zakonom o javnim nabavkama koji je prouzrokovao taj veliki broj žalbi i samim tim da ova komisija nije mogla efikasnije raditi.

Ono što je evidentno, ovdje vidite po prvi put da imamo u fening složeno gdje su trošili, šta su radili, tako da je Komisija zaista radila svoj dio posla i zbog toga je naš prijedlog bio i jednoglasno usvojene sve ove primjedbe koje smo imali ranije su otklonjene. Činjenica da Ured, da ne ponavljam ovdje, ima viziju da sljedeći izvještaj bude daleko bolji i ja se nadam samo da će sljedeći put biti jedno 200-300 žalbi. To bi bila naša želja.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala, gospodine Eriću, i ja želim to.
Gospodin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, cijeneći da imamo malo vremena, ja ću vrlo kratko. Naime, prije dvije godine mi smo razmatrali također izvještaj ovog Ureda za razmatranje žalbi. Možda je tadašnji i sadašnji direktor u jednom nespretnom nastupu prema ovom parlamentu stvorio jednu krivu sliku o Uredu, odnosno radu ili neradu Ureda. Stoga ja želim da potcrtam da je ovaj Ured za razmatranje žalbi veoma važan u cilju zaštite, odnosno u jednoj globalnoj borbi protiv korupcije. Jer, da nije ovog Ureda za razmatranje žalbi, mnogi mešetari koji donose odluke o dodjeljivanju određenih poslova bi radili nezakonite stvari, odnosno oni koji učestvuju na tenderima ne bi imali kome da se žale.

S obzirom da je to tako i da je, ako se sjećate, prije dvije godine nama rečeno da je bilo nekoliko hiljada zaostalih žalbi koje su evo rješavane, da je bio nepopunjen ovaj Ured za razmatranje žalbi, jer je bilo svega dva člana i nije imao, odnosno tri, i nije imao kvoruma itd., itd., a na jednoj od prethodnih sjednica mi smo upotpunili, odnosno imenovali ostala dva člana

ovog Ureda za razmatranje žalbi, ali zaostale su neke stvari. Koliko znam, trenutno Ured funkcioniše na taj način da ima direktora i da nema zamjenika i da direktora, po Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, niko ne zamjenjuje. Naime, nekoliko godina direktor ne može da ode na godišnji odmor, jer ukoliko ... znači za pet dana ne odgovori se na određenu žalbu, ugovorni organ može da zaključi ugovor bez obzira što se Ured za žalbe nije oglašio.

Da bi se takve stvari izbjegle, mislim da bi trebalo otkloniti jednu nepravdu, i prema direktoru i prema zaposlenicima ovog Ureda za žalbe, i shodno tome ja sam predložio, evo, i predlažem dva zaključka, da ne bi činili nepravdu prema ovim ljudima.

Prvo: 'Zadužuje se Vijeće ministara BiH da riješi sva neriješena pitanja u Uredu za razmatranje žalbe a koja se tiču neusklađenosti Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ureda, te da obezbijedi korištenje svih prava iz radno-pravnog statusa zaposlenih u Uredu. Jer, ako svi imaju pravo na godišnji odmor, znači trebalo bi da imaju i zaposlenici Ureda, odnosno rukovodioci Ureda.'

I, drugo: 'Zadužuje se Vijeće ministara da sva podzakonska akta vezana za rad Ureda za žalbe uskladi sa *acquis communautaire*, tj. evropskom pravnom regulativom.'

Mislim da su korektni zaključci i ja vas molim da ih podržite, da ne činimo nepravdu prema ovim ljudima koji tamo rade.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Što se tiče odnosa prema direktoru Ureda, on je iskazan kroz ovaj izvještaj. Dakle, Komisija je jednoglasno podržala Izvještaje i ja ne vidim gdje pronalazite neku odbojnost ili neku predrasudu prema direktoru. On je dobrodošao i, naravno, mi podržavamo rad svih ljudi koji iza sebe prave rezultat.

Ja više nemam prijavljenih za ovu tačku dnevnog reda. Zaključujem raspravu.

Idemo na tačku 21.

Ad.21. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o dopuni Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu BiH

BERIZ BELKIĆ:

Vidjeli ste iz Izvještaja da je saglasnost postignuta usvajanjem dva amandmana.

Otvaram raspravu o Izvještaju. Ima li kakvih primjedbi na Izvještaj? Nema. Zaključujem raspravu o tački 21., odnosno o Izvještaju ove komisije.

Prelazimo na tačku 22.

Nažalost, evo opet se dešava da inicijator ove tačke dnevnog reda nije tu.

Dakle radi se o:

Ad.22. Informacija o poplavama u Popovom polju, rijeci Krupi i na području Hutovog blata (podnosilac: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa)

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, tačno je da je podnosilac materijala Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, ali evo ja sam već ispričao da se radi o inicijativi gospodina Raguža još sa 46. sjednice. Mi smo tada se dogovorili da pribavimo materijale preko resornog ministarstva itd. Ovu smo Informaciju o poplavama dobili 18. marta. Imamo sada i Mišljenje koje smo dobili, mislim jučer, Komisije za vanjsku trgovinu i carine. Vidjeli ste da je Komisija Informaciju primila k znanju i da Domu predlaže i usvajanje zaključaka. Nadam se da imate Mišljenje Komisije i da nema potrebe da čitam ovaj prijedlog zaključaka.

Ovo je što se mene tiče kad je riječ o uvodnim napomenama o tački 22. Ministar je evo cijeli dan ovdje čekao i mislim da bi bilo fer i korektno da mu damo mogućnost, a i dužan sam po Poslovníku. Izvolite, gospodine ministre. A vas molim da ne napuštate salu, jedan po jedan izlazi, imat ćemo problem.

MLADEN ZIROJEVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, uvaženi poslanici, ja ću vrlo kratko se osvrnuti samo na predložene zaključke. Naime, Komisija za vanjsku trgovinu i carine je Informaciju primila k znanju i predložila četiri zaključka. Kratko ću prokomentarisati svaki od njih.

Prvi zaključak je da se zadužuje Vijeće ministara BiH da uspostavi regulatornu funkciju u saradnji sa entitetskim ministarstvima na nivou BiH, koja će biti nadležna za rješavanje upravljanja sistemom voda. Ja se ne slažem sa ovim zaključkom, pogotovo, upravo zato što nisu predložili koji oblik regulatorne funkcije treba uspostaviti. Da li je to komisija, da li je to radna grupa, a vas ću informisati da Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa ima organizacionu jedinicu koja se upravo bavi samo ovom problematikom i koja makar u ovoj oblasti ima fantastičnu saradnju i koordinaciju sa entitetima.

Drugi zaključak je bio da upravljanje slivovima rijeke Trebišnjice i Neretve treba da bude u skladu sa okvirnim direktivama o vodama EU. I tu ću vas informisati da su entitetski zakoni u dobroj mjeri usaglašeni sa legislativom EU. Naime 90% direktiva koje se odnose na vode je već ugrađeno u entitetske zakone.

Treći zaključak je bio da Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa treba da podstakne realizaciju Sporazuma o grantu Globalnog fonda za okoliš između BiH i Međunarodne banke za obnovu i razvoj kao Agencije za realizaciju sredstava Globalnog fonda za okoliš, Projekat upravljanja Neretvom i Trebišnjicom. Isto tako ću vas informisati da je realizacija ovog projekta u toku. U sastavu Ministarstva ima tim koji upravlja ovim projektom i sredstva koja su namijenjena za realizaciju projekata su već operativna. Znači, apsolutno nepotreban zaključak.

I pod d) da se prilikom izrade 'Zakona o vodama u BiH' ne regulira uspostavljanje regulatorne nadležnosti u upravljanju sistemom voda na nivou BiH.

Gospodo, kratko ću vas informisati o tome da je ovo na čelu sa Ministarstvom, i ja sam insistirao na tome, da ovaj plan rada Ministarstva za ovu godinu bude puno ambiciozniji u odnosu na prošlogodišnji. Znači, prošle godine Ministarstvo je planiralo samo četiri zakona, ove godine ja sam insistirao na tome da to bude 19, čak 19 zakona. Nismo predvidjeli (to možete konstatovati uvidom u program rada ministarstava Savjeta ministara) izradu 'Zakona o vodama', mada sam ja razmišljao da se krene s jednom takvom pričom, ali u kontaktu sa entitetima, jednostavno, niti ima imalo spremnosti za donošenje takvog zakona na državnom nivou, jet to nisam mogao osjetiti.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Novaković, ja predlažem da Martin Raguž prije govori. Martine, izvoli.

MARTIN RAGUŽ:

Hvala lijepa. Lijepo je vidjeti ovu kolegijalnost. Zahvaljujem se kolegi Novakoviću i vama predsjedatelju.

Poštovani kolege zastupnici, uvaženi gospodine ministre, kolegice, ja to uvijek smatram boljim dijelom kolega, ja se vama zahvaljujem zaista na ovoj informaciji i na obrazloženjima, ali kako sam ja bio predlagač ove točke dnevnog reda i kako sam, neće se ljutiti, na jedno 30 stranica ponudio niz dokumenata, a vi ste samo na karticu i po odgovorili, kao odgovor na zastupničko pitanje, bit ću slobodan da prokomentiram ove stvari.

Znači, uz ovu zahvalu i vaš odgovor vašeg ministarstva, i vaša ovdje današnja usmena prezentacija pokazuje koliko smo mi još uvijek kao zemlja i kao razina BiH inertni na rješavanje važnih životnih pitanja. Znači, u vašoj informaciji nije bilo nijednog prijedloga zaključka. Evo, vi ste konstatirali: poplave su bile! Neću ni ulaziti sad u razloge zbog kojih su bile, o tome možemo također problematično, ali Ministarstvo nije za shodno ocijenilo ni da ponudi nijedan prijedlog zaključaka kako prevenirati stvari da se ubuduće to ne desi. A pazite, ovo se dešava u periodu od 13 godina, nikad se nije desilo, a u zadnje četiri godine drugi put, ovaj put najdrastičnije u povijesti. Znači, ako to nije alarm da nešto smislimo šta treba raditi, evo da ja nisam taj koji to treba smisliti, ja očekujem od vas i dat ću vam podršku u tom smislu. Ja ovo smatram otvaranjem priče, tek jedne ozbiljne, da imate inicijativu i da nudite rješenja. Evo, ja bih to očekivao.

To ne znači da vi uzimate nadležnosti entitetima, gospodine ministre, ali je činjenica da BiH nema sad nijednu regulatornu funkciju da može ustanoviti pravo stanje stvari, dogodne prevenirati, a da ne govorimo, ne daj Bože, da neko ode posjeti ljude koji su investirali sve, kojima je sve ove godine dovedeno u pitanje i da im kaže kako će sanirati tu štetu. E zato sam ja predlagao zaključke da se stvari mijenjaju pozitivno, ne da prozivamo jedni druge nego stvaramo jedne nove odnose ovdje.

E sad vidite, u vašoj informaciji se kaže da su hidroelektrane na Trebišnjici u proteklom periodu stalno vršila komuliranje vode u akumulaciju Bileća i time značajno ublažile poplave nizvodno od brane Gorica, a upravljanje vodama rađeno je maksimalno transparentno i javno.

Dan prije izbijanja poplava, Agencija za vodno područje Jadranskog mora, dole sa sjedištem u Mostaru, nije imala informaciju po kom režimu voda radi ta hidroelektrana, a govori se o transparentnosti. Znači, onaj ko mora prvi imati tu informaciju. Ja ovdje javno to kažem, znači da nisu imali. Znači, niko nije znao na kom režimu voda rade hidroelektrane.

Drugo, jesu li hidroelektrane morale biti na tom režimu voda u trenutku tolikog dotoka vode, kad se znalo koji je kapacitet i koje su mogućnosti probave tolike količine vode? I samo da vam kažem, znači ovdje nisu ravnomjerno korištene informacije jednog i drugog entiteta, pa ću vam reći ovdje da od Federalnog ministarstva ovdje imate podatke protoka vode: 350 m u sekundi, a dan prije toga vala je bilo 1 m u sekundi. Znači, nije to sada 5 m u sekundi, nego 350 m u sekundi?!

Hidroelektrana Čapljina može maksimalno prihvatiti 200 m u sekundi, i neka su vode tih izvora koje ja ne negiram u samom Popovom polju, a i vi sami u informaciji kažete da nisu, da je nemoguće kvantificirati, ali bile 100 m u sekundi, znači vidimo gdje je temeljni uzrok. Da je protok bio i 100 m u sekundi, to je značajno više od maksimuma, mogle su se izbjeći poplave, ali je bio 350 m, gospodo. Zašto je bio 350? I zašto se nije imala informacija da će biti ispuštene tolike količine vode? Ja o tome govorim. I ne prozivam nikoga, samo želim da se te stvari ne ponavljaju i da odgovorni u tom lancu od hidroelektrana do krajnjih korisnika svi budu pravovremeno informirani i svi skupa. Niko tu samostalno ne može reagirati. Znači, odgovornost je sviju. I taj mehanizam i taj lanac odgovornosti apsolutno ne postoji, vi ga kao ministar nemate, i ovo se uopće ne odnosi na vas, vi ste i reagirali i informacijom i dolaskom, ja to jako poštujem, ali moramo biti svjesni da taj lanac nije takav da može odgovoriti potrebama.

I drugo, osim električne energije, kad se taj projekt radio, u ravnomjernu dimenziju stavljani su poljoprivredni proizvođači, ekologija i obnova čitavog života na tom prostoru. I ne može sad proizvodnja i profit od struje biti u primatu u odnosu na te ljude. Pa ne mora se zaraditi baš u tom periodu sve. Uništili su tisuće hektara najkvalitetnijih voćaka koje su tamo krvavo zasađene i obnovljene. I ja ovdje nisam nikoga i nemojte mi stalno kao prošli put osporavati da želim nekoga prozivati. Želim, i evo predlažem (za mene je ova informacija nedovoljna) prijedlog zaključaka također kao odgovor na realno pitanje. Predlažem da ovu informaciju još ne prihvatamo, da je vratimo nadležnoj komisiji, da odredimo par zastupnika, evo ko god hoće, običi ćemo i Bileću, i Trebinje, i Ravno, i Čapljinu, i sve, da napravimo jedan parlamentarni monitoring ovih pitanja. Pa evo da doprinesemo nekom prijedlogu rješenja. Nikako unaprijed rješenje ili bilo kakvu odluku ne donesemo da bilo koga ili povrijedimo, ili izritiramo, ili da damo jednu nepravednu ocjenu. Ali gospodo, nemoguće je da danas protiče 1 m u sekundi, a sutra 350; kaže se, radi se transparentno, a niko ne zna da će to biti sutra. Nema govora o transparentnosti u tom periodu.

Drugo, postoji dobra praksa i tradicija, i u onoj zemlji dobre su stvari rađene, znalo se kad se padavine očekuju, jezero se prazni na kvotu koja može prihvatiti toliku količinu vode, a ne držati na maksimumu i onda kad dođe 100% koliko je jezero, pa naravno stradat će i Trebinje i ovo dolje. To su ozbiljne stvari. I meni je žao što moram čuti od vas da nema volje entitetske da se donese zakon o vodama na razini BiH. Pa pitanje je: Jel' to trebamo mi očekivati nečiju volju ili imamo pravo na zakonodavnu inicijativu da ovo pitanje reguliramo i da damo regulatorne mehanizme – to ne znači iz nadležnosti, mogu biti u entitetima – da se ovo ne dešava, ne samo dolje nego bilo gdje. Samo, ovo su ozbiljne stvari, ja nisam nikako htio

ovdje niti dnevnu politiku niti prozivati nikoga, ali jednostavno evo pokazuje se da smo limitirani, da imamo praznine u sustavu i da nešto moramo raditi, uspostavljati neke mehanizme da vama pomognemo da odgovorno to obavljate u koordinaciji. Ja predlažem neka Komisija organizira javnu raspravu, neka vlast pozove entitetske ministre, evo nas zastupnike da nešto napravimo, da nešto smislimo, da pomaknemo, da se ovo ne ponavlja. Meni je žao, u četiri godine ovo se drugi put ponavlja i ovaj se put ponovilo sa puno težim posljedicama. Ministre, to vam moram reći, ne vama nego da imate samo informaciju. Ja znam da ste vi nedavno došli i ono što je jedan minimum jeste i jedna vrsta kreacije, inicijative od strane Ministarstva a ne samo da igramo ping-pong: to je entitetska nadležnost, te vode nestaju na granici entiteta, naprotiv, evo djeluju, i tu treba jedan lanac i monitoringa i prevencije i regulacije koji sad nema.

I ja sam pokušao ovim zaključcima uvesti neke stvari u blagoj formi, ali sad čujem i dobili smo tamo od predstavnika Ministarstva obećanje da će ove godine donositi se 'Zakon o vodama'. Vi sad kažete da ne očekujete to. Ja predlažem da za taj zakon o vodama ostane taj zaključak, pa neka se ovaj dom izjasni hoće li ga donositi ili neće, a ne samo da čujemo od nižih razina, jer očito se ovdje pokazuje da trebaju ove funkcije. Ja mislim da smo mi otvorili dobru raspravu, Ministarstvo se uključilo, predlažem da se uključi Vijeće ministara i da ovo damo nadležnoj komisiji da još jednom sve relevantne strukture dođu, ako treba, i obiđemo teren i onda se konačno odredimo.

Evo, hvala lijepa.

Hvala još, možda sam odužio, ali stvarno, evo, ispričavam se.

BERIZ BELKIĆ:

Sve je u granicama Poslovnika.

Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ja moram reći da smo kolega i ja čitali različite materijale. Naime, on je čitao samo jedan materijal, očito, jer ja ne vidim ovo o čemu kolega govori, ne da ne vidim na isti način nego ne vidim u ovim materijalima koje sam dobio na ovakav način. Dakle, ja sam čitao i Informaciju Federalnog ministarstva ovdje i nisam našao ove podatke. Očito je da mi imamo, (onako, dio jesam, ali dio i nisam koje ste rekli ovdje), imamo očito različite podatke. Evo, recimo, samo primjera radi, konstataciju da je u akumulaciji Bileća bila maksimalna količina vode, evo ja sad čitam materijal koji vi nemate, nije došao ovdje kod vas, a to je materijal od HET-a koji kaže ovako: 'Za 30 dana u periodu od 21.11.2008. godine do 20.12.2008. godine zabilježen je maksimalni mjesečni dotok u akumulaciju Bileća od momenta izgradnje brane Grnčar. Dobra okolnost i činjenica je da je akumulacija Bileća bila skoro prazna na dan 21.11.2008. godine.' Kolega Raguž kaže da je bila puna tada, pa onda nije mogla primiti ono što je došlo, a ljudi kažu bila prazna, pa je moglo.

Znači, hoću da kažem da očito je da mi danas zaista razgovaramo o istoj stvari sa sasvim različitim informacijama i sa sasvih različitih pozicija. Meni je žao što sam se ja našao u ovoj priči sa gospodinom Ragužom, koji nemam veze sa Hercegovinom, znači koji prolazim kroz Hercegovinu kad idem na more, odnosno kad sam išao na more, a ne znam da li ću ubuduće dole ići, što naravno ne znači da sa kolegom Ragužom ne bih rado otišao da zajedno

se uvjerimo u ovo o čemu je on govorio, ili ovo o čemu ja govorim. Ali, molim vas, ja sam prošli put govorio o nekim izvorima dole. Naime, ljudi su mi takve podatke dali, pa neki dali fotografije, sad vidim da je i Federalno ministarstvo davalo fotografije, znači nisam samo ja imao fotografije, nego i oni su davali neke fotografije ovdje i govorio da je problem bio izvora, znači izvora zasebnih, pojedinačnih izvora u Popovom polju. Onda sam ovdje demantovao da je to netačno, a onda evo ovdje čitam sada Informaciju o poplavama koju je dostavila Agencija za vodno područje, znači iz Mostara, gdje se kaže da je plavljenje polja prouzrokovalo aktiviranje mnogih pomorskih veza što je rezultiralo aktiviranje mnogobrojnih izvora na području Hutovog blata i naselja Svitava i opštini Čapljini.

E sad, ja nisam dole bio, znači prošli put mi je kolega spočitavao što ja nisam bio dole, pa normalno ne znam to, ali evo nisam bio dole, ja sam sad pročitao šta kaže ovdje. Da ne kažem dalje da u drugom izvještaju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede RS se kaže: 'U zoni brane Gorica do donjeg Popovog polja postoji veliki broj izvora koji pripadaju pomenutom području, kao što su izvori Rasovac, Bugovina, Zbora', sad da ne govorim ovdje, 'i mnogi drugi koji su značajno uticali tada na poplavu.' Evo ja, budući da stvarno mi raspoložemo sa informacijama koje su različite, ne bih dalje o ovim informacijama, ne bih o kubicima vode, o ovome, onome, bojim se da se ne zapetljam u tome pošto nisam dole direktno razgovarao sa ljudima nego samo o podacima što sam dobio, ali je vrlo interesantno da na bazi svih ovih podataka Komisija predloži ove zaključke.

Evo ja sam razmišljao: Otkud da riješimo ovo pitanje sa zaključcima koji su ovdje navedeni, da se uspostave regulatorne nadležnosti u upravljanju sistema voda na nivou BiH? Ja sam mislio da bi mi te poplave mogli riješiti dobrim informisanjem između onih koji su dole zainteresovani, a da bude recimo da su regulatorne nadležnosti na nivoima entiteta, odnosno kantona, ne znam kako je u Federaciji. I ne vidim, ne vidim, zaista ne vidim kako iz ovoga su izvučeni ovi zaključci. Pa sad ja stičem pogrešan dojam, evo i ja sam kažem da je pogrešno da smo ovu stvar zakotrljali da bismo došli do regulatornih agencija na nivou BiH o ovom pitanju. Evo, ja znam da to nije motiv gospodina Raguža, ali kad bih ja htio da stvar posmatram na način kako inače ponekad posmatram, onda bih ja rekao da smo mi ovo stavili u pogon samo zbog toga.

Dakle, da i ja završim ovu priču. Takođe mislim da mi danas i možemo samo završiti na način da prihvatimo ovo na znanje, a na znanje prihvatamo znači različite informacije iz različitih izvora ili druga varijanta koju je gospodin Raguž predložio: da sad pokušamo sve ove informacije na licu mjesta provjeriti, jesu li takve, nisu takve, pa da onda eventualno izađemo s nekim zaključcima, ali molim vas ja nisam za donošenje zaključaka koji će na bilo koji način, znači na bilo koji način ulaziti u nešto ... zašto nema ovdje, već unaprijed se zna, nema saglasnosti u Parlamentu.

Dakle, nisam zato da ovu nesreću ljudi dole iskorištavamo da bismo napravili regulatornu, donijeli odluku o regulatornim funkcijama na nivou BiH. Jesam zato, radije sam zato da pomognemo tim ljudima ako možemo pomoći dole da nađemo načina kako ljudima pomoći i da im se nadoknadi ta šteta pa, ako treba, jesam zato i da utvrdimo uzroke, zaista prave uzroke, zbog čega je došlo do tih posljedica, ali nikako da se to iskoristi za nešto što vjerujem, siguran sam, u stvari da nije bio motiv kolege Raguža.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ali eto, ne bi bilo loše skoknuti u Hercegovinu malo.
Replika, Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Evo, gospodine predsjedatelju, neću više se javljati za repliku. Bez obzira na sve, mislim da je gospodin Novaković u konačnici pokazao spremnost ili da se ode dolje da se radije izađe da se ovo sve, znači, to je dovoljan razlog da ne ulazimo u neku veliku polemiku.

Ali vidite ovo, da je postojao taj ... informiranja o kome govori kolega Novaković sada, to se ne bi desilo. I drugo, ne bi se pogotovo desilo u četiri godine još drastičnije. Ja o tome govorim. I to mi ne možete osporiti ... pustite podatke sada. I drugo, ne radi se transparentno i javno, jer dan prije nadležna agencija koju ste vi spomenuli nema podatke po kom režimu voda, evo neka nisam ja u pravu u svojoj konstataciji, ali Agencija mora znati na kojem je ...

Drugo, ovo što ste vi rekli, odnosilo se na 11. mjesec. Ovdje se govori o 29. 1. kad su bile poplave i ... to su tri mjeseca. Znači šta se u tri mjeseca s vodama napravi. Mislim, moram ovo samo malo zbog činjenica. I drugo, izvori? Ja nisam negirao udio izvora u poplavama, ali čak i u ovom izvještaju Ministarstva se kaže da ga je nemoguće kvantificirati. Procjene su 100 m u sekundi. Evo ja, evo neka je to, to su ogromne ... 100 m u sekundi. Ali ne, oni procjenjuju 325 iz hidroelektrane. Ma molim te evo pogledaj, ali da se ne upuštamo u podatke. Bilo bi žalosno ako bi završili bez ičega, zbog krajeva, zbog svih ljudi i zbog činjenice da pokažemo jedan pozitivan odnos. Evo da ne lociramo odgovornost i da se ne lomimo oko pokazatelja. Dajmo rok od 15 dana, evo ja sam spreman prihvatiti sve sugestije ko god želi da odemo, predstavnici Ministarstva, Parlamenta, i da ko ljudi napravimo nešto. Nešto od toga mora biti regulirano. Ja sam rekao: ne govori se o nadležnostima, premještanju nadležnosti, ali ovo ministarstvo i Vijeće ministara mora imati neke regulatorne funkcije da to prevenira, informira, ima monitoring itd, a to ima i to su te direktive EU. Nisu one slučajno spomenute. To ćemo sutra morati primijeniti. To se tiče i drugih zemalja, Crne Gore, Hrvatske, negdje drugo, Srbije itd. Ovo su ozbiljna pitanja.

I evo, ja vas molim, ja se svima zahvaljujem koji su doprinijeli i neću se više javljati. Ni na čemu ne inzistiram, bio sam krajnje, potrudio sam se, evo, ne znam šta bih drugo rekao.

BERIZ BELKIĆ:

Bi li bilo ..., ako je moguće, Martine, neku vrstu zaključka pisanog da predložiš prije izjašnjavanja na tragu ovog o čemu si govorio, ako je moguće, naravno.
Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa pokušat ću biti veoma kratak. Najveća nesreća bi bila kada bi se desila i treći put poplava i opet da ovdje ne raspravljamo o tome zašto je to, kako je to, a da faktički nemamo nikakvih rezultata od ovakvih rasprava.

Ja moram da naglasim da voda, vatra, ne poznaje ni državne granice, a kamoli entitetske granice, i u tom smislu mislim da se mora uspostaviti neka koordinacija. Ne govorim uopšte o prenošenju nadležnosti. Mora se uspostaviti neka koordinacija i, ako sad znamo da imamo savremeno praćenje, satelitsko praćenje, da kažem, vremenske prognoze, onda mislim da se tu može postići efekat da faktički dinamika pražnjenja jezera dođe nešto prije nego što dođe taj kišni period.

Ja ću vam navesti samo jedan primjer: 2001. godine tuzlansko jezero Modrac, odnosno jezero Modrac na Kiseljaku; bila je jedna sušna godina i nismo očekivali da će voda tako brzo doći. Ovi iz Spreče koji gazduju tim dijelom nisu se obraćali nikome za meteorološku prognozu i šta se desilo. Desilo se da u roku od sedam dana priliv vode bude takav da je protok i pored svih otvorenih propusta na jezeru Modrac bio metar i po iznad brane, što je izazvalo poplave u donjem dijelu ispod jezera Modrac. Samim tim, odgovornost je bila na onima koji faktički nisu upotrijebili svu tehniku i nauku da prate monitoring i da eventualno povećaju istek vode iz jezera Modrac i da jezero Modrac može da primi efekte kišnog perioda, a samim tim da poplava bude manja.

Znači, ovdje mislim da je Ragužev prijedlog i Momin prijedlog koji prihvata evo i ja se slažem s tim da bi dobro bilo da jedna delegacija monitoringa, hajde, Parlamentarne skupštine u razgovorima sa ljudima koji rade na tokovima voda ovoga sliva Jadranskog mora, hidroelektrane Trebišnjica i ostali ... sjedne i dogovore se. Ako ništa drugo, o načinu i obavezi poštovanja monitoringa i poštovanja saradnje između, ja bih rekao, ovih institucija, vrlo bitno. Ne zbog toga što nam se desilo, nego zato da preveniramo da nam se ne desi i četvrta ili peta poplava, jer mislim da to zaslužuje pažnju. I mislim da tu se mora uključiti Vijeće ministara i naš ministar, ne da bi donosio novi zakon kojim se vrši prenos ovlasti, ali da bi donijeli možda propise koji bi bili obvezujući u saradnji ovih institucija koje bi bile zadužene da budu odgovorne ako se desi poplava, a oni nisu poduzeli mjere koje su preventivnog karaktera. Mislim da je to prijedlog dobar i da bi, Martine, u tom smislu, evo imaš podršku.

BERIZ BELKIĆ:

Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo ja ću stvarno pokušati u nekoliko rečenica reći nekoliko svojih razmišljanja, a imajući na umu ovu činjenicu da imamo ambicija danas ovo završiti i do 6,00 sati izvršiti isto tako glasovanje o tačkama dnevnog reda.

U vrijeme do intervencije, odnosno do izgradnje brane Grnčarevo, negdje '70-tih – '80-tih godina, Trebišnjica je bila dio sliva rijeke Neretve. Ovom intervencijom, je li, koja naravno ima više namjena, tj. za proizvodnju električne energije, za reguliranje poplava, korištenje voda za poljoprivredu itd., situacija, odnosno režim voda, prirodni režim voda se izmijenio i naravno da treba koristiti vode i sve ono što voda kao resurs znači. Međutim, isto tako to podrazumijeva i odgovorno upravljanje vodama. Ovo što se dogodilo prije mjesec ili dva dana, čini mi se da je jedan, zapravo, sigurno splet okolnosti i sigurno da su bile u to vrijeme izuzetno velike padavine, što je evidentirano sa izvještajima sa kišomjernih stanica koje sam i ja proučio, a da li je bilo sasvim dobro i kvalitetno upravljanje režimom voda, odnosno razine vode u akumulaciji, nisam sasvim siguran.

Međutim, onaj ko je zadužen da upravlja sa razinom vode u akumulaciji ima svoj plan. Ako su radili u skladu sa tim planom, oni nisu odgovorni. Ako nisu, odgovorni su i oni. E sada, mislim da mi nemamo, bar ja ne mislim da imamo ambiciju ići u neakve, provoditi istrage da vidimo stvarno ko je eventualno kriv, odnosno ko nije radio u skladu sa onim što je trebalo raditi, dakle to su usvojeni planovi koji to reguliraju. Kolika je količina voda bila u izvorištima itd., teško je to kvantificirati, teško je to utvrditi tako. Međutim, ono što je najbitnije i što nam treba biti pouka iz ovog sada što se dogodilo prije nekoliko mjeseci ovih poplava jeste da ne postoji dovoljna i kvalitetna komunikacija, koordinacija ili suradnja, zovimo je kako hoćemo, vodoprivreda ili vodoprivrednih poduzeća, ili kako se već zovu agencije, uprave, itd., koji gospodare vodama u jednom slivu, jednom prirodnom području. I puno je bitnije, zapravo bitno je da postoji komunikacija i dobra suradnja između, bilo ko da upravlja vodama, jednog od sliva, nego da je to u istoj političko-teritorijalnoj cjelini sa drugim dijelom koji nije bio tog sliva itd.

Dakle, to je ključni problem. Ovdje, to se sad evidentno vidi da toga nema. Kako i na koji način ovo riješiti? Zaključci od našeg povjerenstva, neka mi kolege ne zamjere, mislim da bi trebali ići u drugom pravcu. Oni su ovdje sebe doveli u jednu dosta nezgodnu poziciju i smatram da su trebali postupiti na drugi način, a to je da od Vijeća ministara koje, ipak, i preko resornog ministarstva i drugih koji čine Vijeće ministara, ima veći potencijal, više stručnih ljudi, na kraju krajeva, i odgovornost da skupa sa entitetskim vlastima dogovore koje su te mjere, šta je potrebno uraditi da se više ovo ne događa? I zato mislim da ovakvi zaključci od našeg resornog povjerenstva i nemaju neke velike šanse da budu usvojeni a, i da ih usvojimo, pitanje je njihove provodivosti. Dakle, treba malo više finoće u izričaju ovih zaključaka.

I ponovit ću, dakle smatram da ove zaključke danas ne trebamo usvajati, da trebamo usvojiti drugi zaključak, druge zaključke, a to je da od Vijeća ministara zatražimo konkretne mjere kako riješiti ovo što se dogodilo prije dva, tri mjeseca, da se to više ne dogodi. Dakle, kako uspostaviti dobru i kvalitetnu suradnju između onih koji gospodare vodama na ovom području i inače i da na taj način sve buduće neakve ovakve situacije slične spriječimo, odnosno da imamo odgovor na eventualno takve neakve nepredviđene situacije. I mislim da je u tom pravcu rješenje. Šta je to? Da li je to donošenje zakona, da li je to propisivanje jedne obveze da se bolje i kvalitetnije surađuje, da se razmjenjuju informacije što je minimum itd.? Neću o tome govoriti, neka to predloži resorno ministarstvo, odnosno Vijeće ministara, a da onda Parlament bude o tome informiran i da o tome vodi računa. O tome jesmo li mi dobro postupili kada o ovome razgovaramo? Apsolutno jesmo. Dakle, Parlament je mjesto gdje se svaka incidentna situacija ili prirodna katastrofa itd. treba raspravljati. Da se utvrde eventualni uzroci, otkriju ako treba i oni koji su za to krivi, a naročito da se spriječi pomaganje takvih neželjenih situacija koje imaju naravno štetne posljedice i za ljude i ovo sve što ovdje rade itd., da to sada ne spominjem.

Dakle, evo, više neću odugovlačiti niti trošiti vaše vrijeme. Dakle, predlažem da se usvoji sljedeći zaključak: 'Da Vijeće ministara ponovo i na osnovu današnje ove ovdje rasprave ... izađe sa konkretnim prijedlozima šta i kako treba uraditi i da tada se to verificira ovdje na Parlamentu i da onda idemo u realizaciju takvih zaključaka, a evo sa ciljem da se ovo više ne ponovi, ni ovo ni negdje drugo, svejedno.' Dakle, ovo možemo govoriti da može vrijediti i univerzalno, ne samo za ovaj slučaj Trebišnjice, odnosno Neretve, odnosno ovog dolje dijela Hercegovine, može se ovo dogoditi i u nekim drugim dijelovima BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju je uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, počecu od izlaganja kolege Jukića i slažem se gotovo sa svim što je rekao, ali ću početi od toga. Nismo mi sebe doveli u neugodnu situaciju u Komisiji što smo mi htjeli. Nas je doveo u neugodnu situaciju Poslovnik, zaduženje Kolegija i baš sam se čudio kako je ovo pripalo našoj komisiji.

Komisija za spoljnu trgovinu i carine raspravlja o poplavama, mi, ali eto dao nam u zadatak neko i, eto, neko mora riješiti. E, sad šta se desilo? Dakle, nismo mi bili ni komisija istražna, nismo mi vršili uviđaj, nismo mi bilo s kim razgovarali od tih ljudi šta se dole desilo, niti smo mi imali tu nadležnost. Mi smo imali više informacija na Komisiji, a to je: Informacija Ministarstva za poljoprivredu i vodoprivredu RS dijametralno suprotna od istog organa iz Federacije. I ja sam se baš na Komisiji zalagao da mi naše ministarstvo ne dovedemo u poziciju arbitra da presuđuje i svrstava se na ovu ili onu stranu. Za divno čudo – vrlo kratko ću, vjerujte, neću puno govoriti – drago mi je bilo, ne branim gospodina ministra, čuo sam pohvala od drugih kolega na Komisiji, bez obzira što je kratko na funkciji, da je krenuo ambiciozno da se ovo sve uradi, ne samo oko poplava, ne do Bog više da se dešavaju poplave, što će nam ministar za poplave, i šta se desilo. Slažem se sa kolegom Novakovićem oko ovih zaključaka, to su bili zaključci gospodina Raguža koji su bili vrlo korektni, i njegov sam nastup jer je najviše imao dokumentacije, mi ništa nismo imali od toga. Imali stav ministarstava, rekao sam, jednog i drugog entitetskog, stav našeg ministarstva, šta smo drugo mogli, ali smo imali informacije od predstavnika ovog ministarstava. Zato ovaj zaključak o kojem kolega Novaković govori, i ja bio protiv njega, ali smo imali na Komisiji direktno usmeni izvještaj da je do polovine ove godine u pripremi 'Zakon o vodama BiH'. Evo kolege, koji su bili na Komisiji, znaju da je tako bilo.

_____ (?)

Tako nam je rečeno.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Tako nam je rečeno. A šta drugo da uradimo, nego, kako će biti zakon ako neće biti neko na čelu tog i sprovesti taj zakon. Neka agencija, da li se zove regulatorna, ovakva, onakva, i zato su ti zaključci tako provedeni. Ali evo, da skratim, zaista se zahvaljujem svim kolegama i gotovo su svi na fonu iste priče, počev od gospodina Raguža, koji je vrlo korektno, gospodina Novakovića, Bešlagića i Jukića, da zaista ovo danas ne prihvatimo u ovakvoj varijanti, nego da drugi zaključak formulišemo, nije važno čiji će biti. Da se zaduži zaista Savjet ministara i da ne bude samo nadležno to ministarstvo. Neka oni rade, formiraju komisiju, nek razgovaraju s ljudima, pa ako treba pomoć od Parlamenta, pa evo da i mi odemo dole. Ali da razgovaramo s ljudima, a ne na bazi papira koje smo dobili, i sad sam bio u dilemi kome ću vjerovati. Naravno, navijački ću se uvijek ponašati, vjerovaću Izvještaju Ministarstva za poljoprivredu i vodoprivredu RS. Kad sam vidio obimnu dokumentaciju kod gospodina Raguža, nije zaista ljudi, evo reći ću iskreno, nije uopšte ništa traženo, nego kaže imam, mora

neko tim ljudima reći da ne bude više poplava na ovaj način. Odmah sam to podržao, nedo Bog nigdje poplavu.

Šta se dalje desilo? Da završim. Desilo se da smo došli do ovakvih zaključaka koje ja vjerovatno danas ne bih podržao, ali su mi draži prijedlozi. Svi smo, evo sad koji smo govorili, rekli da je ovaj najbolji zaključak da ovo odgodimo, sa jednim drugim zaključkom da idemo: da se formira ako treba komisija ili Savjet ministara, da ne padne samo na teret novog ministra koji je tamo došao. Neka oni vide, imaju kapacitete i ove i one, pa neka utvrde, razgovaraju s ljudima, a ako trebaju da budu prisutni članovi i ove komisije, nikakav problem nije. Ali dajte nam zadatak šta da uradimo, a ne na osnovu toga: dobili smo zadatak da vidimo tri akta i da se o njima opredjeljujemo, a ne znamo ništa šta je dole bilo. Pojma nemam, samo sam čitao iz štampe da su bile ogromne poplave i na osnovu ovoga sad što sam se zaista udubio, ali nisam vidio čovjeka koji kaže, hej, halo poslaniče, ti mene gore zastupaš, još si protiv mene! Uništeno mi je deset hektara zemlje, od čega ću živjeti?!

Dakle, te nama informacije trebaju. I ko će tim ljudima pomoći da se to više ne desi?
Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Evo samo da vas podsjetim da smo dogovorili da ćemo raditi do 6,00 sati. Ako hoćete to da realiziramo, dajte da budemo racionalni, jer imamo i glasanje, u suprotnom ćemo se sutra skupljati da glasamo. Svako ko ima prijedlog; Slavko, napiši prijedlog zaključka da se odgodi, pripremite.

Ekrem Ajanović, replika.
Ja, evo, svako hoće svoje, naravno.

EKREM AJANOVIĆ:

Ja ću biti kratak. Prvo, to je replika gospodinu Jukiću i svim onim drugima. Mislim da ova komisija nema šta da se izvinjava, ovo su vrlo korektni i racionalni zaključci koji mogu da donesu upravljanje vodama u najboljoj mogućoj mjeri u ovom sad trenutku, a u skladu sa evropskim direktivama. I mislim da ovo sve što je govoreno, pogotovo što je Jukić govorio, on je zapravo ovo sve rekao, ali da se to kaže neko drugi i da to u nekoj ljepšoj formi. I zato, što se mene tiče, ja predlažem da se ovi zaključci usvoje.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.
Je li Martin Raguž replika? Jeste. Izvoli.

MARTIN RAGUŽ:

Samo kratko, znači, svima onima koji su osporavali bilo kakve mogućnosti ... regulatornih mehanizama, ne govorimo o nadležnosti, govorimo o mehanizmu, to je vrlo važno razlikovati. Pročitat ću točku 5. koju je dala stručna komisija koju su sačinjavali predstavnici oba entiteta, monitoring USAID-a i svih relevantnih organizacija. Kaže: 'Nedvojbeno je da se različiti interesi korisnika sistema mogu uskladiti samo njegovim integralnim upravljanjem u

širem području, i po kvalitetu i po kvantitetu voda, i u tom smislu je potrebna uspostava monitoringa kvaliteta i kvantiteta vode.'

Toga sad nema, gospodo. I Komisija je išla u tom pravcu. Ali pošto ima još otvorenih pitanja i oko podataka, i oko preporuka, ja sam predložio pismeno dodatni rok. Komisija da uključi predstavnike Ministarstva, Parlamenta, obiđe se, podnese jedno završno izvješće i da pokušamo zaista biti racionalni, da nešto napravimo. Ja mislim da je to konstruktivan prijedlog i ja bih, evo kao predlagač i inicijator, zamolio u tom smislu evo razumijevanje za to.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Imamo još prijavljenog Jozu Križanovića. Izvoli, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući, zaista ću biti vrlo kratak.

Kad smo prošli put raspravljali o ovoj inicijativi oko ovog polja, ja sam tad rekao da mi se ne možemo dovoditi u situaciju kao Zastupnički dom da budemo sudac nekakvih problema. Ali očito da imamo problem. Mi imamo problem tek kad smo dobili zapravo informacije od odgovarajućih ministarstava RS-a i Federacije, tek smo tad vidjeli da ima problem. Ima problem u komunikaciji, u koordinaciji, u suradnji. Ja ne vidim drugog tijela u BiH sem ovog parlamenta da da instrukciju izvršnoj vlasti da nešto radi da bi taj problem prevazišli.

Kome smeta uspostava regulatornog mehanizma?

BERIZ BELKIĆ:

Pa valjda si čuo, Jozo.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Hoću pitati sad javno. Evo, vidjeli ste maloprije, naprimjer, iz Ministarstva civilnih poslova od gospodina Novića kad on kaže da oni imaju već određene, kako bih rekao, odjele koji reguliraju već naučnoistraživački rad u odnosu na neke predradnje u tome itd. Imaju civilni poslovi, imaju, ima i Ministarstvo vanjske trgovine. I šta je sad tu problem? Ja mogu prihvatiti da se zaključci b), c) i d), možda, evo da kažem zbog sujete ministra ili ovog ministarstva, da se ne daju takve neke upute kad će trebati nešto sadržavati u budućim dokumentima. Ali ne bih prihvatio nikakvu više, da kažem, alternativu i bilo kakvo odgađanje i insistirat ću na provedbi i ovog prvog zaključka. Jer, ovo sve dosad što smo mi radili, nema smisla. Ima smisla otići na Popovo polje itd., neka delegacija da se upozna, da vidi i da približi problem. A šta iza toga slijedi? Hoće li grupa zastupnika koordinirati, koja će biti, bolje koordinirati ove stvari?

I zbog toga, evo da budem jasan, insistirat ću i predlažem zapravo da se pristupi usvajanju jednog po jednog zaključka i mislim da ovaj zaključak nikom ne može smetati, on je onaj problem, to je ono što rješava ovaj problem koji slušamo.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ:

Ja više nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu o tački 25. Informacija o poplavama u Popovom polju.

Idemo na tačku, pardon to je bila tačka 22. Idemo na tačku 23.

Ad.23. Promjena u članstvu komisija

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, imamo samo jedan jednostavan prijedlog Kluba SNSD-a. Dakle, umjesto gospođe Snježane Rajilić u Komisiju za spoljnu trgovinu i carine imenuje se gospodin Željko Kuzmanović. U Komisiju za saobraćaj i komunikacije, umjesto Snježane Rajilić bira se Kuzmanović Željko. Drugih prijedloga nemam.

Ima li primjedbi, rasprave? Nema. Zaključujem raspravu o tački 23. Idemo na posljednju tačku, 24.

Ad.24. Davanje saglasnosti za ratifikaciju ovih svih sporazuma koje imamo, od a) do g)

BERIZ BELKIĆ:

Vodimo jedinstvenu raspravu o svim ugovorima i sporazuma. Dobili ste Mišljenje Komisije. Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Na ovaj način smo iscrpili dnevni red. Samo jedan trenutak. Je li nam dosta 15 minuta da se

/zajednička diskusija/

15 do 6,00 je 7-8 minuta. Molim vas, molim vas, dobro, evo mi govore da ima odstupanja 20%. 15 do 6,00 ...

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, možemo li krenuti? Dakle, idemo izjašnjavati se po dnevnom redu.

Tačka 1.Usvajanje Zapisnika sa 48. sjednice, uz onu intervenciju koju sam ja iznio na početku.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Glasajte. Sad! Glasamo o Zapisniku 48. sjednice.

35 „za“ (23 Federacija, 12 RS), bez glasova „protiv“, bez „suzdržanih“.
Konstatiram da smo usvojili Zapisnik sa 48. sjednice.

Molim vas da se pripremite za glasanje o **Zapisniku sa 49. sjednice.**

Glasajte. Sad!

32 „za“ (Federacija 12, RS 12), bez glasova „protiv“, bez „suzdržanih“.
Konstatiram da smo usvojili Zapisnik sa 49. sjednice.

Idemo na tačku **3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine.** Ovdje imamo pet amandmana gospodina Slavka Jovičića. Idemo redom. Imate amandmane pred sobom.

Molim vas, idemo se izjašnjavati o **Amandmanu I.** Molim vas Amandman I.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad! Amandman Slavka Jovičića.

10 glasova „za“, 21 „protiv“.

Nije dobio opštu većinu. Konstatiram da Amandman I. Slavka Jovičića nije usvojen.

Idemo na izjašnjavanje o **Amandmanu II.** Slavka Jovičića.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

12 glasova „za“, 20 „protiv“.

Amandman nije dobio opštu većinu, nije prihvaćen.

Molim vas da se pripremite za izjašnjavanje o **Amandmanu III.** Slavka Jovičića.

Glasajte. Sad!

10 glasova „za“, 20 „protiv“.

Konstatiram da i Amandman III. Slavka Jovičića nije dobio opštu većinu, nije usvojen.

Pripremite se za glasanje o **Amandmanu IV.** Slavka Jovičića.

Glasajte. Sad!

10 glasova „za“, 19 „protiv“.

Konstatiram da i Amandman IV. Slavka Jovičića nije dobio opštu većinu i nije usvojen.

Molim vas da se pripremite i o **Amandmanu V.** Slavka Jovičića.

Glasajte. Sad!

15 glasova „za“, 17 „protiv“.

I ovaj Amandman V. nije dobio opštu većinu i nije usvojen.

Molim vas da se pripremite za glasanje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje BiH , u drugom čitanju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad!

34 „za“ (23 Federacija, 11 RS).

Konstatiram da je Zakon dopio i opštu i entitetsku većinu i na taj način je usvojen u drugom čitanju.

Idemo na tačku **4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera**. Imamo tri amandmana Milorada Živkovića i jedan amandman Drage Kalabića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja odustajem od amandmana.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Živković odustaje ... ima zaključak. O zaključku ćemo se izjasniti. Gospodine Kalabiću, odustajete li vi? Dobro. Molim vas, izjašnjavamo se o amandmanima gospodina Kalabića, dakle jednom amandmanu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad!

11 glasova „za“, 18 „protiv“.

Amandman gospodina Kalabića nije dobio opštu većinu i nije usvojen.

Pripremite se za glasanje o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Glasajte. Sad!

35 „za“ (24 Federacija, 11 RS).

Konstatiram da je Zakon dobio i opštu i entitetsku većinu i na taj način je usvojen.

Imamo Prijedlog zaključka gospodina Živkovića. Treba li ga čitati? Imate li ga pred sobom? Hvala lijepo.

Molim vas da se pripremite za glasanje o Prijedlogu zaključka gospodina Živkovića.

Glasajte. Sad!

34 „za“ (22 Federacija i 12 RS).

Konstatiram da je i ovaj zaključak u vezi Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera od gospodina Živkovića usvojen.

Idemo na tačku **5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima (drugo čitanje)**. Ovdje nemamo amandmana, izjašnjavamo se o ovom zakonu.

Pripremite se za glasanje

Glasajte. Sad!

36 glasova „za“ (24 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je usvojen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima, u drugom čitanju.

Idemo na tačku **6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine, s Mišljenjem Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost**. Glasamo o Mišljenju Zajedničke komisije. Ako se Mišljenje usvoji, ovaj zakon je pao. Ako se ne usvoji Mišljenje, Zajedničkoj komisiji se daje rok za dostavljanje novog izvještaja. Dakle, glasamo o Izvještaju koji je negativan.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

25 glasova „protiv“, 11 glasova „za“.

Samo malo, ode mi s ekrana. „Za“ 11 glasova, 25 „protiv“, nije usvojeno Mišljenje.

Nema opšte većine. Dakle, vraća se ovoj komisiji.

Imamo li kakvih smjernica da damo ovoj komisiji? Neka vodi računa, neka dobro razmisli. Dobro.

Idemo dalje. Tačka 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (ovdje se radi o prvom čitanju).

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

35 glasova „za“ (23 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je u prvom čitanju usvojen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine.

Idemo tačka 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (također se radi o prvom čitanju).

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

34 glasa „za“ (22 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je usvojen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, u prvom čitanju.

Idemo na tačku 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine (prvo čitanje).

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

35 „za“ (23 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da smo u prvom čitanju usvojili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine.

10. Prijedlog zakona o graničnoj kontroli (prvo čitanje).

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad po svojoj savjesti. Naravno, vizni režim, ništa putovanja.

26 glasova „za“ (24 Federacija, dva RS).

Nemamo entitetsku većinu, nemamo saglasnosti.

Idemo na glasanje u drugom krugu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

Protiv zakona je glasalo 10 iz RS-a i zakon nije prošao. Ili, bolje rečeno, pao i okončali smo priču o ovom zakonu.

Idemo na tačku **11. Prijedlog zakona o finansijskom lizingu (prvo čitanje).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad! Naravno, sa Mišljenjem Komisije i zaključcima sadržanim u Mišljenju.

25 glasova „za“ (23 Federacija, dva RS).

Nemamo entitetsku većinu, nemamo saglasnosti.

Glasamo u drugom krugu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

I ovo je otišlo na lizing. 10 glasova „protiv“ iz RS-a.

Zakon nije usvojen.

Idemo dalje **12. Prijedlog okvirnog zakona o osnovama naučnoistraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučnoistraživačke saradnje BiH (prvo čitanje).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

33 glasa „za“ (24 Federacija, devet RS).

Konstatiram da je Prijedlog okvirnog zakona o osnovama naučnoistraživačke djelatnosti usvojen u prvom čitanju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

(nije uključen mikrofon)

BERIZ BELKIĆ:

Ja ne vidim ovaj prijedlog zaključka u tom pravcu oficijelno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

(nije uključen mikrofon)

Mislim da je SDP i Lagumdžija tražio javnu raspravu

/zajednička diskusija/

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Lagumdžija je propustio. Molim vas, ova komisija, naravno nećemo; samo to trebaš reći Lagumdžiji. Nema problema. Šefik, vidi tamo to. Uredu.

Idemo dalje. Idemo na tačku **13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu u BiH, predlagač: Dom naroda, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije.** Glasamo o Mišljenju Ustavnopravne komisije. Mišljenje Ustavnopravne komisije je negativno. Molim vas, glasamo o Mišljenju ove komisije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad!

21 „za“, 19 RS, usaglašavanje. Nemamo saglasnosti.

Idemo u drugi krug glasanja.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad!

Nije, samo malo. Dakle, konstatiram da Mišljenje ove komisije nije prihvaćeno i vraća se ovoj komisiji.

Idemo na tačku 14. Izjašnjavanje Doma o Zahtjevu Komisije za saobraćaj i komunikacije za prolongiranje roka za dostavljanje Izvještaja o Prijedlogu zakona o poštama BiH.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

35 glasova „za“ (23 Federacija, 12 RS).

Prihvaćen je Zahtjev Komisije za saobraćaj i komunikacije za prolongiranje dostavljanja Izvještaja o Prijedlogu zakona o poštama.

Idemo na **tačku 15.** da glasamo, ali su okolnosti takve naravi da zaista trebamo ovo čuti ako želimo da sačuvamo ovaj dokumenat u životu, nažalost. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Pa evo, mi u toj namjeri i želji predlažemo da se odgodi izjašnjavanje o Prijedlogu revidirane strategije a da se u međuvremenu ovaj veliki broj zaključaka vrati nadležnoj komisiji na usaglašavanje i da ga dobijemo i da onda.

BERIZ BELKIĆ:

Da zajedno sa predlagačem prođe kroz te zaključke.

DRAGO KALABIĆ:

I da onda ... jeste.

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, slažete li se sa ovakvim prijedlogom? Hoćete li da se izjasnimo? Moramo se izjasniti.

Molim vas, nešto mi se dešava sa ekranom. Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad! Glasamo o **Prijedlogu zaključka Drage Kalabića da se odloži izjašnjavanje o Prijedlogu revidirane strategije.**

30 glasova „za“ (21 Federacija, devet RS).

Prijedlog je dobio i opštu i entitetske većina i usvojen je.

Pa zaključci će se vratiti Komisiji na usaglašavanje zajedno sa predlagačem ove strategije. Samo malo.

Idemo na tačku **16. Izvještaj o radu i poslovanju Radio-televizije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu.** Glasa se o Izvještaju Komisije.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

33 glasa „za“ (21 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je usvojen Izvještaj Komisije vezano za Izvještaj o radu i poslovanju RTVBiH za 2007.godinu.

Idemo na tačku **17. Izvještaj o finansijskom poslovanju Radio-televizije Bosne i Hercegovine u 2007. godini.** Ista stvar, dakle izjašnjavamo se o Izvještaju Komisije za finansije i budžet.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

32 „za“ (20 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je i Izvještaj Komisije za finansije i budžet o finansijskom poslovanju RTVBiH u 2007. godinu usvojen.

Idemo na tačku **18. Izvještaji o radu komisija Predstavničkog doma za 2008. godinu.** Ovdje imamo: jedan, dva, tri, četiri, pet, šest izvještaja. Da li da ih ja nabrojim u zapisnik pa da se izjasnimo u paketu? Dakle:

- a) **Ustavnopravne komisije,**
- b) **Komisije za vanjske poslove,**
- c) **Komisije za vanjsku trgovinu i carine,**
- d) **Komisije za finansije i budžet,**
- e) **Komisije za saobraćaj i komunikacije,**
- f) **Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova.**

Glasamo o ovim izvještajima.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad!

36 „za“ (24 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da su ovi izvještaji o radu komisija usvojeni.

Idemo na tačku **19. Izvještaji o radu zajedničkih komisija za 2008. godinu.** Hoćemo li na isti način? Dakle:

- a) **Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH,**
- b) **Zajedničke sigurnosno-obavještajne komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH,**
- c) **Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj,**
- d) **Zajedničke komisije za evropske integracije,**
- e) **Zajedničke komisije za administrativne poslove,**
- f) **Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku.**

Molim vas ... i imamo zaključak, prijedlog. Idemo prvo o izvještajima. Ako ovako nastavite, ja ću poslati izvještaje u UN, ne u Federaciju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

34 „za“ (23 Federacija, 11 RS).

Konstatiram da su ovi izvještaji o radu usvojeni.

U vezi ovoga, imamo Prijedlog zaključka gospodina Mirka Okolića. Ja se nadam da ga pred sobom imate.

Molim vas da se pripremite za izjašnjavanje o **Prijedlogu zaključka Mirka Okolića.**

Glasajte. Sad!

33 „za“ (21 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je Prijedlog zaključka gospodina Mirka Okolića usvojen.

Idemo na tačku **20. Izvještaj o radu Ureda za razmatranje žalbi za 2008. godinu.** Glasamo prvo o Izvještaju o radu Ureda.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad!

31 „za“ (20 Federacija, 11 RS).

Konstatiram da je usvojen Izvještaj o radu Ureda za razmatranje žalbi za 2008. godinu.

Imamo zaključke na prijedlog Komisije. Dakle, tri zaključka. Imate li ih pred sobom?

Molim vas da se pripremite za izjašnjavanje o tri zaključka predložena u Izvještaju Komisije. Ok. Ok. Evo, dat ću ja Šemsine.

Molim vas, pripremite se. Dakle, imate li Prijedlog zaključaka Šemsudina Mehmedovića pred sobom? Imate.

Pripremite se za izjašnjavanje o **Prijedlogu zaključaka gospodina Šemsudina Mehmedovića.**

Glasajte. Sad!

32 „za“ (23 Federacija, devet RS).

Konstatiram i da su dva zaključka koje je predložio Šemsudin Mehmedović također usvojena.

Idemo na tačku **21. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o dopuni Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu BiH.** Glasamo o Izvještaju naše Zajedničke komisije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad!

32 glasa „za“ (23 Federacija, devet RS).

Konstatiram da je Izvještaj Zajedničke komisije prihvaćen.

Idemo na tačku **22. Informacija o poplavama u Popovom polju, rijeci Krupi i na području Hutovog blata (podnosilac: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih**

odnosa). Dakle, ovdje imamo prvo prijedlog da se Informacija primi k znanju. Dobro, kad vi kažete, uredu. Samo jedan momenat.

Dakle, izjašnjavaćemo se o Prijedlogu zaključka Martina Raguža. Nema potrebe da vam ga čitam, odgađa se. Dakle, pripremite se. Evo, vidiš, Šefik, ja znam o čemu govorim. Izvolite, gospodine Križanoviću, intervencija poslovnička, kažite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Poslovnička intervencija. Mislim da je red da se očitujemo o zaključcima koje je dala nadležna komisija. Inače, nema smisla ... što radi ova nadležna komisija.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Križanoviću, ali Prijedlog zaključka Martina Raguža je takve naravi, koji je inicijator cijelog ovog materijala, koji isključuje potrebu u ovom trenutku da se izjašnjavamo o tome. Moguće da će biti nekih drugih zaključaka i boljih, pa ćemo se onda izjašnjavati. Dakle, odgađamo praktično. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

... Poslovníkom ovdje nije stvar ko je sad više predlagáč

BERIZ BELKIĆ:

Vi insistirate, je li? Ok.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

U proceduru je ušlo, procedura provedena.

BERIZ BELKIĆ:

Ama, pa čekaj, pa slušaj čovjeka, bolan. Slušajte čovjeka! Izvoli.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Je li problem što ja govorim?

BERIZ BELKIĆ:

Pa nije. Ljudi, mi ovaj

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Je li ovo u skladu sa Poslovníkom?

BERIZ BELKIĆ:

Evo, nas trojica kažemo, jeste. Glasamo o Prijedlogu zaključka gospodina Raguža.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad! Nije ništa, nije. Pa, Jozo, predlaže čovjek da se odgodi sve, sve ćeš ponoviti. Ponovno ćemo imati raspravu.

JOZO KRIŽANOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Pa jeste, ali ovaj zaključak ... odgađa izjašnjavanje o svemu ostalom. Ja se nadam da se razumijemo. Jozo, sve ćeš moći ponovno kad se vrati ovaj materijal na ovu sjednicu, sve će se vratiti ovdje. Dakle, pobježe mi, samo malo.

32 glasova „za“ (20 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da je prijedlog Martina Raguža dobio i opštu i entitetsku većinu u vezi materijala, odnosno, Informacije o poplavama u Popovom polju itd. i jedan je bio „suzdržan“, evo da konstatiram, iz Federacije.

Tačka **23. Promjene u članstvu komisija.** Dakle, Željko Kuzmanović u Komisiju za vanjsku trgovinu i carine i u Komisiju saobraćaj i komunikacije. Dakle, možemo u paketu. Molim vas, mi to ne obavljamo. To komisija radi.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte. Sad!

32 glasa „za“ (21 Federacija, 11 RS).

Konstatiram da je ovaj prijedlog izbora u ove dvije komisije dobio i opštu i entitetsku većinu.

I imamo posljednju tačku 24. Molim vas, samo malo. Dakle, hoćemo li izjašnjavati se u paketu? Moram li ja pročitati? Ne moram. Dobro.

Dakle, izjašnjavamo se o tački **24. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:**

- a) **Sporazuma o naučnotehničkoj saradnji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Crne Gore,**
- b) **Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između Bosne i Hercegovine i Crne Gore za 2007. godinu, na osnovu instrumenta za pretpristupnu pomoć, komponenta II – Prekogranična saradnja,**
- c) **Aranžmana između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Koreje vezano za zajam iz sredstava Fonda za unapređenje ekonomske saradnje,**
- d) **Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Bugarske o međunarodnom drumskom prijevozu putnika i roba,**
- e) **Sporazuma između Kraljevine Belgije i Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, bivše jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Moldavije, Crne Gore, Republike Srbije i Misije za privremenu upravu UN-a na Kosovu, u ime Kosova, u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1224 o privilegijama i imunitetima Sekretarijata Sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi,**
- f) **Ugovora o izvedbama i fonogramima Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo,**

g) Ugovora o autorskom pravu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte. Sad!

36 glasova „za“ (24 Federacija, 12 RS).

Konstatiram da smo ratificirali sporazume i ugovore po tačkama kako sam maločas i naznačio.

Ja se zahvaljujem. Molim vas, ja se zahvaljujem i zaključujem rad 50. sjednice. Sljedeća nam je sjednica 15. aprila. Izvjesno je da ćemo imati one dvije tačke dnevnog reda: Izvještaj o radu Vijeća ministara i Akcioni plan, odnosno liberalizacija viznog režima.

Sjednica je završena u 18,30 sati.